REFERENCE

Assam Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

FIRST SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY ASSEMBLED AFTER THE SIXTH GENERAL ELECTIONS UNDER THE SOVEREIGN DEMOCRATIC REPUBLICAN CONSTITUTION OF INDIA

BUDGET SESSION

VOL. I

No. 11

The 24th May 1978

1981

PRINTED AT THE ASSAM GOVERNMENT PRESS, GAUHATI

REFERENCE
(Not for issue)
Only Inside Library

DEBATES OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY 1978

(Budget Session)

Volume I

No. 11

Dated the 24th May, 1978

Contents

		Pages
1.	Questions	471—487
2.	Calling Attention Notice	487—489
3.	Report of the Business Advisory Committee	489
4.	Laying of Annual Reports and Rules.	489
5.	Obituary Reference	490—495
6.	General Discussion on the Budget	496—519
7.	Adjournment	519

Proceedings of the Budget Session of the Assam Legislative Assembly after the Sixth General Election under Soverign Democratic Republican Constitution of India.

The House met in the Assembly Chamber, Dispur, Gauhati on Wednesday, the 24th May, 1978 with Hon'ble Speaker in the Chair, 12 (twelve) Ministers 4 (four) Ministers of State, 4 (four) Parliamentary Secretaries and 100 (one hundred) Members present.

QUESTIONS

Re : **Separate Inspectorate for Plains Tribal Education**:

Shri RANENDRA NARAYAN BASUMATARI asked :

*1. Will the Minister, Education be pleased to state—

(a) When the separate Inspectorate for Plains Tribal Education will be created ?

(b) Whether Government is aware that creation of a separate Inspectorate for the Plains Tribal Education will help solving the problem of Bodo Education more expedetiously and conveiently?

Shri LAKSHYADHAR CHOUDHURY (Minister, Education) replied:

1. (a)—As a post of Deputy Director of Public Instruction for Plains Tribal Education has already been created there is no proposal for opening of an Inspectorate for Plains Tribal Education.

(b)—Does not arise.

Shri RANENDRA NARAYAN BASUMATARI : Will the Minister be pleased to reply when for Arabic education and Sanskrit education separate inspectorates are there why not for Bodo medium of education ?

Shri LAKSHYADHAR CHOUDHURY (Minister) :—This is under consideration.

Shri RANENDRA NARAYAN BASUMATARI :—Sir, in view of the expansion of Bodo education all over Assam, in all the districts and also in view of the fact that Bodo medium of education has been accepted by the University for teaching in colleges why should not the creation of separate inspectorate be accelerated ?

Shri LAKSHYADHAR CHOUDHURY (Minister) I have already stated it is under consideration.

শ্ৰীএ এন আক্ৰাম হুচেইন ঃ—মন্ত্ৰী মহোদয়ে বৰো ভাষাৰ কাৰণে যি সুকীয়া ইন্সপেক্টৰেটৰ কথা কলে লগতে মই জানিব বিছাৰিছো কাৰবি আংলং জিলাৰ কাৰণে একেধৰণৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ কিবা বেলেগ চিন্তা কৰিছে নেকি ?

শ্ৰীলক্ষ্যধৰ চৌধুৰী (শিক্ষা মন্ত্ৰী) ঃ—ইয়াৰ কাৰণে বেলেগ প্ৰশ্নৰ আৱশ্যক হব।

শ্ৰীগোলোক ৰাজবংশী ঃ—ইয়াৰ কাৰণে আৰু কি বেলেগ প্ৰশ্ন লাগে নাজানো। প্ৰশ্নটো হৈছে প্লেইন ট্ৰাইবেলৰ ওপৰত।

শ্ৰীলক্ষ্যধৰ চৌধুৰী (শিক্ষা মন্ত্ৰী) ঃ—এট প্ৰশ্নটো হৈছে ভৈয়ামৰ জনজাতি সকলৰ ওপৰত।

শ্ৰীগোলোক ৰাজবংশী ঃ—বড়ো ভাষাৰ বাহিৰে অন্য ভাষাৰ কাৰণে কিবা ব্যৱস্থা আছে নেকি ?

শ্ৰীলক্ষ্যধৰ চৌধুৰী (শিক্ষা মন্ত্ৰী) ঃ— তাৰ কাৰণে বেলেগ এটা প্ৰশ্ন দিলে ভাল হব।

শ্ৰীগোলোক ৰাজবংশী ঃ—এই প্ৰশ্নটো প্লেইন ট্ৰাইবৰ কাৰণে কৰা হৈছে আৰু তাত এই কথাবিলাক অন্তৰ্নিহীত হৈ আছে।

শ্ৰীলক্ষ্যধৰ চৌধুৰী (মন্ত্ৰী) ঃ—তেনেভাষা যদি আছে তেখেতে উল্লেখ কৰিলে তাৰ উত্তৰ দিবলৈ চিন্তা কৰা হব।

শ্ৰীগোলোক ৰাজবংশী ঃ—কিন্তু চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা এই বিষয়ে কিবা চিন্তা কৰা হৈছে নে নাই ?

শ্ৰীলক্ষ্যধৰ চৌধুৰী (মন্ত্ৰী) ঃ—আবশ্যকতা বুজি চৰকাৰে পথ অবলম্বন কৰিব।

শ্ৰীগোলোক ৰাজবংশী ঃ—এতিয়ালৈকে চৰকাৰে এই বিষয়ে কি কৰিছে ?

শ্ৰীলক্ষ্যধৰ চৌধুৰী (মন্ত্ৰী) ঃ—কৰিবলগীয়া হোৱা নাই।

Shri PROMODE GOGOI : Mr. Speaker, Sir. The hon'ble Minister has said in reply to (b) that the question is under consideration of the Government. May I know from the Minister what are the factors required for creation of a separate inspectorate ?

Shri LAKSHYADHAR CHOUDHURY : (Minister) It is generaly done on the basis of workload,

Shri PROMODE GOGOI : May I know what is meant by workload What are the specific factors required for creation of a separate inspectorate ?

Shri LAKSHYADHAR CHOUDHURY (Minister): In this case in three districts of Assam the Bodo language is taught. Now when it will cover the whole State then Government will consider about the creation of a separate inspectorate.

শ্ৰীধন ৰাম ৰংপী ঃ—ট্ৰাইবেল বুলিলে আমি বড়ো ভাষী লোকৰ শিক্ষাৰ কথাকেই বুজো আৰু তেওঁলোকৰ কাৰণে বেলেগ ডাইৰেক্টৰেটৰ কথা বিবেচনা কৰা হৈছে বুলি কৈছে কিন্তু প্লেইনচ ট্ৰাইবেল বুলিলে তাৰ লগতে ভৈয়ামৰ মিচিং লালুং আদি জনজাতিৰ লোকো আছে। তেওঁলোকৰ কাৰণে কিবা বেলেগ ডাইৰেক্টৰেটৰ ব্যৱস্থাৰ চিন্তা কৰিছে নেকি ?

শ্ৰীলক্ষ্যধৰ চৌধুৰী (মন্ত্ৰী ঃ—এইটোৰ কাৰণে বেলেগ প্ৰশ্ন দিলে ভাল হয়।

শ্ৰীধনী ৰাম ৰংপী ঃ—মই কাৰ্বি আংলং জিলাৰ কথা কোৱা নাই। ভৈয়ামৰ জনজাতি সকলৰ কথাহে কৈছো।

শ্ৰীলক্ষ্যধৰ চৌধুৰী (মন্ত্ৰী) ঃ—আমাৰ দৃষ্টিগোচৰ হোৱা নাই।

শ্ৰীএন আক্ৰাম হুচেইন ঃ—বড়ো সকলৰ বাহিৰেও অসমত আৰু বহুত প্লেইনচ ট্ৰাইব আছে তেওঁলোকৰ শিক্ষাৰ কি ব্যৱস্থা কৰিছে?

(উত্তৰ নাই)

শ্ৰীগোলোক ৰাজবংশী ঃ—প্লেইনচ ট্ৰাইবৰ ভিতৰত কি কি জনজাতি অন্তৰ্ভুক্ত আছে?

শ্ৰীলক্ষ্যধৰ চৌধুৰী (মন্ত্ৰী) ঃ—এই গোটেই প্ৰশ্নটো বড়ো ভাষাৰ ওপৰত। গতিকে এই বিষয়ে সুধিলে ভাল হয়।

Shri BANESWAR SAIKIA : Mr. Sepeaker, Sir. The question is of a separate inspectorate for tribal education ; who are the tribals included under the purview of the question ? Tribal education means natuarally medium of instruction, so what are the media accepted for education in the State for the tribal people ? And only then the question will be pertinent for plains tribal education. Plains tribal includes so many tribes, so the education of all the tribes should be included.

Mr. Speaker, what is the question ?

Shri BANESWAR SAIKIA : The question is the Minister has only replied to a particular point, that for Bodo medium of instruction Government wants to create a separate inspectorate But several other members and with them I am also raising the point whether the question will cover all the media of instruction and the inspectorates will cover all the media introduced in the State right from primary to secondary ?

Mr. Speaker : This question relates to policy. So it cannot be just questioned here and a separate notice will be required.

Shri RANENDRA NARAYAN BASUMATARI : Mr. Speaker Sir. Is it not a fact that of all the tribal languages only Bodo language has been introduced as medium of instruction in the college level ?

Shri LAKSHYADHAR CHOUDHURY (Minister):—Yes.

Shri BANESWAR SAIKIA : Has The Bodo language has been introduced in the college level as the Minister says ?

ShriLAKSHYADHAR CHOUDHURY (Minister) :—It is on the move.

Shri BANESWAR SAIKIA : Mr. Speaker, Sir. I want clarification whether the University has accepted Bodo language as medium of instruction in the University level ?

Shri LAKSHYADHAR CHOUDHURY (Minister):—That is a separate question.

Re : **Appointment of Government Advocates**

Shri GOLOCK RAJBANSHI asked :

*2. Will the Minister, Judicial be pleased to state—

The Principle adopted by Government in appointing Government Advocates in different Courts in the State ?

Shri KESHAB CHANDRA GOGOI (Minister. Judicial) replied:

2. The following principles are adopted :—

1. Public Prosecutor for the Gauhati High Court :--Appointment is made by the State Government in consultation with the Gauhati High Court. A person shall only be eligible to be appointed as a public Prosecutor if he has been in practice as an advocate for not less than seven years.

2.—The Senior and Junior Government Advocates of the Gauhati High Court :—Apointment is made by State Government in consultation with the legal Remembrancer, generally, the Public Prosecurtor in the High Court is appointed also as a Senior Government Advocate.

3.—Panel Advocates of Gauhati High Court :—The State Government also constitute a panel of lawyers in consultation with the Senior Government Advocate who shall act on behalf of the Government in cases transferred to them by the Senior Government Advocate.

4.—The Government pleaders and Assistant Government pleadern in the District and Sub-Divisional Head Quarters :—The appointment are made by the State Government after obtaining a panel of names of as many pleaders as are considered qualified for the appointment to be submitted by the D. C. in consultation with the Distrct and Sessions Judge.

5. The public Prosecutors and Additional Public Prosecutors in the District and Subdivisional Headquarter :—

The appointments are made by the State Government after obtain ing a panel of names of persons who are considered fit to be appointed to be submitted by the District Magistrate in consultation with the Session Judge. A persons shall be eligible to be appointed as a Public Prosecutor or an additional Public Prosecutor if he has been in prectice as an advocate for not less than seven years. These requirment have been provided by Section 24. Cr. P. C. 1973.

6. Assistant Public Prosecutors in the District and Subdivisional Headquarters :—

The appointments are made by the State Government after obtaining panel of names of pleaders suitable for appoirment from Deputy Commissioner to be submitted in consultation with the Chief Judicial Magistrate and from the Subdivisional Officer to be submitted in consultation with the Sub-Divisional Judicial Magistrate for appointment of Assistant Public Prosecutors in the District and Subdivisional Headquarters respectively.

It may be stated that Section 25 Cr. P. C., 1973 requires het State Government to appoint Assistant public Prosecutors for conducting prosecution in the Courts of Magistrates.

Shri GOLOK RAJBANSHI : What is the term of such appointment ?

Shri KESHAB CHANDRA GOGOI (Minister) It is made for one year and it is extended upto 3 years.

Shri GOLOK RAJBANSHI : Whether the same persons can be appointed if there is no adverse report against such persons ?

Shri KESHAB CHANDRA GOGOI (Minister) : For that purpose their names must appear in the panel submitted by the Deputy Commissioners or the Subdivisional Officers as the came may be. If their names are not in the panel they cannot be appointed.

Shri GOLOK RAJBANSHI : If their names are included in the panel whether the same persons can be appointed ?

Shri KESHAB CHANDRA GOGOI (Minister) : Yes, if there is no adverse remark against them.

Shri NOORUL HUDA : Mr. Speaker, Sir, does the Government know that the quantum of remuneration paid to the Public Prosecutors in the District Courts were fixed about 25 years ago and the rate is only Rs. 25/ a day ? I would further like to know whether the Government has received any representation from the District Bar Association in this respect and whether the Government has recently fixed Rs. 60/ as daily remureration for Government Advocates and whether the Government would fix the same rate for the Public Prosecutors also ?

Shri KESHAB CHANDRA GOGOI (Minister) : Public Prosecutors and Assistant Public Prosecutors were paid @ Rs. 40/ per day. It was Rs. 25/ long back to the panel of Advocates, But the panel of Advocates in the districts are no longer there because we have appointed Additional Public Prosecutors and Assistant Public Prosecutors.

Recently Government took decision and with effect from 1st of April, 1978 the Public Prosecutors are drawing @Rs. 60/ per day and we are also considering to increase the rate for the Assistant Public Prosecutors.

Shri NOORUL HUDA : Whether the Public Prosecutors are now drawing @ Rs. 60/- per day ?

Shri KESHAB CHANDRA GOGOI (Minister) : Yes, with effect from 1st April. 1978 they are drawing @ Rs. 60/- per day.

Shri NOORUL HUDA : To our knowledge they are still drawing Rs. 25/- per day.

Shri KESHAB CHANDRA GOGOI (Minister) : To my knowledge they are drawing @ Rs. 60/- a day.

Shri GIASUDDIN AHMED : Sir, whether it is a fact that membership of the Ruling Party is another qualification for being appointed as a Government Advocate ?

Shri KESHAB CHANDRA GOGOI (Minister) : No.

Shri GIASUDDIN AHMED : Whether the Hon'ble Minister agree or not that it was so during the Congress regime ? And, may we have an assurance that it will not so happen during the present regime ?

Shri KESHAB CHANDRA GOGOI (Minister) : It will never happen. Unless his name in the panel Government cannot appoint him and I cannot say now that it was done by the previous Government.

Mr. SHAMSUL HUDA : In veiw of the annual patta system concerning the appointment of the Advocates and also in view of the fact that the same men will be appointed in the next year, whether the Government is suffering or the administration of justice is suffering from inherent inconvenience ? Whether the Government agrees to this ?

Shri KESHAB CHANDRA GOGOI (Minister) : No.

শ্ৰীঅতুল চন্দ্ৰ গোস্বামী ঃ—চৰকাৰে প্ৰতি দিনে ৬০ টকাকৈ দিছে আৰু দিয়াৰ লগে লগে চৰকাৰৰ যিবোৰ কেচ থাকে তাত সহায় কৰা কিমানটা কেচত চৰকাৰে, জিকিছে বহলাই কবনে ?

শ্ৰীকেশৱ চন্দ্ৰ গগৈ (মন্ত্ৰী) ঃ—সেইটো নিৰ্দ্দিষ্ট কৰি দিলে কব পৰা হব, এতিয়া নহব।

Shri PREMA BORA : Sir, I would like to know from the Hon'ble Minister whether population pattern and regional representation is considered at the time of appointment ?

Shri KESHAB CHANDRA GOGOI, (Minister) : No. Sir, this is not considered. Only, as I have already said, the names must appear in the penel submitted by the District Magistrates or the Subdivisional Magistrates as the case may be.

Shri PROMODE CHANDRA GOGOI : Mr. Speaker, Sir, may I know from the Hon'ble Minister whether persons convicted on charge of criminal misappropriation or on charge of moral turpitude can be appointed as Government Advocates ?

Shri KESHAB CHANDRA GOGOI, (Minister) : No. If persons are convicted of offences which amount to moral turpitude he cannot get licence to practrie as an Advocate.

Shri RANEN BASUMATARI : Then what are the factors taken into consideration in forming a panel ?

Shri KESHAB CHANDRA GOGOI, (Minister) : That is for the District Magistrates and Subdivisional Magistrates—they will consider merit of the individual case and consult the District Judge and according to merit the panel is prepared.

Mr. SHAMSUL HUDA : In preparing a panel for appointment as Government Advocate why the population pattern is not taken into consideration ? Is there any bar ?

Shri KESHAB CHANDRA GOGOI, (Minister) : There is no bar but in preparation of panels the District Magistrates and the Sub Divisional Magistrates are given wide powers and we do not interfere. But if the Hon'ble Members want we can do it in due course.

Mr. SHAMSUL HUDA : In view of the reply, whether the Government wants to say that talented Advocates are found only in a particular community or in particular areas ?

Shri KESHAB CHANDRA GOGOI, (Ministar) : Sir, it is not the Government but the officers at the District , or the Subdivisional head quarters who select the persons having talents from amongst the Advocates of the Bar.

Mr. SHAMSUL HUDA : Sir, whether the Government will consider reflection of population pattern during the formation of panel ?

Shri KESHAB CHANDRA GOGOI (Minister) : If the House wants so that may be considered but deserving persons much be available.

Shri GIASUDDIN AHMED : Sir, in view of the resolutions passed by this House that population pattern should be reflected in the services of the Government. Why new mandate from the House is necessary?

Shri KESHAB CHANDRA GOGOI, (Minister) : Sir, it is not an appointment as much but a contract to be entered into with the Government.

Starre question Nos. 3, 4 and 5 were not put, the members being absent.

িঃ কৃষকক ট্ৰেক্টৰ যোগানৰ ব্যৱস্থা

শ্ৰীগোলোক ৰাজবংশীয়ে সুধিছে ঃ

* ৬। মাননীয় কৃষি বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) বিভিন্ন ধৰণৰ ট্ৰেক্টৰ কৃষকলৈ যোগান ধৰা সম্পৰ্কত কেনে ধৰণৰ ব্যৱস্থা লয়?

(খ) অনুমানিক কিমান সময়ৰ ভিতৰত এজন আবেদনকাৰীক ট্ৰেক্টৰ যোগান দিয়া হয়?

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা (কৃষি বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে ঃ

৬। (ক)—নিৰ্মাণকাৰীৰ দ্বাৰা নিযুক্ত বিক্ৰেতা যোগেদি বিভিন্ন ধৰণৰ ট্ৰেক্টৰ কৃষক সকলক যোগান ধৰা হয়।

(খ)—সাধাৰণতে অৰ্ডাৰ পোৱাৰ এমাহৰ ভিতৰতেই যোগান ধৰা হয়। অৱশ্যে মেচিফগুচন ট্ৰেক্টৰ (এম, এফ-১০৩৫), চি, এ, এফ, ই ৫০৪ আৰু ফোৰড় ৩৫০০ ক্ষেত্ৰত ট্ৰেক্টৰ যোগান ধৰাত প্ৰায় ২৪ মাহলৈকে আৱশ্যক হয়।

শ্ৰীগোলোক ৰাজবংশী ঃ—অধ্যক্ষ মহোদয়, ট্ৰেক্টৰ দৰ্খাস্তকাৰী সকলৰ ক্ৰম কেনে ধৰণেৰে নিৰ্ণয় কৰা হয়?

শ্ৰীসোণেশ্বৰ বৰা (কৃষি মন্ত্ৰী) ঃ—দৰ্খাস্তকাৰী সকলৰ আবেদন ক্ৰম অনুসৰি যোগান ধৰাৰ ব্যৱস্থা কৰা হয়।

শ্ৰীগোলোক ৰাজবংশী ঃ—সেইমতে ক্ৰম অনুসৰি যোগান ধৰা হয়নে আগলৈ পিচলৈ চাইহে যোগান ধৰা হয়?

শ্ৰীসোণেশ্বৰ বৰা (মন্ত্ৰী) ঃ—তেনে ধৰণৰ নীতি নাই, যদি আবেদনকাৰী বেছি হয় আৰু ট্ৰেক্টৰৰ সংখ্যা কম হয় তেন্তে কেতিয়াবা আগলৈ পিচলৈ চাই দিব লগা হয়।

শ্ৰীছামচৰণ হুদা ঃ—অধ্যক্ষ মহোদয়, টেক্টৰ বিতৰণৰ ক্ষেত্ৰত আগৰ চৰকাৰৰ যি নীতি নিয়ম বা কৌশল আছিল বৰ্ত্তমানো বৰ্ত্তমান চৰকাৰে সেই একে নীতি নিয়ম আৰু কৌশলকে অনুসৰণ কৰিছে নে কি?

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা (মন্ত্ৰী) ঃ—আগৰ নীতি নিশ্চয় ৰখা নাই। জনমতৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত গণতন্ত্ৰৰ ওপৰত সম্পূৰ্ণ বিশ্বাস ৰাখি বিতৰণ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে।

শ্ৰীপ্ৰেম বৰা ঃ—অধ্যক্ষ মহোদয়, এতিয়ালৈকে কৃষক সকলক যোগান ধৰা টেক্টৰৰ সংখ্যা কিমান মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাব পাৰিবনে ?

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা (মন্ত্ৰী) ঃ—১৯৭৫-৭৬-৭৭ চনত যোগান ধৰা ট্ৰেক্টৰৰ হিচাব হৈছে ৩৬৫ খন।

শ্ৰীমতী চৈয়দা আনোৱাৰা টাইমুৰ ঃ—ট্ৰেক্টৰ যোগানৰ আগৰ কি কি নীতি নিয়ম সলনি কৰা হৈছে জনাবনে ?

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা (মন্ত্ৰী) ঃ—এতিয়ালৈকে আমি এই বিষয়ত খণ্ডা-খণ্ডলি খোৱা নাই, খালে দৰ্খাস্তকাৰৰ আবেদন চাই অদল-বদল কৰা হব।

শ্ৰীমতী চৈয়দা আনোৱাৰা টাইমুৰ ঃ—সেই কাৰণেই নতুন নীতি কৰা হৈছে নেকি ?

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা (মন্ত্ৰী) ঃ—কিনা-বেচাৰ ক্ষেত্ৰত নীতি একেই আছে। যদি আবেদন পোৱাৰ পিচত ট্ৰেক্টৰ নোপোৱা বুলি কোনোবাই আপত্তি কৰে তেন্তে অভিযোগ বা আপত্তি পালে সোনকালে পোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিব পৰা হয়।

গিয়াচুদ্দিন আহমেদ ঃ—অধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাব পাৰিবনে কি যে ইতিমধ্যে গোটেই ৰাজ্যখনত কিমান ট্ৰেক্টৰ যোগান ধৰা হৈছে ?

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা (মন্ত্ৰী) ঃ—৩৬৫ খন বুলি মই আগতেই কৈছো।

শ্ৰীগিয়াচুদ্দিন আহমেদ ঃ—জিলা ভিত্তিত কিমান হিচাবটো দিব পাৰিব নেকি ?

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা (মন্ত্ৰী) ঃ—জিলা ভিত্তি বুলি কথা নাই। যি সকলে কিনিব বিচাৰে সেই সকলক দিয়া হয়।

শ্ৰীগিয়াচুদ্দিন আহমেদ ঃ—অধ্যক্ষ মহোদয়, এই ট্ৰেক্টৰ বিলাক কেনে অৱস্থাত আছে, চালু অৱস্থাত আছেনে ?

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা (মন্ত্ৰী) ঃ—বহুখিনি চালু অৱস্থাত আৰু বহুখিনি অচল অৱস্থাত আছে।

শ্ৰীগিয়াচুদ্দিন আহমেদ ঃ—কিমানখিনি চালু অৱস্থাত আৰু কিমানখিনি অচল অৱস্থাত আছে মন্ত্ৰী মহোদয়ে হিচাবটো দিবনে ?

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা (মন্ত্ৰী) ঃ—বেলেগ নটিচ দিলে জনাব পৰা হব।

শ্ৰীভদ্ৰেশ্বৰ গগৈ ঃ—'অধ্যক্ষ মহোদয়, কৃষকক ট্ৰেক্টৰ লগতে চাৰ্বিচ দিয়াৰ ব্যৱস্হা আছেনে কি ?

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা (মন্ত্ৰী) ঃ—তেনে ব্যৱস্হা নাই।

শ্ৰীঅতুল চন্দ্ৰ গোস্বামী ঃ ট্ৰেক্টৰবোৰ বেয়া হলে ভাল কৰাৰ দায়িত্ব কৃষিবিভাগক দিয়া হয় নেকি ?

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা (মন্ত্ৰী) ঃ—অধ্যক্ষ মহোদয়, কৃষি বিভাগৰ নিজা ইঞ্জিনিয়াৰিং ইন্সটিউট নাই। সেই কাৰণে কৃষি বিভাগে ভাল কৰাৰ দায়িত্ব লব নোৱাৰে।

শ্ৰীগিয়াচুদ্দিন আহমেদ ঃ—তেন্তে অচল টেক্টৰ বোৰ ভাল কৰাৰ দায়িত্ব কোনে লয় আৰু তেনে ফাৰ্ম কিমান আছে ?

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা (মন্ত্ৰী) ঃ—অধ্যক্ষ মহোদয়, ট্ৰেক্টৰ যোগান ধৰা বা বিক্ৰী কৰা যিবিলাক এজেন্ট আছে তেওঁলোকে লয়। ফাৰ্ম কেইখন হৈছে ঃ—

১ অসম কৃষি উদ্যোগ উন্নয়ন নিগম, গুৱাহাটী
২। ইন্দাষ্টীয়েল এনড ফাৰ্ম ইকুইপমেন্ট গুৱাহাটী
৩। ফ্লানক্ট অটমবাইলচ চেলচ এণ্ড ছাৰ্ভিচেছ ডিব্ৰুগড়
৪। ৱালফৰ্ড ট্ৰেন্সপৰ্ট কোম্পানী, গুৱাহাটী,
৫। মেকফাৰ্ম, যোৰহাট
৬। শালিগ্ৰাম এণ্ড কোম্পানী, ডিব্ৰুগড়
৭। ফাৰ্ম মেচনেৰী এণ্ড ট্ৰেক্টৰ কোম্পানী, তেজপুৰ
৮। অসম অট এজেন্সী, ডিব্ৰুগড়
৯। এম,এম, মটৰচ গুৱাহাটী

শ্ৰীযোগেন গগৈ ঃ—অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ কৃষক সকলক যিবিলাক ট্ৰেক্টৰ দিয়া হয় সেইবিলাকৰ প্ৰায়েই অচল অৱস্থা। এই বিলাক মেৰামতি কৰাৰ কোনো সুবিধা বিভাগৰ নাই। সেই কৰাণে ট্ৰেক্টৰবোৰ লৈ কৃষক বৰ অসুবিধাত পৰে। গতিকে কৃষকক যাতে অচল ট্ৰেক্টৰৰ যোগান ধৰা নহয় তাৰ ব্যৱস্থা মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৰিবনে কি ?

শ্ৰীসোণেশ্বৰ বৰা (মন্ত্ৰী) ঃ— অধ্যক্ষ মহোদয়, ট্ৰেক্টৰ বা আন কোনো যন্ত্ৰ পাতিৰ ক্ষেত্ৰত চিৰদিন ভাল হৈ থাকিব বুলি প্ৰতি শ্ৰুতি দিব পৰা নহয়। আৰু অচল ট্ৰেক্টৰ যোগান ধৰাও নহয় বা ধৰিলেও গ্ৰাহকে নিবই বা কিয় ।

শ্ৰীঅতুল চন্দ্ৰ গোস্বামী ঃ—অধ্যক্ষ মহোদয়, অসম কৃষি উদ্যোগ উন্নয়ণ নিগমে যি বিলাক টেক্টৰ যোগান ধৰে সেইবোৰ ৬ মাহ হাল বোৱাৰ পিচতে অচল হৈ পৰে। এই বিলাক ভাল কৰাৰ দায়িত্ব সেই নিগমকেদিব নোৱাৰিনেকি ?

শ্ৰীসোণেশ্বৰ বৰা (মন্ত্ৰী) ঃ—মই আগতেই কৈছো যে আমাৰ নিজা কোনো ইঞ্জিনিয়াৰিং ইন্সটিটিউট নাই।

শ্ৰীফনি মেধি ঃ—অধ্যক্ষ মহোদয়, যিবিলাক ট্ৰেক্টৰ যোগান ধৰা হৈছে সেই বিলাক আমাৰ ভাৰতবৰ্ষতে নিৰ্ম্মাণ কৰা নে কোনোবা বিদেশী কোম্পানীৰ পৰা অনা হৈছে ?

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা (মন্ত্ৰী) ঃ—ইয়াৰ বাবে বেলেগ প্ৰশ্ন হলে উত্তৰ দিব পৰা হয়।

শ্ৰীফনি মেধি ঃ—অধ্যক্ষ মহোদয়, দীৰ্ঘ দিন ধৰি পৰি থকা টেক্টৰবোৰ মেৰামতি কৰাৰ চিন্তা চৰকাৰে কৰিছে নেকি ?

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা (মন্ত্ৰী) ঃ—মাননীয় সদস্যজনৰ অনুভূতি সাপেক্ষে চিন্তা কৰি চোৱা হব।

শ্ৰীগিয়াচুদ্দিন আহমেদ ঃ—অধ্যক্ষ মহোদয়, এই ট্ৰেক্টৰবিলাক কোন মেনুফেকচাৰিং ফাৰ্মৰ পৰা অনা আৰু যোগান ধৰা হয় ?

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা (মন্ত্ৰী) ঃ—ইয়াৰ বাবে বেলেগ প্ৰশ্নৰ প্ৰয়োজন হয় ।

গোলোক ৰাজবংশী ঃ—অধ্যক্ষ মহোদয়, অন্যান্য ৰাজ্যত নচলা ট্ৰেক্টৰ বিলাক আনি আমাৰ ৰাজ্যত যোগান ধৰা হয় আৰু আমাৰ ৰাজ্যত চলাবিলাক আন ৰাজ্যলৈ পঠোৱা হয় নেকি ?

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা (মন্ত্ৰী) ঃ—আগৰ চৰকাৰৰ দিনত তেনে কৰা হৈছিল যদি মই নাজানো, বৰ্ত্তমান চৰকাৰ গঠন হোৱাৰ ১১ সপ্তাহৰ ভিতৰত তেনে কৰা হোৱা নাই।

চৈয়দা আনোৱাৰা টাইমুৰ ঃ—মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাইছে যে বেলেগ নটিচ দিলে কত তৈয়াৰ হয় জনাব। যত তৈয়াৰ হয় তাৰ পৰা ডিৰেক্টলি আনিবৰ কাৰণে ব্যৱস্থা লবনে যাতে এই অচল ট্ৰেক্টৰ বিলাক আনি ভালকৈ চলাব পাৰো ?

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা (মন্ত্ৰী) ঃ—অধ্যক্ষ মহোদয়, ভাৰত চৰকাৰৰ নিয়ন্ত্ৰণ ব্যৱস্থা অনুযায়ি মেছিদি ফাৰ্গুচন ১০৩৫ টি,এ,এফ,ই ৫০৪ আৰু ফোৰড ৩৫০০ ট্ৰেক্টৰ অনোৱা হয়, বাদ বাকী বিলাক ট্ৰেক্টৰৰ কাৰণে কোনো অনুমতি কাৰো পৰা লব লগা নহয়।

শ্ৰীযোগেন গগৈ ঃ এগ্ৰ ইন্ডাষ্ট্ৰিজৰ পৰা যোগান ধৰা পাৱাৰ টিলাৰ বিলাক দুই তিনি বছৰ ব্যৱহাৰ কৰাৰ পিচত বেয়া হৈ যায়। মই জনাত এই পাৱাৰ টিলাৰ বিলাক জাপানৰ পৰা আনে। মেৰামতিৰ কোনো ব্যৱস্থা নাই আৰু গাড়ীৰ অংশ বিলাক পোৱা নাযায়। গতিকে মহকুমা ভিত্তিত মেৰামতিৰ বাবে একোটাকৈ কাৰখানা স্থাপন কৰিবনে?

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা (মন্ত্ৰী) ঃ—প্ৰশ্নটো ট্ৰেক্টৰ সম্পৰ্কীয় নহয় বাবে অবগত কৰাত অসুবিধা হয়। ট্ৰেক্টৰ আৰু পাৱাৰ টিলাৰ বেলেগ প্ৰশ্ন। গতিকে পৃথক ভাবে প্ৰশ্ন আহিব লাগে।

শ্ৰীৰামচন্দ্ৰ হুদা ঃ আধা ঘন্টাৰ বাবে আলোচনা কৰিব দিলে ভাল হয়।

Re : Sixth draft Five Year Plan

Shri KHOGEN BARBARUAH asked :

*7. Will the Chief Minister be pleased to state—

The total amount envisaged in Sixth Draft Five Year Plan for Assam ?

Shri GOLAP BORBORA (Chief Minister) replied :—

7. The draft Sixth Five Year Plan is not yet prepared. This will be done after the Sixth Plan at the National level is finalised.

Shri KHOGEN BARBARUAH—Sir, whether the Government is aware that the Planning Commission has already prepared draft for the 6th Five Year Plan amounting nearabout Rs.90 thousand crores ?

Shri Golap Borbora, (Chief Minister)—The Plan is not yet prepared.

Shri JOGEN GOGOI—May I know what is the amount earmarked for the Assam State for the 6th Five Year Plan, whether the darft for Assam is finalised and how the draft is prepared for its submission to the National Planning Commission.

শ্রীগোলাপ বৰবৰা (মুখ্যমন্ত্ৰী) :— ৬ষ্ঠ বিত্ত আয়োগ অলপতে আহিব। বিত্ত আয়োগৰ ওচৰত প্ৰতিবেদন দাখিল কৰিম। তাৰ প্ৰস্তুতি হৈ আছে।

শ্রীখগেন বৰুৱা :— সেই প্ৰস্তুতিৰ খচৰা সদনত আলোচনাৰ কাৰণে দাঙি ধৰিবনে ?

শ্রীচামচন্দ্ৰ হৰদা :— সেই পঞ্চ পৰিকল্পনাৰ ব্ৰেক আপ কিমান ?

শ্রীগোলাপ বৰবৰা (মুখ্যমন্ত্ৰী) :— ফাইনেলাইজ হোৱা নাই।

Shri GOLOK RAJBONGSHI—May I know whether the Plan is prepared by the National Planning Commission.

Shri GOLAP BORBORA, (Chief Minister)—Not yet prepared.

Shri PRAMODE GOGOI—Sir, the question was what is the total amount envisaged in Sixth Draft Five Year Plan for Assam and the Chief Minister has replied that the Draft Sixth Five Year Plan is not yet prepared. Now in that case may I know from the Chief Minister whether, as put in the question, any draft has been prepared by the Government of Assam and submitted to the Government of India or to the Planning Commission indicating the requirement for the development of dfferent sectors in Assam ?

শ্রীগোলাপ বৰবৰা (মুখ্যমন্ত্ৰী) :— এইটো কৰা হোৱা নাই।

Shri PRAMODE GOGOI—Whether the Planning Commission or the Government of India have enquired about the requirement from the Government of Assam ?

Shri GOLAP BORBORA (Chief Minister)—Yes.

Shri PRAMODE GOGOI—The question was whether the State Government have submitted its requirement for different sectors under the Plan ?

শ্রীগোলাপ বৰবৰা (মুখ্যমন্ত্ৰী) :— এইটো কৰা হোৱা নাই।

Shri Md. UMARUDDIN—May I know whether the annual plan for the year 1978-79 has been finalised ? If so, whether the plan is a part of the over-all Sixth Five Year Plan ?

শ্রীগোলাপ বৰবৰা (মুখ্যমন্ত্ৰী) :— হয়। এইটো হৈছে ৰলিং প্লেন হিচাবে প্ৰতি বছৰৰ প্লেন আৰু পঞ্চ বাৰ্ষিক প্লেনৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত ধৰা হৈছে।

শ্রীগোলোক ৰাজবংশী :— পঞ্চ বাৰ্ষিক প্লেন নকৰাকৈ বছৰেকীয়া প্লেন কেনেকৈ কৰা হৈছে ?

(ভইচেচ—ৰলিং প্লেন)

শ্রীপ্রেমধৰ বৰা :— ৬ষ্ঠ পঞ্চ বাৰ্ষিক পৰিকল্পনা প্ৰস্তুত কৰিবলৈ কাক দায়িত্ব দিয়া হৈছে ?

শ্রীগোলাপ বৰবৰা (মুখ্যমন্ত্ৰী) :— প্লেনিং ডিপাৰ্টমেণ্টক।

Shri GIASUDDIN AHMED—Whether the Government is aware of the news paper report that the Draft Sixth Five Year Plan has been prepared ? If so, whether the Government of Assam's Plan was also included in that draft plan ?

শ্ৰীগোলাপ বৰবৰা (মুখ্যমন্ত্ৰী) এইটো আগতে কৈছো।

শ্ৰীগিয়াচুদ্দিন আহমদঃ ৬ষ্ঠ পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাৰ খচৰা কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে তৈয়াৰ কৰিছে আৰু প্ৰকাশ কৰিছে। অসমৰ কাৰণে সেই খচৰাত এলকেচন কিমান ?

শ্ৰীগোলাপ বৰবৰা (মুখ্যমন্ত্ৰী)ঃ ড্ৰাফিট আলোচনা হৈ আছে। নেচনেল দেভেলপমেন্ট কাউন্সিলৰ মিটিঙত আমাৰ দৃষ্টিভংগী দাখিল কৰিছো।

শ্ৰীবানেশ্বৰ শইকীয়াঃ— মুখ্য মন্ত্ৰীয়ে জনাবনে খচৰাত ৬ষ্ঠ পৰিকল্পনাৰ বাবে অসমৰ কাৰণে কিমান শ কোটি টকা ধৰা হৈছে ?

While formulating the Sixth Five Year Plan it is the primary duty of the Government of Assam to take in to consideration the backwardness of this region, which has remaind so long undeveloped. Under such circumstances, will the Chief Minister or the Government of Assam contemplate to consider it necessary to discuss this matter with the leaders of the Oppositions before the draft is finalised ?

শ্ৰীগোলাপ বৰবৰা (মুখ্যমন্ত্ৰী)ঃ— এইটোৰ কাৰণে নটিচ লাগিব।

Shri GOLOK RAJBONGSHI—Whether the draft has been prepar by the Government of Assam and if prepared what is the amount ?

Shri GOLAP BORORA (Chief Minister)—It is under process.

Shri PRAMODE GOGOI—Sir, the Chief Minister has replied that the draft is not yet prepared. May I know from the Chief Minister how long it will take on the part of the Government to finalised the draft.

শ্ৰীগোলাপ বৰবৰা (মুখ্যমন্ত্ৰী)ঃ— বেছি সময় নলয়।

শ্ৰীবানেশ্বৰ শইকীয়াঃ— নেচনেল দেভেলপমেন্ট কাউন্সিলত কি দৃষ্টিভঙ্গী ডাঙি ধৰিছে ?

শ্ৰীগোলাপ বৰবৰা (মুখ্যমন্ত্ৰী)ঃ— গোটেই অসম তথা উত্তৰ পূৰ অঞ্চলটোত বিশেষ কাৰ্য্য ব্যৱস্থা লবৰ কাৰণে আমি দাবী জনাইছো।

শ্ৰীগোলাপ বৰবৰা (মুখ্যমন্ত্ৰী)ঃগোটেই অসম তথা উত্তৰ অঞ্চলটোত বিশেষ কাৰ্য ব্যৱস্থা লবৰ কাৰণে আমি দাবী জনাইছো।

Shri SARAT CHANDRA SINHA : Mr. Speaker Sir, I want to bring it to the notice of the Chif Minister that the 6th Draft Plan has been published by the Government of India. The draft 6th plan has been pub ished and it is in our hand.

Shri ALTAF HUSSAIN MAJUMDAR: Probadely Chief Minister, has mean final plan.

Shri SARAT CHANDRA SINHA : My point is absolutely clear. The 6th Draft Plan has been published, whether the draft plan for the State of Assam has been published ?

Shri DULAL CHANDRA BARUA (Minister Supply) : Mr. Speaker Sir, with your permission I want to reply the question. The Draft has been prepard and this has been discussed in the National Deve-

lopment Council in March. At that time this was not finalised some of the aspects are to be taken into consideration. We form our Ministry here on 12th March. For us it is difficult to give all the necessary informations to the Government of India and the Planning Commission That is why it could not be finalised.

Shri PROMODE GOGOI : Speaker Sir. point of order. The question was put to the Minister-in-charge of planning. I think the Chief Minister in the Minister-in-charge of planning. Whether the Chief Minister has authorised the Minister-in-charge of Supply to give replies on his behalf ?

Shri DULAL CHANDRA BARUA (Minister, Supply) : Speaker Sir, with your permission I have replied the questions.

Shri PROMODE GOGOI : Whether the Chief Minister has delegated the power to the Minister, Supply ?

শ্ৰীগোলাপ বৰ্বৰা (মূখ্যমন্ত্ৰী) ঃ— অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ মন্ত্ৰী সভাৰ যুতিয়া দায়িত্ব আছে। গতিকে মোৰ অনুমতি সপক্ষে যি কোনো এজনে উত্তৰ দিব বা কব পাৰে।

Shri PROMODE GOGOI : Ministers have collective responsibility. But there are Ministers-in-charge of different departments. The House expects Ministers-in-charge of these Departments should reply the questions put by the Honourable Members. Whether in this particular question permission was given by the Chief Minister or permission was obtained from the Hon. Speaker to reply the questions by the Supply-Minister on behalf of the Chief Minister.

Shri DULAL CHANDRA BARUA (Minister, Supply) : I have already taken permission of the Chair.

HON. SPEAKER : The Chief Minister has already replied. He is his colleague. He has authorised him to reply.

Shri GOLOK RAJBANSHI : The question whether he has authorised or your honour has given permission.

Shri GOGEN GOGOI : Point of order.

অধ্যক্ষ মহোদয়, এতিয়া কোৱা হৈছে যে, যৌথভাবে মন্ত্ৰীবৰ্গই কাম চলাই আছে গতিকে যি কোনো এজনে দিব পাৰে। কালিলৈ অসমৰ যিকোনো ঠাইত এজন মন্ত্ৰীয়ে এটা মন্তব্য দাঙি ধৰিলে মূখ্যমন্ত্ৰীয়ে সেইটো গ্ৰহণ কৰিবনে নকৰে ?

শ্ৰীবানেশ্বৰ শইকীয়া ঃ ষষ্ঠ পঞ্চম পৰিকল্পনা চপা হৈ গল সেই কথা নাজানে। আমাৰ অসম ৰাজ্যৰ কাৰণে কিমান ধন ধৰা হৈছে তাৰ সঠিক উত্তৰ দিব লাগিছিল।

HON. SPEAKER : The plan is being recast.

ড্ৰাফটৰ প্লেনত কি ধৰিছিল সেইটো জনাবনে ?

শ্ৰীগোলাপ বৰবৰা (মূখ্যমন্ত্ৰী) ঃ— ড্ৰাফটৰ প্লেন নেচনেল দেভেলপমেন্ট কাউন্সিলত আলোচনা হৈছিল।

Shri BANESWAR SAIKIA : Sir, the draft is drafted.

Shri BANESWAR SAIKIA : What is the basis on which you have discussed in the National Development Council.? What is the amount you fixed for the State of Assam ?

শ্ৰীগোলাপ বৰবৰা (মুখ্যমন্ত্ৰী)ঃ তদুপৰি আমি বিভিন্ন শিতানত নতুন দৃষ্টি ভংগী লৈ প্লেন নতুন কৰিবৰ কাৰণে আমি দাবী জনাইছো আৰু বিভিন্ন ৰাজ্যৰ পৰা দাবী আহিছে। এই সকলোবিলাকৰ ওপৰত ভিত্তি কৰিহে প্লেন ফাইনেল হব।

শ্ৰীপ্ৰমোদ গগৈ ঃ— অধ্যক্ষ মহোদয়, মুখ্যমন্ত্ৰ মহোদয়ে কৈছে যে, অসমৰ গোটেই কথা বিবেচনা কৰি নতুন দৃষ্টি ভংগী লৈ ৰাজ্যিক চৰকাৰে প্লেনিং কমিচনৰ ওচৰত মতামত দাঙি ধৰিছে।

তেওঁলোকৰ যি নতু দৃষ্টিভঙ্গী প্লেনিং কমিচনক জনাইছে—তেওঁলোকৰ পৰা নিৰ্দিষ্ট ভাবে জনাব পাৰিবনেকি যে অসমৰ উন্নয়ণৰ কাৰণে বিভিন্ন শিতানত কিমান অৰ্থ ৰাজ্যিক চৰকাৰে প্লেনিং কমিচনৰ পৰা বিচাৰিছে ?

শ্ৰীগোলাপ বৰবৰা (মুখ্যমন্ত্ৰী)ঃ নিয়মটো বিকাষ্ট কৰাৰ কথা কৈছো।

শ্ৰীচামচন্দ্ৰ হুদা ঃ মুখ্য মন্ত্ৰীয়ে স্বীকাৰ কৰিছে নেকি যে আজিৰ প্ৰশ্নটোৰ কাৰণে প্ৰস্তুত হৈ আহিব পৰা নাই। যদি স্বীকাৰ কৰিছে তেন্তে পৰবৰ্ত্তী কালত আলোচনা কৰিব। যদি স্বীকাৰ কৰে যে প্ৰস্তুত হৈ আহিছে—এই ফান্দৰ এলেকচন কিমান ? ড্ৰাফ্টত ফিগাৰ নিশ্চয় আছে। কোন শিতানত কিমান কৰনে ?

শ্ৰীগোলাপ বৰবৰা (মুখ্যমন্ত্ৰী)ঃ ড্ৰাফ্ট প্লেন দিয়া নাই।

Shri GOLOK RAJBANSHI : The total amount envisaged in the 6th Draft Plan. What is the amount ?

Shri ALTAF HUSSAIN MAJUMDAR : It involves large amount of figures.

শ্ৰীগোলাপ বৰবৰা (মুখ্য মন্ত্ৰী) যিটো ৬ষ্ঠ পৰিকল্পনা সেইটো জাতীয় স্তৰত ফাইনেলাইজ হোৱা নাই। প্লেনত উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলত বিশেষ পৰিস্থিতিৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰখাৰ পৰামৰ্শ নেচনেল দেভেলপমেণ্ট কাউন্সিলৰ মিটিঙত দাঙি ধৰিছো। গতিকে কেন্দ্ৰৰ যি ড্ৰাফ্ট ফাইনেল হোৱা বুলি ধৰি লব নালাগে। ফাইনেলাইজ হোৱাৰ পিচত প্লেনিং বিভাগক পৰিস্কাৰ ভাবে জনোৱা হব ।

Shri SANTIRANJAN DAS GUPTA : Sir, a point of order. As per rule only six supplementary questions can be put against a starred question. So not more than six supplementaries be allowed. My submission is that the rule should be strictly followed.

Mr. SPEAKER : I have noted the rule. In the past there were some relexations. Therefore, I have given sufficient relexation, and I call the next question.

Shri PROMODE CHANDRA GOGOI : Shri Dasgupta has raised a point of order that not more than six supplementaries should be allowed. I quite agree with him but at the sametime we expect that the Ministers also do come prepared to pin point the replies.

Starred Questions No. 8 was not put, the member being absent.

Re : Inclusion of Tea Garden Workers in the List of Scheduled Tribes

Shri GOLOK RAJBANSHI asked :

*9. Will the Minister, Welfare of Backward Classes be pleased to state—

(a) Whether ther is any decision taken by Government to move the Government of India to change the list of Scheduled tribes in Assam ?

(b) If so, whether it is fact that it has been decided to recommend some Tea garden tribes to be included in the list of Scheduled Tribes ?

Shri ROMESH MOHAN KOULI (Minister, Welfare of Plans Tribes & Backward Classes) replied :

9. (a) & (b)—A decision to include some tea gardan and ex-tea gargen workers beloning to Scheduled Tribes recognised in their State of origin was taken by the previous Government. The matter was referred to the Government of India who have since asked for certain clarification. The matter is being re-examined now.

Shri GOLOK RAJBANGSHI : Whether the clarifications have been sent ?

Shri RAMESH MOHAN KOULI (Minister) : The matter is under the consideration of the present Government. The previous Government recommended to the Government of India for inclusion of Gonds Mnndas, Oraons, Santhals, Savars Pans, Parja, Bhil and Koya communities in the list of Scheduled Tribe in Plains districts. The Government of India having examined the case asked the State Government to clarify (a) as to why the State Government which had all opposed the inclusion of these tribes in the list of Scheduled Tribes has now changed their stand, and (B) as to why it has been recommended for only the Plains districts and not the hill districts.

The earlier stand of the State Government was that these communities having migrated to Assam had lost their character. Secondly they have also greatly increased their levels of living, and, therefore did not need any special treatment. The State Government have now clarified that unless there is a single list of scheduled tribes for both hills and plains, it is not possible to recognise them in the hill districts as well. With the change in Government in Assam the the whole question is being reviewed and a Cabinet memorandum is under preparation for full consideration.

Shri RANENDRA NATH BASUMATARI : What is the total population involved from these tribes.

Shri RAMESH MOHAN KOULI (Minister): I want a separate notice to reply to this question.

Shri PROMODE GOGOI : When the recommendation was sent to the Government of India by the then State Government, what were the comments or remarks from the Government of India ?

Shri RAMESH MOHAN KOULI (Minister): Sir, I have already replied to this question. Government of India wanted clarification on two points :—(a) as to why the State Government which had all along opposed the inclusion of these tribes in the list of Scheduled Tribes has now changed their stand, and (b) as to why it has been recommended for only the Plains districts and not the hill districts. The stand of the previous Government was that these workers having migrated to Assam had lost their character. Secondly, they have also greatly increased their levels of living, and, therefore, did not need any special treatment.

Shri GIASUDDIN AHMED: May I know whether the present Government propose to alter or amend the recommendation of the then Government ?

Shri RAMESH MOHAN KOULI (Minister): Sir, I have already said that the matter is under consideration of the present Government.

Shri NURUL HUDA : In view of the fact that the tribal population special Scheduled tribes population in tea gardens are still backward educationally and otherwise what steps the new Government are taking to improve the lot of these schedule tribes in the tea gardens ?

Shri RAMESH MOHAN KOULI (Minister : Sir, I have already replied that the tea garden communities have not yet been included in the list of scheduled tribes in the State of Assam.

Starred Questions No. 10 was not put the members being absent.

Re : **Construction of S. D. O's, Court Building etc., of Marigaon**

Shri ABUL KASHEM asked :

*4. Will the Chief Minister be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that the Education Department is pressing hard to vacate the building of Basic Training Centre of Marigaon where the Court of the Civil S. D. O. is functioning ?

(b) If so, whether there is any proposal for the constuction of a court building and other residential quaters for the Officers ?

(c) If so, when the work will be started ?

Shri GOLAP BORBORA (Chief Minieter) replied :

4. (a)—Yes.

(b)—Yes.

(c)—It is under consideration to take up the construction work of S. D. O's Court Building as well as residential quarter for Officers and staff at Morigaon during the current financial year.

শ্ৰীকালিৰাম ডেকাৰজা :—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, বিকল্প ব্যৱস্থাৰ দিহা কৰা হৈছেনে নাই ?

শ্ৰীগোলাপ বৰবৰা (মুখ্যমন্ত্ৰী) :- যেতিয়া কৰ্ট বিল্ডিংটো হৈ উঠিব তেতিয়া তাৰ বিকল্প ব্যৱস্থা হব ।

শ্ৰীকালিৰাম ডেকাৰজা :— বিকল্প ব্যৱস্থাৰ কাৰণে টকা পইছা ধৰা হৈছেনে নাই ?

Mr. SPEAKER :—the questions hour is over.

CALLING ATTENTION

Shri PREMADHAR BORA : Sir, before that with your permission, I want to raise a matter of public importance.

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়. এই আইটেমটো আৰম্ভ কৰাৰ আগতে মই চৰকাৰৰ এটা কথাৰ প্ৰতি দৃষ্টি আৰ্কষণ কৰিব বিচাৰিছোঁ। কথাটো হল এই যে বঙ্গাইগাওঁ শোধনাগা-ৰ সম্পৰ্কত এটা অশান্তিকৰ অৱস্থাৰ সৃষ্টি হৈছে, আমাৰ ছাত্ৰসকলৰ মাজত এই শোধনাগাৰত থলুৱা লোকক নিযুক্তিত বঞ্চিত কৰাৰ সম্পৰ্কত কিছুমান অভিযোগ ওলাইছে, এই ক্ষেত্ৰত মই মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা চৰকাৰৰ এই ক্ষেত্ৰত কি দৃষ্টিভংগী সেই বিষয়ে জানিব পাৰোনে আৰু ইয়াৰ কি ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে সেই বিষয়ে জনাবনে, পিছত দিলেও হব ।

শ্ৰীগোলাপ বৰবৰা (মুখ্যমন্ত্ৰী) :— পিছত দিম ।

Shri GOLOK RAJBANGSHI : I had a motion to move.......

মাননীয় অধ্যক্ষ :—সেইটো এতিয়া আন্দাৰ কন্সিদাৰেশ্যনত আছে।

Shri MUKUT SARMA : Sir I beg to call the attention of the Chief Minister under Rule 54 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Assam, Legislative Assembly to the news item appearing in the Dainik Asom, dated 20th April, 1978 under the caption."
"ৰাজপথত মহিলাৰ ওপৰত অত্যাচাৰ"

শ্ৰীগোলাপ বৰবৰা (মুখ্যমন্ত্ৰী) :—মাননীয় অধ্যক্ষ ডাঙৰীয়া, যোৱা ২০ এপ্ৰিল তাৰিখে গুৱাহাটীৰ পৰা প্ৰকাশিত 'দৈনিক অসম' কাকতত পৰিবেশন কৰা মহিলাৰ ওপৰত অত্যাচাৰ শীৰ্ষক সংবাদটোৰ প্ৰতি আমাৰ দৃষ্টি আকৃষ্ট হৈছে। ঘটনাৰ সবিশেষ ডাঙি ধৰা হ'ল।

যোৱা ১৬-৪-৭৮ তাৰিখে ৰাতি প্ৰায় ১০ টা ৩০ বজাত গুৱাহাটীৰ 'তৰুণ নগৰ' নিবাসী উপেন্দ্ৰ চক্ৰৱৰ্ত্তীৰ পুত্ৰ শ্ৰীতপন কুমা চক্ৰৱৰ্ত্তীয়ে পল্টন বজাৰ নগৰ আৰক্ষী চকীত এটা গোচৰ তৰে, যে তেওঁ, তেওঁৰ পৰিবাৰ সৈতে সেইদিনা গুৱাহাটীৰ বিহুতলীত বিহু

চাই ঘূৰি আঁহোতে চাউল কিনিবলৈ ভাঙাগড় তিনি আলিতে কিছু সময় ৰয়, আৰু ঠিক সেই সময়তে হঠাৎ তিনিজন ডেকালৰাৰ আবিৰ্ভাৱ হৈ বিনা প্ৰৰোচনাত তেও থকা শ্ৰীঅনিল বৰুৱাৰ চাহৰ দোকানলৈ তেওৰ পৰিবাৰক লৈযায় আৰু অন্য মানুহ কেইজনে জোৰ কৰি শ্ৰীচক্ৰৱৰ্ত্তীক দূৰতে ধৰি ৰাখে। এই দুবৃত্তদুজনে, অভিযোগ মতে শ্ৰীমতী চক্ৰৱৰ্ত্তীক বলাৎকাৰ কৰে। ঘৈনীয়েকে চিঞৰ্ৰ বাখৰ কৰা সত্বেও ওচৰতে থকা শ্ৰীঅনিল বৰুৱাই তেওক উদ্ধাৰ কৰিবলৈ কোনো ব্যৱস্থা নললে, বৰঞ্চ এনে ঘৃণনীয় কাম কৰাত তেও দুবৃত্তসকলক প্ৰকাৰন্তে সহায়হে কৰিলে। এই ঘটনা ঘটাৰ পিচত শ্ৰীমতী চক্ৰৱৰ্ত্তী দোকানৰ পৰা ওলাই আহিল আৰু দুবৃৰ্ত্ত কেইজন এখন মটৰ চাইকেলেৰে পলাই গল। ঠিক সেই সময়তে সেই পথেদি তিনিজন ভদ্ৰলোক পাৰ হৈ যাওতে ঘটনাৰ গম পাই শ্ৰীচক্ৰৱৰ্ত্তীক পল্টন বজাৰ নগৰ আৰক্ষী চকীত খবৰ দিবৰ বাবে কলে। সেই অনুসৰি শ্ৰীতপন কুমাৰ চক্ৰৱৰ্ত্তীয়ে অভিযোগ তৰে আৰু ভাৰতীয় দণ্ডবিধি আইনৰ ৩৭৬/১১৪/৩২৫ ধাৰা অনুযায়ী গুৱাহাটী পুলিচ থানাত ১৩৬ (৪) ৭৮ নম্বৰৰ এটি গোচৰ পঞ্জীভূক্ত কৰা হয় আৰু লগে লগে তদন্তৰ কামো আৰম্ভ কৰা হয়।

তদন্তকাৰী বিষয়াই লগে লগে ঘটনাস্থলীলৈ গৈ পৰিস্থিতিৰ বুজ লৈ শ্ৰীঅনিল বৰুৱাক আটক কৰে, কিন্তু দুবৃৰ্ত্ত কেইজন ইতিমধ্যে পলাই যোৱা বাবে তেওলোকক ধৰিব নোৱাৰিলে। স্বামী-স্ত্ৰী দুয়োকে পৰীক্ষাৰ বাবে গুৱাহাটী চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়লৈ পঠোৱা হয়। পিচদিনা ৰাতিপুৱা গুৱাহাটী মহানগৰীৰ অতিৰিক্ত পুলিচ অধিক্ষকে গুৱাহাটী পুলিচ থানাৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত বিষয়াক লগত লৈ ঘটনাস্থলী পৰিদৰ্শন কৰে।

তদন্ত কৰি পোৱা গৈছে যে ঘটনাৰ লগত জড়িত ব্যক্তি দুজন হল শ্ৰীমহেশ্বৰ চাংমাই বৰুৱাৰ পুত্ৰ শ্ৰীসুনু বৰুৱা আৰু শ্ৰীৰমতা আয়েংগা মিৰিৰ পুত্ৰ শ্ৰীধন হিৰণ্য মিৰি। দুয়োৰে ঘৰ ভাঙাগড়তে। পুলিচে খবৰ পাই অভিযুক্ত ব্যক্তি কেইজনৰ ঘৰলৈ যায়, কিন্তু দুয়োজন লোককো ঘৰত পোৱা নগল। মটৰ চাইকেলখন শ্ৰীসুনু বৰুৱাৰ ঘৰত পাই জব্দ কৰা হয়। দুয়োজন ডেকাৰ অভিভাৱকক তদন্তকাৰী বিষয়াই অতি সোনকালে অভিযুক্ত দুজনক পুলিচক গটাই দিবলৈ নিৰ্দ্দেশ দিয়ে। ঘটনাৰ পিচদিনা অভিযুক্ত লোকদুজনক ঘৰলৈ ঘূৰি আহিছে বুলি সংবাদ পাই পুলিচে অকনো সময় নষ্ট নকৰাকৈ তেওলোকৰ ঘৰ পায়, কিন্তু অভিযুক্ত ব্যক্তি দুজনক পোৱা নগল।

পিছত যোৱা ২-৫-৭৮ তাৰিখে শ্ৰীধন হিৰণ্য মিৰিক গ্ৰেপ্তাৰ কৰা হয়। আনজন অভিযুক্ত ব্যক্তি শ্ৰীসুনু বৰুৱাকো ইতিমধ্যে নগাঁৱৰ ৰূপহীত গ্ৰেপ্তাৰ কৰা হয়। শ্ৰীসুনু বৰুৱাক অন্যায় ভাবে আশ্ৰয় দিয়াৰ অভিযোগত তেওৰ মোমায়েক শ্ৰীপুষ্প বৰুৱাকো পুলিচে গ্ৰেপ্তাৰ কৰিছে।

ঘটনাৰ দিনা ভাঙাগড় তিনি আলিত যি কেইজন ভদ্ৰলোকে প্ৰথম সংবাদটো পায় সেই কেইজন লোকৰ পৰাও সাক্ষ্য লৈছে।

পুলিচে গুৱাহাটী ফৰেণচিক বিজ্ঞানাগাৰত কেইপদমান বস্তু পৰীক্ষাৰ বাবে পঠাইছে, আৰু এই পৰীক্ষাৰ ফলাফল বিজ্ঞানাগাৰৰ পৰা পোৱাৰ লগে লগে কেচটোৰ চাৰ্জচিট দিব পৰা হব।

অধ্যক্ষ ডাঙৰীয়া, ঘটনাটো নিশ্চয় নিন্দনীয়। এনে ঘটনাৰ পুনৰাবৃত্তি যাতে নহয় তাৰবাবে পুলিচে যদিও আৱশ্যকীয় ব্যৱস্থা লৈছে, তথাপি জনসাধাৰণৰ একান্ত সহযোগীতা নহলে এনেধৰণৰ সামাজিক ব্যাধীদুৰ কৰা কঠিন।

শ্ৰীমুকুট শৰ্ম্মা :— মই মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব পাৰোনে, এই যি দুজন লৰা তেওঁলোক পুলিচ কৰ্ম্মচাৰী লৰা নেকি? আৰু সেইকাৰণেই নেকি এই লৰা কেইটা ধৰাৰ ক্ষেত্ৰত অৱহেলা কৰিছে? ভগাগড়া অঞ্চলত আগতে তেনে ধৰণৰ ঘটনা সংঘটিত হৈছেনেকি? অকল সেয়েই নহয় সেই অঞ্চলত মদ বিক্ৰী কৰা আৰু তেনে ধৰণৰ কিছুমান বেয়া ঘটনা ঘটি থকাৰ বিষয়ে চৰকাৰৰ খবৰ আছে নে?

শ্ৰীগোলাপ বৰবৰা (মুখ্যমন্ত্ৰী) :— ইয়াৰে এজন লৰা পুলিচ বিষয়াৰ লৰা হয়।

শ্ৰীখগেন বৰবৰুৱা :— ভাগিনিয়েকক আশ্ৰয় দিয়া হৈছিল কাৰণেই মোমায়েকক গ্ৰেপ্তাৰ কৰা হৈছেনেকি?

শ্ৰীগোলাপ বৰবৰা (মুখ্যমন্ত্ৰী) :—এজন গ্ৰেপ্তাৰ কৰা দোষীক আশ্ৰয় দিয়া হৈছিল কাৰণেই মোমায়েকক গ্ৰেপ্তাৰ কৰা হৈছে।

শ্ৰীদেওৱান জইনাল আবেদিন : এই ঘটনাৰ সংক্ৰান্তত মেডিকেল কলেজত মেডিকেল চীট লোৱাৰ কাৰণে যেতিয়া কেচটো পঠিওৱা হৈছিল তেতিয়া হেনো মেডিকেল কলেজৰ অথোৰিটিয়ে যথেষ্ট অৱহেলা কৰিছে, এইটো সচাঁ নেকি?

শ্ৰীগোলাপ বৰবৰা : (মুখ্যমন্ত্ৰী) পুলিচ কৰ্ম্মচাৰী জনৰ নাম হ'ল অঙ্গৰা এচ,আই।

REPORT OF THE BUSINESS ADVISORY COMITTEE

Mr. SPEAKER : I am to announce the Report of the Business Advisory Committee. Under Rule 230 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assembly. I called a meeting of the Business Advisory Committee on the 16th May, 1978 in my Chamber at Dispur. The Committee after discussion decided that the meettings of the adjourned Budget Session of the Assembly commencing on and from to-day. the 24th may, 1978, should continue upto 29th June 1978 and finalised the Calender of Business for the present session.

There will be altogether 26 working days and out of these 26 working days, 19 days have been earmarked for transaction of Government Business and 7 days for transaction of Private Members' Business. Of these 19 Government days 5 days will be devoted for General Discussion on the Budget, 8 days for voting on demands for grants and the remaining 6 days have been allotted for disposal of any other Government businers including consideration and passing of Government Bills. A copy of the calender for the meeting of the present session, as settled by the Committee, has already been circulated among the Members of the House.

I hope, this has the approval of the house.

(Voiee ; Yes, Yes.).

LAYING OF ANNUAL REPORT AND RULES

Shri A. F. GOLAM OSMANI (Minister) : Sir, I beg to lay the Annual Report of the Assam State Electricity Board' 1978-79.

Shri A. F. GOLAM OSMANI (Minister) : Sir, I beg to lay the 13th Annual Report of the Assam and Meghalaya Mineral Development Corporation, 1976-78.

ZAHIRUL ISLAM (Minister Transport) : Sir, I beg to lay the Amendment to Assam Motor Vehicle Rules, 1940.

শ্ৰীগোলাপ চন্দ্ৰ বৰবৰা (মুখ্যমন্ত্ৰী) —অধ্যক্ষ মহোদয়, শ্ৰীসুৰেন্দ্ৰ চন্দ্ৰ বৰুৱাৰ ১৯৩২ চনত মঙ্গলদৈত জন্ম হয়। তেখেতে মঙ্গলদৈ চহৰত শিক্ষা জীৱন আৰম্ভ কৰে আৰু পিচত ওৱাং মৌজাৰ মৌজাদাৰ হয়। তেখেত মাজবাট আঞ্চলিক পঞ্চায়তৰো সভাপতি হৈছিল আৰু এই অঞ্চলৰ ৰাইজৰ সেৱাত নিজৰ জীৱন উৎসৰ্গা কৰিছিল। ১৯৬৭ চনত তেখেত অসম বিধান সভালৈ নিৰ্বাচিত হয়। ৰাইজৰ হকে কৰা নিস্বাৰ্থ সেৱাৰ বাবে তেখেত সকলোৰে শ্ৰদ্ধাভাজন হবলৈ সক্ষম হৈছিল।

এই প্ৰসিদ্ধ সমাজ কৰ্ম্মী আৰু প্ৰাক্তন বিধান সভাৰ সদস্য গৰাকীয়ে ১৯৭৮ চনৰ ৬ এপ্ৰিল তাৰিখে হৃদ ৰোগত আক্ৰান্ত হৈ ইহলীলা সম্বৰণ কৰে।

১৯১৩ চনত নলবাৰীত শ্ৰীগিৰিধৰ শৰ্ম্মাৰ জন্ম হয়। তেখেত প্ৰায় ব্যক্তিগত ভাবেই উচ্চ শিক্ষা গ্ৰহণ কৰে আৰু ব্যাকৰণ শাস্ত্ৰী হিচাবে প্ৰসিদ্ধ লাভ কৰে। তেখেতে নিজৰ গোটেই জীৱনটো শিক্ষাৰ হকে অৰ্পণ কৰি গল। গুৱাহাটীৰ এখন প্ৰথম শ্ৰেণীৰ মহাবিদ্যালয় আৰ্য্যবিদ্যাপিঠ মহাবিদ্যালয়খন প্ৰতিষ্ঠা কৰাত তেখেতে যথেষ্ট কৃতকাৰ্য্যতা লাভ কৰিছিল। তেখেত দীৰ্ঘকাল এই মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰিন্সিপাল হৈ আছিল। এগৰাকী শিক্ষক হিচাবে তেখেতে ছাত্ৰসকলৰ পৰা যথেষ্ট সন্মান লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল।

শ্ৰীগিৰিধৰ শৰ্ম্মাই কেইবাখনো লেখত লবলগীয়া অসমীয়া আৰু সংস্কৃত গ্ৰন্থ লিখিছিল। ১৯৭৩ চনত ৰঙ্গিয়াত অনুষ্ঠিত হোৱা অসম সাহিত্য সভাৰ তেখেত সভাপতি হিচাবে নিৰ্বাচিত হৈছিল। শিক্ষাৰ হকে কৰা উৎসৰ্গাৰ দ্বাৰা তেখেত অসমৰ সন্মান তথা প্ৰশংসা অৰ্জন কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল।

১৯৭৮ চনৰ ১১ মে তাৰিখে এই গৰাকী প্ৰসিদ্ধ সাহিত্যিকৰ তেখেতৰ ৰিহাবাৰী বাসভৱনত মৃত্যু হয়।

মাক্সবাদী কমিউনিষ্ট পাৰ্টিৰ সুযোগ্য কৰ্ম্মী শ্ৰীকমলকৃষ্ণ দাসৰ যোৱা ২১-৫-৭৮ তাৰিখে শোৱালকুছিত ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ পানীত পৰি মৃত্যু হয়। মৃত্যুৰ সময়ত শ্ৰীদাসৰ বয়স আছিল সাতাইশ বছৰ।

শোৱালকুছি তাঁত শিল্পকে ধৰি আন কেইবাটাও সামাজিক অনুষ্ঠানৰ প্ৰতিষ্ঠাপক শ্ৰীদাসৰ মৃত্যুত আমি এগৰাকী উদ্যোগী সমাজকৰ্ম্মীক অকালতে হেৰুৱালো।

এই আটাই কেইগৰাকী মৃত ব্যক্তিৰ শোক সন্তপ্ত পৰিয়ালৈ সমবেদনা জনোৱাৰ লগতে তেখেত সকলৰ স্বৰ্গগত আত্মাৰ চিৰশান্তি কামনা কৰিলো।

শ্ৰীগোলোক কাকতী :—অধ্যক্ষ মহোদয়, শ্ৰীগিৰিধৰ শৰ্মাৰ নামটো আগলৈ আনিলে ভাল হয়।

শ্ৰীঅতুল গোস্বামী :— শ্ৰীসুৰেন্দ্ৰ চন্দ্ৰ বৰুৱা অসম বিধান সভাৰ সদস্য আছিল কাৰণে তেখেতৰ নামটো আগত থকা ভাল হৈছে।

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ :—শ্ৰীসুৰেন্দ্ৰ বৰুৱা বিধান সভাৰ সদস্য আছিল আৰু বিধান সভাত তেখেতৰ অৱদান, বিধান সভাৰ ভিতৰত আৰু বিধান সভাৰ বাহিৰেও সামাজিক ক্ষেত্ৰত তেখেতৰ যি অৱিহনা সেই কথা সকলোৱে জনাজাত। আঞ্চলিক পঞ্চায়তৰ সভাপতি হিচাবে তেখেত সাধাৰণ মানুহৰ জীৱনৰ মানদণ্ড উন্নতিৰ লগত তেখেত

ওতঃপ্ৰত ভাৱে জৰিত আছিল। সেই গৰাকী সমাজকৰ্মী আজি আমাৰ মাজত নাই। তেখেতৰ মৃত্যুত আমি গভীৰ শোক প্ৰকাশ কৰিছো আৰু শোক সন্তপ্ত পৰিয়ালবৰ্গলৈ সমবেদনা জনাইছো।

শ্ৰীগিৰিধৰ শৰ্ম্মা ডাঙৰীয়া অসম সাহিত্য সভাৰ সভাপতি আছিল। তেখেত এজন বিদগ্ধ পণ্ডিত। সাহিত্যৰ ক্ষেত্ৰত তেখেতৰ অৱদান বিশেষ উল্লেখযোগ্য। সাহিত্য সভাৰ সভাপতি হিচাবেই নহয় এজন শিক্ষক হিচাবে তেখেত সকলোৰে জনাজাত। আৰ্য্যবিদ্যা-পিঠ কলেজ প্ৰতিষ্ঠাৰ ক্ষেত্ৰত তেখেতে যি অৱদান আগবঢ়াইছে আমি সকলোৱে শ্ৰদ্ধাৰে সোঁৱৰো। সেই শৰ্ম্মা ডাঙৰীয়া আজি আমাৰ মাজত নাই, তেখেতৰ মৃত্যুত গভীৰ শোক প্ৰকাশ কৰিছো আৰু শোক সন্তপ্ত পৰিয়াললৈ আমাৰ সমবেদনা জ্ঞাপন কৰিছো।

শ্ৰীহেমেন দাস ঃ—অধ্যক্ষ মহোদয়, প্ৰাক্তন অসম বিধান সভাৰ সদস্য শ্ৰীসুৰেন্দ্ৰ বৰুৱা এজন সমাজ কৰ্ম্মী আছিল। তেখেতৰ মৃত্যুত আমি এজন ভাল সমাজ কৰ্ম্মী হেৰুৱাইছো। আমি তেখেতৰ পৰিয়াললৈ সমবেদনা জ্ঞাপন কৰিছো।

অসমত সকলোৰে পৰিচিত অসম সাহিত্য সভাৰ প্ৰাক্তন সভাপতি শ্ৰীগিৰিধৰ শৰ্ম্মাৰ মৃত্যুত—আমাৰ বাবে অতি শোকাবহ ঘটনা। তেখেত নিজৰ উদ্যোগতেই নিজৰ জীৱনৰ উন্নতি সাধন কৰিছিল। আন বহুতৰ দৰে তেখেত ৰূপৰ চামোচ মুখত লৈ জন্ম গ্ৰহন কৰা নাছিল। মেট্ৰিক পাচ কৰাৰ পাচত বাকী বোৰ পৰীক্ষা প্ৰাইভেটে উত্তীৰ্ণ হৈ শেষত কটন কলেজত অধ্যাপক আৰু আৰ্য্যবিদ্যাপিঠ কলেজত অধ্যক্ষ পদত আছিল। তাৰ বাহিৰে তেখেত অসমীয়া স্কুলীয়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অভাৱ পূৰণৰ কাৰণে কেইবাখনো অমূল্য গ্ৰন্থ ৰচনা কৰিছিল। আৰু তাৰ বাবে তেখেতক অসমীয়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে কেতিয়াও পাহৰিব নোৱাৰে। তেখেতৰমৃত্যু বৰ দুখজনক আৰু তেখেতৰ মৃত্যুত শোক প্ৰকাশ কৰিছো আৰু শোক সন্তপ্ত পৰিয়াললৈ সমবেদনা জ্ঞাপন কৰিছো।

শেষত শ্ৰীকমলকৃষ্ণ দাস, তেখেতক ব্যক্তিগত ভাবে মই খুব ভালকৈ জানো। কাৰণ ময়েই তেখেতক ৰাজনীতিৰ মঞ্চলৈ আনো ১৯৭১ চনত। আমি যেতিয়া ১৯৭১ চনত শোৱালকুছিলৈ গৈছিলো তেতিয়া তেখেত পি, ইউ, ৰ ছাত্ৰ আছিল। সেই সময়ত শোৱাল-কুছিৰ যিসকলৰ অৰ্থনৈতিক অৱস্হা অতি শোকাবহ তেওঁলোকক অধ্যয়ন কৰিবলৈ শ্ৰীকমলকৃষ্ণ দাসৰ সৈতে আমি ঘৰে ঘৰে গৈ দেখা কৰি আহিছো। শোৱালকুছিত তাঁত শিল্পক কেন্দ্ৰ কৰি কিছুমান পৰিয়ালে বহুতো উন্নতি লাভ কৰিছে। কিন্তু যিসকলে তাঁত শিল্প জীয়াই ৰাখিছে তেওঁলোকে আজি মজদুৰ হৈ পৰিছে। তেতিয়া আমি অসম চৰকাৰৰ ওচৰত তাঁত শিল্পৰ উন্নতিৰ কাৰণে কিছুমান দাবী উত্থাপন কৰিছিলো আৰু তেতিয়াৰ পৰাই শ্ৰীকমলকৃষ্ণ দাস আজিলৈ সেই অনুষ্ঠানৰ লগত জৰিত আছিল।

এই ক্ষেত্ৰত অসম চৰকাৰক ধন্যবাদ নিদিয়াকৈ নোৱাৰি। সেই সংগঠনৰ জৰিয়তেই যোৱা কেইবছৰ সাত লাখ টকা দিবলৈ সক্ষম হৈছে। সেইকাৰণেই আজি এই জন লোকৰ মৃত্যুত বিশেষকৈ শোৱালকুছিত গভীৰ শোকৰ ছাঁ পৰিছে আৰু ব্যক্তিগত ভাৱে মইও বেছ অভিভূত হৈ পৰিছোঁ।

শ্ৰীমতী আনোৱাৰা টাইমুৰ ঃ—শ্ৰীসোৰেণ চন্দ্ৰ বৰুৱা আগতে আমাৰ এই অসম বিধান সভাৰে এজন বিধায়ক আছিল। তেখেতৰ ঘৰ আছিল মাজবাটত। তেখেতক ব্যক্তিগত ভাবে জনাৰ আমাৰ সৌভাগ্য হৈছিল। সমাজৰ নানা অনুষ্ঠানৰ লগত তেখেত জড়িত হৈ আছিল। ১৯৬৭ চনত তেখেত বিধান সভালৈ কংগ্ৰেছ দলৰ প্ৰাৰ্থী হিচাবে নিৰ্বাচিত হৈ আহিছিল। বিভিন্ন সামাজিক অনুষ্ঠানৰ লগত জড়িত থাকি তেখেতে সমাজলৈ সেৱা আগবঢ়াইছিল। কম বয়সতে এই জন লোকৰ মৃত্যু হোৱাত গভীৰ শোক প্ৰকাশ কৰিছোঁ আৰু মৰ্ম্মাহত হৈছোঁ।

তাৰ পিচত আমাৰ শ্ৰীগিৰিধৰ শৰ্ম্মাৰ কথা অসমৰ ৰাইজ সকলোৱেই জানে। তেখেত অসম সাহিত্য সভাৰ প্ৰাক্তন সভাপতি আছিল। তেখেতে অসমীয়া ৰাইজ তথা অসমীয়া সাহিত্য জগতলৈ যি অৱদান আগবঢ়াইছিল সেইকথা অসমৰ ৰাইজে চিৰকাল সোঁৱৰিব। সাহিত্য সেৱাৰ ওপৰিও তেখেত এজন আগশাৰীৰ সমাজসেৱী লোক হিচাবে বিভিন্ন ঠাইত শিক্ষানুষ্ঠান আদি গঢ়াঁত বিশেষ বৰঙণী আগবঢ়াইছিল। আৰ্য্যবিদ্যাপীঠ কলেজ স্থাপনত তেখেতৰ বিৰাট বৰঙণীৰে হৈছে। ইয়াৰোপৰিও গাৱেঁ ভূৱেঁ শিক্ষা আৰু শিক্ষা-নুষ্ঠানৰ অগ্ৰগতিত অবদান আগবঢ়াইছিল। তেখেতৰ মৃত্যুত গভীৰ শোক প্ৰকাশ কৰিছো আৰু শোক সন্তপ্ত পৰিয়াল বৰ্গলৈ গভীৰ শোক আৰু সমবেদনা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

শ্ৰীকমল কৃষ্ণ দাস কমিউনিষ্ট পাৰ্টিৰ ফালৰ পৰা এজন সদস্য বুলি সকলোৱেই জানে। তেখেত এজন উঠি অহা ডেকা আছিল। তেখেতৰ মৃত্যুত গভীৰ শোক প্ৰকাশ কৰি শোক সন্তপ্ত পৰিয়াল বৰ্গলৈ গভীৰ সমবেদনা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

শ্ৰীপ্ৰমোদ চন্দ্ৰ গগৈ :— শ্ৰীসুৰেণ বৰুৱা ১৯৬৭ চনত এই বিধান সভালৈ নিৰ্বাচিত হৈছিল। সেই একেসময়তে বিধান সভাৰ সদস্য হিচাবে তেখেতৰ লগত ঘনিষ্ঠভাবে বিভিন্ন কামত জড়িত হোৱাৰ সৌভাগ্য মোৰ হৈছিল। তেখেত আছিল এজন অমায়িক ধৰণৰ সমাজকৰ্ম্মী আৰু নিজ অঞ্চলৰ বিভিন্ন উন্নয়নমূলক কাম-কাজত, শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত আৰু সেই অঞ্চলৰ বিভিন্ন সামাজিক কাম-কাজত তেখেত আছিল এজন আগশাৰীৰ নেতা। তেখেতৰ মৃত্যুত গভীৰ শোক প্ৰকাশ কৰিছোঁ।

তাৰ পিচত শ্ৰীগিৰিধৰ শৰ্মা অসমৰ সাহিত্য জীৱনত এজন গৰিধৰ্মেতা আছিল। তেখেতৰ মৃত্যুত অসমৰ সাহিত্য জগতে এজন ডাঙৰ মেধাবী লোক হেৰুৱাৰ কাৰণে মই গভীৰ শোক প্ৰকাশ কৰি তেখেতৰ শোক সন্তপ্ত পৰিয়ালবৰ্গলৈ সমবেদনা জ্ঞাপন কৰিছো।

শ্ৰীকমলকৃষ্ণ দাস সমাজৰ নিষ্পেষিত সকলৰ সমস্যাবোৰ সমাধান কৰাৰ ক্ষেত্ৰত এজন আগশাৰীৰ নেতা আছিল। ওপৰোক্ত এই তিনিও জন লোকৰ মৃত্যুত গভীৰ শোক প্ৰকাশ কৰি মৃত্যুক সকলৰ আত্মাৰ প্ৰতি ভগৱানৰ ওচৰত প্ৰাৰ্থনা জনাইছোঁ আৰু লগতে তেখেত সকলৰ পৰিয়াল বৰ্গলৈকো সমবেদনা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

শ্ৰীখগেন বৰবৰুৱা :—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, বিশ্ব বিখ্যাত বঙালী কবি ৰবীন্দ্ৰ নাথ ঠাকুৰে এষাৰ কথা লিখিছিল যে, 'মৰিতে চাইনা আমি সুন্দৰ ভূবনে' অৰ্থাৎ এই সুন্দৰ বিনন্দীয়া পৃথিবীত কোনেও মৰিবলৈ নিবিছাৰে। সকলোৱেই এই বিনন্দীয়া ধৰাৰ বুকুত বাচি থাকিবলৈহে বিছাৰে। তত্ৰাচ আমি প্ৰত্যেকদিনেই তিল তিলকৈ মৃত্যুৰ ঘৰলৈ আগবাঢ়ি গৈ আছোঁ। জন্ম, মৃত্যু বিবাহ—এই তিনিটাৰ ভিতৰত মাথোন ধৰাত এটাই প্ৰকৃত সত্য হৈছে আৰু সেইটোৱেই হৈছে মৃত্যু। বিবাহ কৰিলে জন্ম নহবও পাৰে কিন্তু মৃত্যু যে হব সি অৱধাৰিত।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা :— (মন্ত্ৰী)— আপোনিওটো জন্ম হৈছে।

শ্ৰীখগেন বৰবৰুৱা :— মই কৈছো যে, কেতিয়াবা বিবাহ হলেও জন্ম নহব পাৰে কিন্তু মৃত্যু যে হব সি সুনিশ্চিত। গছ-লতা পশু-পক্ষী, তৰু-তৃণ, গ্ৰহ-নক্ষত্ৰ সকলোৱেই এদিন মৃত্যুৰ মুখত পৰিব। গতিকে এই ধৰাত মাথোন সত্য এটাই আৰু সেইটো হৈছে মৃত্যু।

মাননীয় অধ্যক্ষ ঃ—অবিচন্দ্ৰৰ রেফাৰেন্সৰ সময়ত ধেমেলীয়া প্ৰসঙ্গ বৰ ভাল নহয় যেন লাগে।

শ্ৰীখগেন বৰবৰুৱাঃ—গীতাত ভগবান কৃষ্ণই স্বৰূপটো এনেকৈ ডাঙি ধৰিছে—
——"বাসাংসি জীৰ্ণানি যথা বিহায়
নবানি গৃহনানি নৰোঅপৰাণি
তথা শাৰিৰাণি বিহায় জীৰ্ণা ন্যনানি সংযাতি নবানি দেহী॥"

ইয়াৰ সাৰমৰ্ম্ম এয়ে যে, মানুহ যেনেকৈ পুৰণি বস্ত্ৰ পৰিত্যাগ কৰি নতুন বস্ত্ৰ পিন্ধে থিক তেনেকৈ জীৱইও পুৰণি দেহা পৰিত্যাগ কৰি নতুন দেহাত সোমায়। কিন্তু এই মৃত্যুও ভয়াবহ হৈ উঠে তেতিয়াই যেতিয়াই মানুহে গম পায় যে, কোনো নিৰ্দ্দিষ্ট দিনত তেওঁৰ মৃত্যু হয়। উদাহৰণ স্বৰূপে আমি যেতিয়া জেইলত আছিলো তেতিয়া কোঁশল কোৱৰক ফাচিঁত ওলমাব বুলি গম পোৱাত সেইটো আমাৰ কাৰণে বৰ ভয়াবহ হৈ পৰিছিল। তাৰোপৰি, জনসাধাৰণৰ কল্যাণৰ কাৰণে কাম কৰি যি সকল মৰিবলৈ ওলায় সেইসকলৰ মৰণৰ কথা গম পালেও সেইটো বৰ ভয়াবহ হৈ পৰে। আজি যি কেইগৰাকী মানুহৰ মৃত্যুত শোক প্ৰকাশ কৰা হৈছে সেই কেইগৰাকীয়েও মানৱ কল্যাণৰ কাৰণেই কাম কৰি থৈ গৈছে। বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত কাৰ কেনেকৈ উপকাৰ হৈছে সেইটো কব নোৱাৰো কিন্তু এইটো থিক যে, এফালে নহয় আন ফালে তেখেত সকলে জনসাধাৰণৰ কাৰণে মঙ্গলজনক কাম কৰি গৈছে। সেইফালৰ পৰাই মই তেখেতসকললৈ মোৰ ফালৰ পৰা শ্ৰদ্ধাঞ্জলি জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

শ্ৰীফণি মেধি ঃ—মাননীয় অধ্যক্ষ মহাশয়, আন এজন বঙালী কবিয়েও এইদৰে কৈছে যে,—

"জীবন টা তো দেখা গেল
শুধুমাত্ৰ কোলাহল,
এখন যদি সাহস থাকে
মৰন তাকে দেখবি চল।"

অৰ্থাত ইয়াৰ তাত্পৰ্য্য এইটোয়েই যে, কোনো এজনে যেতিয়া জনসাধাৰণৰ কাৰণে কাম কৰি মৃত্যু বৰণ কৰে তেতিয়া সেই মৰণৰ ওজন হিমালয় পৰ্ব্বতৰ ওজনতকৈও বোলে বেছি হয় আৰু যি জনে কেৱল নিজৰ স্বাৰ্থৰ কাৰণেইহে মৃত্যু বৰণ কৰে সেইজনৰ মৰণৰ ওজন বোলে চৰাইৰ পাখিৰ ওজনতকৈও কম। সেইফালৰ পৰা বিছাৰ কৰি চালে এই তিনিজনলোকৰ মৃত্যুক শ্ৰদ্ধা কৰিব পাৰি। শ্ৰীকৃষ্ণকান্ত দাসে সৰ্ব্বহাৰা লোক সকলৰ স্বাৰ্থৰ কাৰণেইহে কাম কৰিছিল। এই জন উদীয়মান ডেকাৰ মৃত্যুত গভীৰ শোক আৰু সমবেদনা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

শ্ৰীপ্ৰেম বৰা ঃ—আমাৰ প্ৰাক্তন বিধান সভাৰ সহকৰ্ম্মী চন্দ্ৰেন্দ্ৰ চন্দ্ৰ বৰুৱা বৰ সৰবৰহী আৰু সৰল চেতিয়া লোক আছিল। তেখেত যে কেৱল মৌজাদাৰে আছিল তেনে নহয়। এটা আভিজাত্য সম্পন্ন পৰিয়ালত তেখেতে জন্ম গ্ৰহণ কৰিও যি দৰে সাধাৰণ মানুহৰ লগত মিলা মিছা কৰি ৰাইজৰ কাম কৰিছিল আৰু তৰাংৰ মাৰ্কেটিং চোচাইটিৰ লগত ওতঃপ্ৰোতঃ ভাৱে জৰিত থাকি নিস্বাৰ্থ ভাৱে ৰাইজৰ সেৱা কৰিছিল। এনেকৈ এটা আভিজাত্য সম্প্ৰদায়ত জন্ম গ্ৰহণ কৰি নিস্বাৰ্থ ভাৱে পিছপৰা সম্প্ৰদায়ৰ সেৱা কৰাতো আমাৰ সমাজৰ সৰবৰ্ত্তিত সমাজ পদ্ধতিত সকলোৰে কাৰণে স্মৰণীয় হোৱা উচিত। তেখেতৰ নিচিনাকৈ ত্যাগ স্বীকাৰকৰাতো মানৱ জীৱনৰ এটা আদৰ্শ। আমি

মৃতকৰ আত্মাৰ সতগতিৰ কাৰণে ভগবানৰওচৰত প্ৰাৰ্থনা জনাই তেওঁলোকৰ শোক সন্তপ্ত পৰিয়াললৈ সমবেদনা জনাইছো। স্বৰ্গীয় শ্ৰীগিৰিধৰ শৰ্ম্মা ডাঙৰীয়া অকল যে অসমীয়া ভাষাতেই তেখেতৰ পাণ্ডিত্য আছিল এনে নহয় তেখেত সংস্কৃততো অগাধ পণ্ডিত আছিল। প্ৰকৃততে তেখেত অতি দুখীয়া পৰিয়ালত জন্ম গ্ৰহণ কৰিছিল আৰু নিজৰ পাৰদৰ্শীতা আৰু অধ্যাবসায়ৰ বলেৰে অগাধ পণ্ডিত আৰু দাৰ্শনীক যে হব পাৰে তাক তেখেতৰ জীৱনত তেনে আদৰ্শ এটা মানৱ সমাজৰ আগত দাঙি ধৰিছে। তেখেতৰ জীৱনটো মধুময় নহলেও গৌৰৱপূৰ্ণ। আৰু অসমৰ কাৰণে তেখেতৰ মৃত্যুটো এটা অপূৰনীয় ক্ষতি। সমগ্ৰহ অসমীয়া ৰাইজে তেখেতৰ মৃত্যুত গভীৰ ভাবে দুখ প্ৰকাশ কৰিব লাগে। তেখেতে যেতিয়া উত্তৰ লক্ষীমপুৰ গৰ্মেণ্ট হাইস্কুলত শিক্ষকতা কৰিছিল তেতিয়া মই তেখেতৰ ছাত্ৰ হোৱাৰ সৌভাগ্য ঘটিছিল। তেতিয়া তেখেতে তেখেতৰ ছাত্ৰ জীৱনৰ এটা চমু আভাষ দিছিল। তেখেত স্কুল কলেজত নপঢ়াকৈয়ো নিজৰ অধ্যাবসায়ৰ বলেৰে মেট্ৰিকৰ পৰা এম,এ পৰ্য্যায়লৈ উত্তীৰ্ন হৈছিল আৰু তেখেতৰ ভায়েক শ্ৰীউমা শৰ্মাক পঢ়াবলৈকে তেখেত মেট্ৰিক পাচ নকৰাকৈ প্ৰাইমাৰী শিক্ষক নিযুক্ত হব লগীয়া হৈছিল আৰু ভায়েকক জইন ডি, পি, আই হোৱা লৈকে পঢ়াইছে। ভায়েকে কাম কৰা পাচত তেখেতে পঢ়িবলৈ লৈছিল। এনে ধৰণৰ ভাতৃস্নেহৰ এটা আদৰ্শ লেখত লবলগীয়া। আৰু মই আশা কৰো এনে ধৰণৰ আদৰ্শ সমগ্ৰ মানৱ জাতীত তথা অসমীয়াই অনুপ্ৰানিত হব। আজি তেখেতৰ এই পবিত্ৰ মৃত্যুত সমগ্ৰ অসমীয়া ৰাইজে বিশেষকৈ সাহিত্য সেৱী সকলে এজন বিদজ্ঞ ভাষাবিদ হেৰুৱালে আমি তেখেতৰ আত্মাৰ সতগতিৰ অৰ্থে ভগবানক প্ৰাৰ্থনা জনাই, সন্তপ্ত পৰিয়াললৈ সমবেদনা জনাইছো। শেষত যুৱ নেতা কমল কৃষ্ণ দাসৰ মৃত্যুত আমাৰ পিছ পৰা সমাজে এজন উপযুক্ত যোগ্য নেতা অকালতে হেৰুৱালে। এই ডেকা জনে এই অতি কম বয়সতে দুখীয়া সমাজৰ কাৰণে বহুতো অৰিহনা যোগালে, যুৱ নেতা হিচাবে কম সময়তে যি আদৰ্শ তেখেতে দেখুৱালে সি অতি স্মৰণীয় বিষয়। তেওৰ আত্মাৰ সতগতীৰ অৰ্ধে প্ৰাৰ্থনা জনাই শোক সন্তপ্ত পৰিয়াললৈ সমবেদনা জনালো। এই শোক প্ৰকাশৰ পাচত বাকী যিখিনি সদনত কাম সেই খিনি আধাঘণ্টাৰ ভিতৰতে শেষ কৰি স্থগিত ৰাখিব বুলি আশা কৰিয়েই সামৰণি মাৰিছো।

দেৱান জয়মাল আবেদিন ঃ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, সাধাৰণতে মৃত্যু দুই-প্ৰকাৰ। যি বিলাক মানুহে গোটেই জীৱনটো স্বাৰ্থপৰ ভাবে নিজৰ হকে কাম কৰিলে সেই সকলৰ মৃত্যু নিম্নখাপৰ মৃত্যু। আৰু যি সকল ৰাজনীতিজ্ঞ সমাজৰ হকে নিস্বাৰ্থ ভাবে গোটেই জীৱন উৎসৰ্গ কৰিলে তেওলোকৰ মৃত্যু হিমালয়ৰ পৰ্বতৰ অত্যুতচ্চ শৃঙ্গটোতকৈও ওখ। আমাৰ যি তিনি জন লোকৰ মৃত্যুৰ বাৰ্তাৰ এই প্ৰস্তাৱত কোৱা হৈছে তেওলোকৰ ভিতৰত শ্ৰীসুৰেন্দ্ৰ মোহন বৰুৱা আমাৰ অসম বিধান সভাৰেই এজন প্ৰাক্তন সদস্য আছিল। আৰু কেইবাটাও সমাজ সেৱাৰ কামত তেখেত জড়িত আছিল। তেখেতৰ মৃত্যুত আমি শোক প্ৰকাশ কৰিছো আৰু শোক সন্তপ্ত পৰিয়ালক সমবেদনা জনাইছো। শ্ৰীগিৰিধৰ শৰ্ম্মা ডাঙৰীয়া অকল যে অসমীয়া ভাষাতে সুনিপুন আছিল এনে নহয়, সংস্কৃত ভাষাটো তেখেত এজন অগাধ পণ্ডিত আছিল। তেখেতে অসমীয়া আৰু সংস্কৃত ভাষাত কেইবাখনো কিতাপ ৰচনা কৰিছিল। সেই কিতাপৰ কেইবাখনো আমিও পঢ়িছিলো। ইয়াৰ ওপৰিও তেখেত অসম সাহিত্য সভাৰ সভাপতিও নিৰ্বাচিত হৈছিল। তেখেতৰ এই আদৰ্শ সম্পন্ন জীৱন ৰাইজৰ মাজত জিলিকি থাকিব। তেখেতে প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ পৰা আৰম্ভ কৰি কলেজৰ এম, এ শ্ৰেণীলৈকে প্ৰাইভেট হিচাবে নিজৰ অধ্যাৱসায়েৰে সম্পন্ন কৰিছিল আৰু শেষত এখন কলেজৰ অধ্যক্ষ হিচাবে কৰ্ম্মজীৱনৰ সামৰণি মাৰিছিল। এনে ধৰণৰ আদৰ্শশীল জীৱন বহু কম পোৱা যায়। আমাৰ দলৰ পক্ষৰ পৰা তেখেতৰ মৃত্যুত আমি গভীৰ বেদনা প্ৰকাশ কৰিছো। শেষত শ্ৰীকমলকৃষ্ণ দাস অতি কম সময়ৰ ভিতৰতে মৃত্যু বৰণ কৰিলে তেওঁৰ মৃত্যুত আমাৰ দুখীয়া ৰাইজে বিশেষকৈ তাত শিল্পী সমাজে এটি সুহৃদ যুৱ নেতা হেৰুৱালে। তেখেতৰ মৃত্যুত আমি বেদনা প্ৰকাশ কৰি মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

Mr, Speaker : I associate mayself with the feelings and sentiments expressed by the leader and other members of the House on the demise of Shri Surendra Chandra Baruah and Shri Giridhar Sarma as well as Shri Kamal Krishna Das. Born at Mangaldoi, Shri Baruah received his early education in his home town and later he become Mouzadar of Orang Mouza. Shri Baruah was elected to the Assam Legislative Assembly in 1967. He had a Zeal for social work and this had made him very popular amongst all sections of the people. He died on 6th April, 1978 at an early age due to heart attack.

Shri Giridhar Sarma was born in 1913 at Nalbari. Shri Sarma was a self-made man. By dint of his merit and determination he obtained his higher educat.on privately and rose to the position of prominence through his hard work. His urge for higher education had inspired him to establish educational institution from Primary to post-graduate status. The Arya Bidyapith College at Gauhati will keep the memory of Shri Sarma green in everybody's mind. Shri Sarma has also written a number of books in Assamese and Sanskrit. His notable services and constributions to the cause of education in Assam received wide recognition and he was elected president of the Assam Sahitya Sabha held at Rangia in 1973. As an educationist he earned the admiration, affection and respect of all seotions of society. His death has caused a great loss to the people of Assam in particular and to the country in general. The noble son of Assam passed away on 11th May, 1978 at his Rehabari residence.

I also associate myself with the sentiments expressed by the members of the House on the tragic death of Kamal Krishna Das. He was an earnest political worker and dedicated his life to welfare of the people.

As a mark of respect to the departed souls I request the Hon'ble members to observe two minutes silence by rising in their seats.

(The House then observed two-minute silence)

Hon'ble member Shri Premadhar Bora proposed that after the obituary reference the House may be adjourned for the pre-lunch Session. I do not want to decide myself but leave the matter to the House. I may point out that there is shortage of time and for a detailed discussion on Budget we require more time. However, I leave the matter to Hon'ble members.

(Voice from Tresury Opposition benches : We agree)

The House stands adjourned till 2-30 p. m. to-day

(After Lunch)

*Mr. Speaker . The Hon'ble Members will kindly recall that on 3rd April, 1978 I announced the interim distribution of time to different political parties and Progressive Democratic Front for general discussion on Budget which took place on 3rd and 4th April, 1978. According to the present programme, general discussion on Budget will be held for five days nemely on 24th, 25th 29th, and 31st May and 1st June, 1978. The total time that will be available for the general discussion on Budgrt is approximately 1349 minutes for members of all parties during these seven days namely two days in the previous sitting and five days in the current sitting. According to the formula since agreed upon for distribution of time amongst different parties every member will be entitled to speak for 10 minutes approximately. Accordingly following time will be available to different parties for general discussion on Budget :—

	Time admissible	Time already taken	Balance
1. Janata	674 minutes	183 minutes	491 minutes
2. Indian National Congress	252 minutes	81 minutes	171 minutes
3. C. P. I. (M) including one Ind.	126 minutes	53 minutes	73 minutes
4. Indian National Congress (1)	84 minutes	20 minutes	64 minutes
5. C. P. I.	63 minutes	21 minutes	42 minutes
6. R. C. P. I	42 minutes	34 minutes	8 minutes
7. Progressive Democratic Front.	53 minutes	64 minutes	Nil

Out of 3 Independent Members, one Independent Member Shri Phani Medhi had already participated and the other two Independent Members will be enttiled to speak for 11 minutes each. The Finance Minister will begin his reply from 4 p. m. on 1st June, 1978. Before his reply other Ministers may intervence to furnish clarifications, if necessary.

*Speech not corrected.

শ্ৰীমদকুট শৰ্মা :—অধ্যক্ষ মহোদয়, জনতা দলৰ চৰকাৰৰ প্ৰথম বাজেটত ৰাইজৰ আশা আকাংখ্যা প্ৰতিফলিত হোৱা নাই। ৰাইজে কিবা এটা পৰিবৰ্ত্তন বিচাৰি ৩১ বছৰৰ পিচত জনতা দলক ভোটদান কৰিছে। আৰু তাৰ ফলস্বৰূপে জনতা দলে আজি চৰকাৰ গঠন কৰিছে। এই জনতা চৰকাৰ গঠন কৰাৰ পিচত প্ৰথমতেই যি বাজেট দাঙি ধৰিলে সেই বাজেটত ৰাইজৰ যিখিনি আশা আকাংখ্যা আছিল সেইখিনি প্ৰতিফলিত কৰিব নোৱাৰাত ৰাইজ হতাশ হৈছে। অধ্যক্ষ মহোদয়, এটা নতুন দলে চৰকাৰ গঠন কৰিবলৈ যাওঁতে সেই দলৰ কি কাৰ্য্যপন্থা, কি কাৰ্য্যসূচী, কি আদৰ্শ সেই সকলো বিলাক এখন বাজেটত আৰু ৰাজ্যপালৰ ভাষণৰ মাজেদি প্ৰকাশ পায়। কিন্তু যিটো দেখা গৈছে জনতা চৰকাৰৰ বৰ্ত্তমান বাজেটত এই চৰকাৰৰ ভৱিষ্যত কাৰ্য্যপন্থা সম্বন্ধে একোৱেই প্ৰকাশ পোৱা নাই। আনকি জনতা দলৰ কেইবাজনো বিধায়কে কৈ গৈছে যে বৰ্ত্তমান এই বাজেটত তেনেধৰণৰ কোনো কাৰ্য্যপন্থা বা আদৰ্শ ঠিক মতে প্ৰকাশ হোৱা নাই। আজি সেই কাৰণে মই সদনক কব খুজিছো যে জনতা দল যদি সুস্পষ্ট নীতি আৰু আদৰ্শত অনুপ্ৰাণিত হলহেতেন তেন্তে এই বাজেটত সেই নীতি আৰু আদৰ্শ দাঙি ধৰিলেহেঁতেন। আনকি জনতা বিধায়িনী দলৰ সাধাৰণ সম্পাদক শ্ৰীনগেন বৰুৱা ডাঙৰীয়াই কবলগীয়া হৈছে যে অতি কম সময়ৰ ভিতৰত এই বাজেট প্ৰস্তুত কৰিব লগীয়া হোৱাত বাজেটত সকলো কথা প্ৰকাশ কৰিব পৰা হোৱা নাই। গতিকে এইটো এটা জাৰজ সন্তানৰ নিচিনা হৈছে। বিত্তমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই আজি সেই জাৰজ সন্তানকে সদনৰ আগত দাঙি ধৰিছে, গ্ৰহণ কৰিবৰ কাৰণে। জনতা দল এটা ৰাজনৈতিক দল নহয়। জনতা দলটো এটা পৰস্পৰ বিৰোধী ৰাজনৈতিক দলৰ সমন্বয় মাত্ৰ। সেই কাৰণেই আজি জনতা দলৰ ভিতৰত এইখিনি সময়ৰ ভিতৰতে ভাঙোন আহিছে। তাচপাতৰ ঘৰৰ দৰে দলটো ভাঙিব ধৰিছে। এই দলে নিজৰ ভৱিষ্যতেই কব নোৱাৰে। বৰ্ত্তমানে কেন্দ্ৰ আৰু ৰাজ্যৰ সম্বন্ধ সম্পৰ্কে আলোচনা হব ধৰিছে। অলপতে দিল্লীত এন-দি-চিত এই সম্পৰ্কে আলোচনাও হৈছে। পঞ্জাবৰ মুখ্যমন্ত্ৰী শ্ৰীপ্ৰকাশ সিং বাদল আৰু পশ্চিম-বংগৰ মুখ্যমন্ত্ৰী শ্ৰীজ্যোতি বসুৱে এই সম্পৰ্কে আলোচনা কৰিবলৈ মুখ্যমন্ত্ৰী সকলৰ এখন সন্মিলন আহ্বান কৰিছিল। কিন্তু যিকোনো কাৰণত সেই সন্মিলন অনুষ্ঠিত নহল।

আজি উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলৰ ৰাজ্য সমূহে কেন্দ্ৰৰ পৰা যি সহানুভূতি পাব লাগে সেইটো পোৱা নাই। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে প্ৰাকৃতিক সম্পদ আহৰণৰ ক্ষেত্ৰটো এটা বৈষম্য নীতি গ্ৰহণ কৰি আহিছে। মই সদনাক জনাও যে এই বৈষম্য নীতি ইমান দূৰলৈ সম্প্ৰসাৰণ কৰিছে যে উত্তৰ পূব অঞ্চলৰ তেলৰ খাদ বিলাকৰ পৰা পাৰ্য্যমানে খাৰুৱা তেল উলিওৱা বিষয়তো আওকাণ কৰিছে। সেই বিষয়ে এতিয়া কবলৈ বিচাৰিছে যে উত্তৰ পূব অঞ্চলত খাৰুৱা তেলৰ পৰিমাণ কম আৰু সেই কাৰণে বোম্বে হাইত খাৰুৱা তেল উলিওৱাত বেছি গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছে। এই সম্পৰ্কে যোৱা ৭ এপ্ৰিলত ষ্টেটচ্‌মেন কাকতত ওলোৱা এটা বাতৰি ইংৰাজিতে দাঙি ধৰো—

Statesman, dated, April 7, 1978 under the cap'ain 'O.N.G.C. Neglect-'ing Eastern States'—The Oil and Natural Gas Commission has concentrated its efforts on Bombay High but has stepped down production in Assam, the oldest and rich onshore oil-bearing region. Despite numberous oil and gas strikes in Assam, Nagland and Tripura, the Commission has adopted a 'deliberate policy of apathy and neglect' towards exploitation of the known reserves of hydro-carbon in the eastern States. Senior officials of the Commission are unhappy about the 'low priority' being given to exploration and development of oil and gas fields in this region. The commission's eastern regional office which looks after Assam, Meghalaya and and Nagaland, has a shortage of senior managerial and technical staff. The regional head officeat Nazira Assam, has been without a general manager for about a year. The General Manager is both the administrative and technical head who provides leadership to the organisation. The former general manger was transferred to Bombay. A junior officer has been officiating. The Chief Engineers' posts in the drilling, mechanical and production departments are vacant. Some of the vest technical staff have been transferred to

Bombay High and other projects. The number of drilling rigs has come down to nine from 15 in 1969. There is a move to send some more rigs to other regions. In 1968-69 the drilling target for Assm was fixed at 114,067 metres. But 130,000 metres were drilled The target for 1977-78 was 81,600 metres but only 62,000 metres could be drilled till February. In the past four years large reserves of hydrocarbon have been found at Borholla, Amguri, Geleki, Demulgaon, Lakwa, Charali, Rudrasagar, Lakhmani and Baramura in the north-eastern States. Some promising structures have been identified near Nazira but these are yet to be explored. Strong possibilities of finding oil in the Dhansiri valley in Assam have been indicated. Three structres-Barpathar, Kasamarigaon and Naojan have been identified there. Most of the areas where oil or gas have been found are yet to be developed properly. The Commission's argument for not exploiting the reserves in the north eastern States is, "we want to conserve the valuable resource. There is no harm if we utilise it after 30 years". The limited capacity of the pipeline carrying crude from the oil fields to the Gauhati and Barauni refineries is the main hurdle in increasing production. The capacity of the refineries is also limited. The pipeline network, which belongs to Oil India first carries the committed supply of crude to the two refineries. The Commission utilises the residual capacity. Even if it wants to increase production the pipeline will not be able to carry the additional quantity. There is no storage facility. The Commission has raised its crude production in Assam from ·03 million tonnes in March 1966 to 1.48 million tonnes annually. Officials say, it can be easily increased to 5 million tons by 1983 provided additional pipelines are laid and new refineries set up. Several million cubic metres of gas have been burnt in Assam oil fields because there are no facilities for utilisation. Only six tea gardens use gas. The Assam State Electricity Board will run turbines with gas.

Higher production of crude is dependent on the Centre's development policy for the north-eastern States, officials said. Some senior officials at Bombay High have developed the off-shore ones. They have so closely identified themselves with Bombay High that they do not care for the off-shore field. They are spending Rs.1,000 crores on the project. When we want money for Assam they give us paltry sums. Exploratory drilling for the Tripura project suffered because of shortage of technical staff. The 'steep dips' in the sub-surface of the Baramura structures have resulted in several drilling 'stuckups'. The officials said that if the project was provided with tested hands it would not have run into serious trouble. Officials of the Commission are dissatisfied over the decision to drill at Jwalmukhi in Punjab and Rameshahar in Himachal Pradesh. 'We had drilled at Jawalamukhi and found nothing. There is no possibility to find hydrocarbon reserves at Ramshahar. The Commission is wasting several crores of rupees and the services of two rigs which could have been utilised in the eastern rigion".

এই বাতৰিৰ পৰা এইটো বুজা যায় যে আমাৰ প্ৰাকৃতিক সম্পদ আহৰণৰ ক্ষেত্ৰতো কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা বৈষম্যমূলক নীতি লোৱা হৈছে। মই আন এটা বাতৰি দাঙি ধৰিব খুজিছো সেই কথা মাননীয় সদস্য শ্ৰীপ্ৰমোদ গগৈ ডাঙৰীয়াই যোৱা অধিবেশনত উত্থাপন কৰিছিল। অৰ্থাৎ ও-এন-জি-চি আৰু অইল ইণ্ডিয়াই অসমৰ ওপৰত যিটো গুৰুত্ব আৰোপ কৰিব লাগিছিল সেইটো কৰা নাই তাৰ পৰিবৰ্তে বোম্বাই হাইৰ ওপৰত বেছি গুৰুত্ব আৰোপ কৰি আছে। তেল বিভাগৰ লগত যোগাযোগ কৰি আমাৰ ৰাজ্য চৰকাৰে অসমৰ ওপৰত কিয় মাৰী আইৰ মৰম চলি আছে তাৰ কথা চালি-জাৰি চাই খৰতকীয়া আৱশ্যকীয় ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা উচিত।

অধ্যক্ষ মহোদয়, ইয়াৰ লগতে আৰু এটা কথা কব খুজিছো যে বঙ্গাইগাঁও শোধানাগাৰ আৰু পেট্ৰকেমিকেল কম্পলেক্সটো অসমক বঞ্চিত কৰা হৈছে। ইতিমধ্যে বাতৰি কাকতত এই বিষয়ক বহুত কথাই প্ৰকাশ পাইছে আৰু অসমৰ জনসাধাৰণৰ মাজত এটা প্ৰতিক্ৰিয়াৰ সৃষ্টি হৈছে। দ্বিতীয় তেল শোধানাগাৰৰ কাৰণে আন্দোলন কৰা হল আৰু তাৰ পিচতহে এই শোধনাগাৰৰ স্থাপন কৰা হয় যদিও খাল খাণ্ডি ঘড়িয়াল মাতি অনাহে হল। ইয়াৰ দ্বাৰা অসমত অসমৰ বাহিৰৰ পূৰ্বভাৰতৰ এটা উপনিবেশ সৃষ্টি কৰি দিয়া হল। অসমৰ থলুৱা লোক বঞ্চিত হৈছে। এই বিষয়ত আঠাইশ এপ্ৰিলৰ দৈনিক অসম কাকতত এটা বাতৰি ওলাইছে। বাতৰিটো এই:

'বঙাইগাঁও শোধানাগাৰৰ আলেখলেখ'

(ষ্টাফ ৰিপোৰ্টাৰ)

বঙাইগাঁও শোধানাগাৰ আৰু পেট্ৰকেমিকেল উদ্যোগ চক্ৰত চলা কেতবোৰ কথা-কাণ্ডই এই সন্দেহৰে সৃষ্টি কৰিছে যে অসমৰ ৰাইজ ঈপ্সিত ফলৰ পৰা বঞ্চিত হোৱাৰ উপক্ৰম হৈছে।

বঙাইগাঁও শোধনাগাৰ আৰু পেট্ৰকেমিকেল লিমিটেড যেতিয়া ইণ্ডিয়ান লিমিটেডৰ অধীনত আছিল তেতিয়া ইণ্ডিয়ান পেট্ৰকেমিকেল লিমিটেডৰ মেনেজিং ডিৰেক্টৰ জনে কৈছিল যে শিক্ষাৰ্থী ইঞ্জিনিয়াৰ ৰূপে থলোৱা লোককে লোৱা হব। কিন্তু কাৰ্য্যক্ষেত্ৰত সেয়ে নহল। বঙাইগাঁও শোধানাগাৰত আৰম্ভণিতে প্ৰায় আশীজন ইঞ্জিনীয়াৰক লোৱা হল তাৰে মাত্ৰ পোন্ধৰজন মানুহ অসমৰ। প্ৰশিক্ষণৰ সময় আছিল ডেৰ বছৰ। লিখিত পৰীক্ষাত অসমৰ সৰহভাগ শিক্ষাৰ্থীয়েই উত্তীৰ্ণ হয়, কিন্তু মৌখিক পৰীক্ষাত তেওঁলোকক অনুপযুক্ত বুলি অভিহিত কৰি নাকচ কৰা হয়। নিযুক্তি পোৱা সকলক মূল দৰমহা ৮০০ টকাকৈ দিয়া হৈছে। অন্যান্য চৰকাৰী খণ্ডৰ উদ্যোগতকৈ এই নিৰিখ বেছি। কিন্তু এতিয়া ৬৫০ টকা মূল দৰমহাৰ নিৰিখত আকৌ ৪০ জন ইঞ্জিনীয়াৰক নিযুক্তি দিয়া হৈছে। দুটা নিৰিখ হোৱাটো আচৰিত কথা। উল্লেখ যোগ্য এই ৪০ জনৰ মাজত এজনো অসমীয়া নাই। শোধানাগাৰৰ উৰ্ধতৰ মহলে বোলে অসমৰ ইঞ্জিনীয়াৰৰ যোগ্যতাৰ মান নিম্ন বুলি আৰু তেওঁলোক শোধানাগাৰত কাম কৰাৰ বাবে যোগ্য নহয় বুলি কৈছে।

অসমত ইনষ্ট্ৰুমেণ্ট ইঞ্জিনীয়াৰৰ শিক্ষা নোপোৱা বাবে বাহিৰৰ পৰা তেনে ধৰণৰ দুহজনক নিযুক্তি দিছে। পিচে তেওঁলোকৰ পাচজন মানুহ প্ৰকৃততে ইন্‌ষ্ট্ৰুমেণ্ট ইঞ্জিনীয়াৰ বাকী কেইজন ইলেকট্ৰিকেল, মেকানিকেল আৰু কেমিকেল আদি বিষয়ৰ ইঞ্জিনীয়াৰ তেওঁলোকক ইন্‌ষ্ট্ৰুমেণ্ট বিভাগত বেলেগে প্ৰশিক্ষণ দি অনা হৈছে। অথচ অসমৰ ইঞ্জিনীয়াৰক তেনে সুবিধা দিয়া নহল।

আনহাতে এই দুহজন ইঞ্জিনীয়াৰৰ তলত কাম কৰিবলৈ অসমৰ দুহজন বি-এচ-চি টেকনিচিয়ানক লোৱা হৈছে। ইঞ্জিনীয়াৰৰ দৰমহা আঠশ টকা টেকনিচিয়ানৰ দৰমহা তিনিশ আশী টকা। সেইদেখি দেখা গল যে তলৰ পদত অসমৰ দুই এজনক ললেও ওপৰৰ পদলৈ বাহিৰৰ পৰা আমদানি কৰাটোকে নীতিৰূপে লোৱা হৈছে। আমোদজনক কথা যে বাহিৰৰ পৰা মকৰল কৰা এজন ইঞ্জিনীয়াৰ নতুনকৈ পাচ কৰা কেমিকেল বিভাগৰ ইঞ্জিনীয়াৰ, তেওঁক ইন্‌ষ্ট্ৰুমেণ্ট বিভাগীয় ইঞ্জিনীয়াৰৰ প্ৰশিক্ষণ দি কায়াৰ আৰু ছেফটি অফিচাৰ হিচাবে কাম কৰিবলৈদিছে। অৰ্থাৎ যাৰ যি ইচ্ছা, সেইমতে কাম চলিছে।

এনেকৈয়ে আগৰ চৰকাৰৰ বগত সিদ্ধান্ত কৰি থোৱা স্বত্বেও কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ প্ৰতিষ্ঠান বিলাকে অসমৰ ক্ষেত্ৰত সেই কথা উলংঘা কৰিছে। সিদ্ধান্তত কোৱা হৈছিল যে পাঁচশ টকাৰ তলৰ দৰমহাৰ চাকৰি বিলাক থলুৱা মানুহক দিব লাগিব। কিন্তু বঙাইগাঁও শোধানাগাৰৰ কৰ্ম্মকৰ্ত্তা সকলে সেই সিদ্ধান্ত নাকচ কৰি তৃতীয় শ্ৰেণীৰ মানুহৰ কাৰণেও দিল্লীৰ পঞ্জীয়ন অফিচত পঞ্জীভুক্ত কৰি মানুহ আনি নিযুক্তি দিয়াইছে। ইয়াৰ কাৰণে অসমৰ যুৱক সকলৰ মাজত অসন্তুষ্টিৰ সৃষ্টি হৈছে আৰু অসম ইঞ্জিনীয়াৰিং কলেজৰ ছাত্ৰ ধৰ্মঘট কৰিবলৈ ওলাইছে। কেন্দ্ৰীয় ৰাজ্যিক শিক্ষা মন্ত্ৰী শ্ৰীমতী ৰেণুকা দেৱী বৰকটকী অলপতে অসমলৈ আহোতে তেখেতৰ হাতত স্মাৰক পত্ৰও দিয়া

হৈছে। সেই কাৰণে আশা কৰিছো যাতে চৰকাৰে অতি সোনকালে এই বিষয়ত যোগাযোগ কৰি আৱশ্যকীয় ব্যৱস্থা লয় আৰু ক্ষুব্ধ যুৱক সকলক সান্তনা দিয়ে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, এন-ই-চি ডেভেলপমেণ্টে উত্তৰ কাচাৰৰ গৰমপানীত এটা বিদ্যুৎ প্ৰকল্প স্থাপন কৰিছে কিন্তু তাতো দেখা গৈছে যে থলুৱালোকক বঞ্চিত কৰা হৈছে। মেঘালয় আৰু অসমৰ লৰাই তাত চাকৰি পোৱা দূৰৰ কথা তাৰ সৰু-সুৰা ঠিকাৰ কাম আদিও পোৱা নাই। আৰু এটা কথা হৈছে হিন্দুস্থান পেপাৰ কৰ্পোৰেচনত। হিন্দুস্থান পেপাৰ কৰ্পোৰেচনৰ প্ৰধান কাৰ্য্যালয় কলিকতাত থকাৰ কাৰণেই অসমৰ থলুৱা যুৱক সকল বঞ্চিত হৈছে। নগালেণ্ডৰ আমগুৰি সীমাৰ তুলিত, উত্তৰ কাচাৰত আৰু নগাঁওৰ জাগীৰোডতো পেপাৰ কল স্থাপন কৰিছে। ইয়াৰ উপৰিও অৰুণাচল প্ৰদেশতো এটা কাগজৰ কল স্থাপন কৰাৰ কথা আছে। কিন্তু ইমান বিলাক কল স্থাপিত হোৱা সত্বেও প্ৰধান কাৰ্য্যালয় কলিকতাত থকাৰ কাৰণে অসমৰ থলুৱা লৰাই এই কল বিলাকত কাম পোৱা নাই। চাৰি পাঁচটাকৈ কল স্থাপন হোৱাৰ পিচতো প্ৰধান কাৰ্য্যালয় কলিকতাত থকাৰ অৰ্থ কি? উঠাই আনি আমাৰ ইয়াত কৰিব লাগে।

আৰু এটা কথা হৈছে হিন্দুস্থান পেপাৰ মিলচে কেনেকৈ টেণ্ডাৰ কল কৰিছে চাওক। আজিৰ কাগজতো টেণ্ডাৰ বাহিৰ হৈছে। এই টেণ্ডাৰতে ওলাই পৰিছে অসমৰ থলুৱা লোকক কেনেকৈ বঞ্চিত কৰিছে। এই টেণ্ডাৰটো হৈছে—

Construction of compound wall, Fencing gating and Periphery dram,', with sound technical and financial capabilities for carrying out working''

ইয়াত দিয়া হৈছে যে টেক্‌নিকেল এক্সপেৰিয়েন্স আৰু ফিনানচিয়েল কেপেবিলিটি থাকিব লাগিব। জাগীৰোডত যিটো হবলগীয়া পেপাৰ মিল তাত এখন সাধাৰণ ৱাল দিবৰ কাৰণে ১০ হাজাৰ টকা আৰনেষ্ট মানি বিচাৰিছে। ইয়াৰ ফলত বহুত থলুৱা লোকৰ ভিতৰত ১০ হাজাৰ আৰানষ্ট মানি দিব পৰা মানুহ কম। কিন্তু আনহাতে এই সাধাৰণ ৱালখন দিব পৰা থলুৱা অসমীয়ালোক বহুত আছে। কিন্তু এইটো নকৰি বাহিৰৰ মানুহক সুবিধা দিয়াৰ কাৰণে এই ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। গতিকে এইখন টেণ্ডাৰ বন্ধ কৰি সৰু সৰু গ্ৰূপ কৰি টেণ্ডাৰ কল কৰিব লাগে যাতে থলুৱালোকে সুবিধা পায়।

ৰেলৱে বিভাগৰ বিষয়ে বেছিকৈ নকওঁ। অলপতে কেন্দ্ৰীয় ৰাজ্যিক ৰেলৱে মন্ত্ৰী শ্ৰীচিউ নাৰায়ণে নিজেই দেখি গৈছে ৰেলৱেত কেনেকৈ ঔপনিবেশিক শাসন চলি আছে। আৰু কেনেকৈ অসমৰ থলুৱা-লোকক বঞ্চিত কৰি আছে তাৰ এটা উদাহৰণ যোৱা ১৭ মে'ত 'নীলাচল' কাকতত প্ৰকাশিত বাৰ্তাৰটোৰে দাঙি ধৰিছো। বাৰ্তাৰটো হৈছে— 'ৰেলৱে কেটাৰিঙত নায্য প্ৰাপ্তিৰ পৰা অসমীয়া প্ৰাৰ্থী বঞ্চিত'।

উত্তৰ-পূৰ্ব সীমান্ত ৰেলৱেৰ গুৱাহাটী ৰেল ষ্টেচনত থকা ভোজনালয়খনৰ পৰিচালনা আৰু নিয়োগ সম্পৰ্কীয় কাম-কাজত অসমীয়া প্ৰাৰ্থীক নায্য প্ৰাপ্তিৰ পৰা বঞ্চিত কৰাৰ ভু পোৱা গৈছে। জানিব পৰা মতে এই ৰেলৱেৰ 'কেটাৰিং' বিভাগত থকা (উত্তৰ-পূৰ্ব সীমান্ত ৰেলৱেৰ এই জনেই একমাত্ৰ অসমীয়া কেটাৰিং মেনেজাৰ) জনৈক অসমীয়া লোকক ১৯৭১ চনত ৰেল কৰ্তৃপক্ষৰ তৰফৰ পৰা বোম্বাই মহানগৰীৰ 'দাদাৰ'ত থকা 'ইনষ্টিটিউট অৱ কেটাৰিং টেক্‌নোলোজি এণ্ড এপ্লাইড নিউট্ৰিশ্যন'ত মেনেজাৰ পদৰ বাবে প্ৰশিক্ষণ দি অনা হৈছিল। কিয়নো ৰেলৱে বোৰ্ডৰ চাৰ্কুলাৰ নং ৩/পিটিজি-৩।৬৫৪ নিউ দিল্লী ডেটেড্‌-৯-৬১, মতে কেটাৰিং মেনেজাৰ সকলৰ বিধিগত প্ৰশিক্ষণৰ অৰ্হতা থাকিব লাগিব। সেইমতে তেওঁকো প্ৰশিক্ষণ দিওৱা হ'ল আৰু ছমহীয়া প্ৰশিক্ষণ কালত দৰমহাৰ উপৰিও লোকজনৰ লগত ৰেল বিভাগৰ অতিৰিক্ত খৰচ হ'ল প্ৰায় ৪ হাজাৰ টকা। কিন্তু কৰ্তৃপক্ষৰ বানিজ্য বিভাগৰ এটি দুষ্ট চক্ৰই চৰকাৰী নিৰ্দেশক উলংঘা কৰি অযথা অজুহাত দেখুৱাই এই লোকজনক আজি পৰ্য্যন্ত মেনেজাৰ পদৰ পৰা আঁতৰাই ৰাখিছে। অথচ গুৱাহাটী

ৰেলণ্টেচনৰ কেটাৰিং বিভাগত থকা মঠ তিনিটা ইউনেটত (১) কম্প্ৰেহেনচিভ্, (২) ৰিফ্ৰেচ্মেণ্ট (৩) কাফেটেৰিয়া এনে চাৰিজনমেনেজাৰক নিয়োজিত কৰি ৰখা হৈয়ে যাৰ বিধিগত প্ৰশিক্ষণ নায়েই আনকি শিক্ষাগত অৰ্হতাও নাই।

গতিকে ইয়াৰ পৰা দেখা যায় যে এই অঞ্চলৰ প্ৰাৰ্থীক ৰেলৱে বিভাগৰ পৰা প্ৰশিক্ষণ দি অনাৰ পিচতো মেনেজাৰৰ দায়িত্বত দিয়া হোৱা নাই। এইদৰে এই অঞ্চলৰ মানুহক বঞ্চিত কৰি থাকিলে অসমীয়া মানুহ ক্ষুব্ধ নহব কিয়?

এইখিনিতে আৰু এটা কথা যিবিলাকৰাষ্ট্ৰীয়কৃত বেংক সেইবিলাকতো থলুৱা লোক চাকৰি পোৱা নাই। এইবিষয়ে 'নাগৰিক কাকতৰ' ১৮ মে তাৰিখত এটা বাৰ্তাৰি ওলাইছে এইদৰে— মুখ্য মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়া, স্থানীয়লোকে এতিয়াও বেংকৰ চাকৰি নাপায় ৰাষ্ট্ৰীয়কৰণ হোৱা বেংকৰ চাকৰিৰ ক্ষেত্ৰটো দেখা যায় যে পিছপৰা ৰাজ্যসমূহত স্থানীয় লোকে চাকৰি নাপায়। মই অসমৰে এটা উদাহৰণ দিও। তাত ইউনাইটেড কমাৰ্চিয়েল বেংকত ৩০ জন অফিচাৰৰ ভিতৰত দুজনহেস্থানীয় লোক, ৯৬ জন কেৰাণীৰ ভিতৰত মাত্ৰ ২১ জন আৰু ৪৫ জন পিয়ন চকিদাৰ আদিৰ ভিতৰত মাত্ৰ ১০ জনহে স্থানীয় লোক। যেতিয়ালৈকে প্ৰত্যেক ৰাজ্যত বেংকৰ যথেষ্ঠ সংখ্যক চাকৰি সেই ৰাজ্যৰ লোকে নাপায়, তেতিয়ালৈকে সেই ৰাজ্যত বেংকৰ কাম-কাজ ভালদৰে চলিব নোৱাৰে।

মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়, যোৱা সাত বছৰত এই অৱস্থাৰ একো পৰিবৰ্তন হোৱা নাই। বেংক, ৰেল, তেলশোধনাগাৰ, এল, আই,চি, ইত্যাদি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ অনুষ্ঠানবোৰত স্থানীয় লোকে খুব কমেই চাকৰি পাইছে। আপুনি বৰ্তমানে অসমৰ মুখ্যমন্ত্ৰী।

ৰাজ্য সভাৰ সদস্য হৈ থাকোতে আপুনি কেৱল আপত্তিহে কৰিব পাৰিছিল। এতিয়া মুখ্য মন্ত্ৰী হৈয়ো কেৱল আপত্তি কৰিয়েই থাকিবনে? কামত একো নকৰিবনে?"

সেই কাৰণে আজি আমি কও যে অসমৰ মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে ৰাজ্য সভাত বিৰোধী দলৰ সদস্য হিচাবে এই কথাবিলাক ৰাজ্য সভাৰ সদনত দাঙি ধৰিছিল। আজি অসমৰ মুখ্য মন্ত্ৰী হৈ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ বৈষম্যমূলক নীতিৰ বিৰুদ্ধে ঠিয় হৈ অসমৰ স্বাৰ্থ ৰক্ষা কৰিব বুলি অসমীয়া ৰাইজে বাটচাই আছে।

আজি আমাৰ অসমৰ একাউণ্টেণ্ট জেনাৰেল অফিচতো যুটীয়া ভাৱে মেঘালয়ত আছে। এই অফিচটোৱে অসমৰ কাৰণে ৭৫ ভাগ কাম কৰে আৰু শতকৰা ২৫ ভাগ মেঘালয়ৰ কাৰণে কৰে। এই অফিচটো চিলঙত থকাৰ কাৰণে বহুতো চৰকাৰী কৰ্মচাৰীয়ে পে-শ্লিপ পোৱাত অসুবিধা হয় আৰু পেন্সন পোৱাৰ পিচত বছৰৰ পিচত বছৰ তেওলোকে পেন্সন নাপায়। পূৰ্বোত্তৰ অঞ্চলৰ সৰু সৰু ৰাজ্য যেনে—মনিপুৰ, ত্ৰিপুৰা,নগালেণ্ড আদি ৰাজ্যত নিজৰ এ, জি, অফিচ আছে অথচ অসমৰ নিজৰ এ, জি, অফিচ নাই। সেই কাৰণে আমি চৰকাৰৰ ওচৰত অনুৰোধ জনাও যে এ, জি, অফিচটো যাতে গুৱাহাটী বা অন্যান্য ঠাইলৈ সোনকালে অনাৰ ব্যৱস্থা কৰে।

দ্বিতীয়তে পি, এম, জি, অফিচটোয়ে দুই তৃতিয়াংশ কাম অসমৰ কাৰণে কৰে অথচ এই অফিচটো এতিয়াও চিলঙতে আছে। এতিয়াও অসমলৈ নমাই আনিব পৰা নাই। ঠিক সেইদৰে কমিশ্যনাৰ অৱ ইন্কাম ৰেক্স অফিচটো চিলঙতে থকাৰ বাবে স্থানীয় লোকে চাকৰি পোৱাত অসুবিধা হৈছে। এতিয়া মুখ্যমন্ত্ৰীক অনুৰোধ কৰিছো এই তিনিটা অফিচ সোনকালে অসমলৈ নমাই অনাৰ ব্যৱস্থা কৰে যেন।

চাহ উদ্যোগটো অসমত বাসকৰা লোক সকলে চাকৰি পোৱাত অসুবিধা হৈছে। কাৰণ ইয়াৰ ঘাই অফিচ বিলাকত কলিকতাত অৱস্থিত। এই শিল্পত চাকৰি ওলালে তাৰ স্থানীয় কাকতে জাননী দিয়ে। যেনেকৈ চাহ নিলাম কেন্দ্ৰটো অসমলৈ আনিছে ঠিক সেইদৰে সদৰ অফিচ বিলাকো অসমলৈ অনাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

আন এটা ভাইটেল কথা হৈছে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ মন্ত্ৰ বিতৰণ নীতিৰ ফলত অসমৰ ধান চাউল বাংলাদেশলৈ চালান হৈ আছে। এই বিষয়ে যোৱা ৩ এপ্ৰিলত 'দৈনিক অসম' কাকতত প্ৰকাশিত বাৰ্তাৰ এটা পঢ়ি দিছো। "অসমৰ বাহিৰলৈ ধান চালান" নগাঁও, দৰং আৰু উত্তৰ লক্ষীমপুৰৰ পৰা প্ৰতিদিনে প্ৰচুৰ পৰিমাণৰ ধান অসমৰ বাহিৰলৈ যোৱাৰ বাৰ্তাৰ পোৱা হৈছে। ধান বেছি ভাগেই ট্ৰাকাত যায় বুলি জনা গৈছে। অসমৰ পৰা বাহিৰলৈ ধান চাউল অনা-নিয়া কৰাত কোনো প্ৰকাৰ বাধা নিষেধ নথকাৰ কাৰণে অবিৰাম গতিত ধান সংগ্ৰহ কৰা হৈছে আৰু বাহিৰলৈ পঠোৱা হৈছে। নগাঁও জিলাতে অধিক পৰিমাণৰ ধান কিনা হৈছে আৰু সেই ধান নগালেণ্ড, শিবলং, শিলচৰ হৈ বাংলাদেশলৈ যোৱা বুলি ভূ-ৰখা মহলৰ বাৰ্তাৰিত প্ৰকাশ। এই ধান অসমৰ কেতবোৰ ধানকল আৰু আন ব্যৱসায়ীয়ে কিনিছে।

আজি অসমৰ ধান বাহিৰলৈ গৈছে আৰু তাৰ ফলত আমাৰ ইয়াত নাটনি হৈছে আৰু দিনক দিনে চাউলৰ দাম বাঢ়ি গৈ আছে। বস্তুৰ মূল্য যথেষ্ঠ পৰিমানে বাঢ়ি গেছে সেই কথা ৰাজ্যপালৰ ভাষণত উল্লেখ কৰা হৈছে। আৰু এই কথা কবলগীয়া হৈছে আজ বিভিন্ন সামগ্ৰীৰ দাম বাঢ়ি গৈছে। চিমেণ্ট বা ঘৰ সজা সজুলীবিলাকৰ দাম বাঢ়িছে আৰু সেই বস্তুবিলাকৰ যথেষ্ট অভাৱ হৈছে। আজি চিমেণ্টৰ অভাৱত কণ্ট্ৰাক-চনৰ কাম ব্যাহত হৈছে। যিবিলাক সৰু সৰু মানুহ ঘৰ সাজিবৰ কাৰণে হয়তো চৰকাৰৰ পৰাও ল'ন পাইছিল কিন্তু তেওঁলোকে আজি চিমেণ্টৰ অভাৱত কাম কৰিব পৰা নাই। চিমেণ্টৰ কাৰণে চাৰিওফালে হাহাকাৰ। আজি পেপাৰত দিছে দৈনিক অসমত বৰপেটাত এজন বেপাৰীৰ কথা—বাৰ্তাৰিটো হৈছে—যোৱা ১৫ মে তাৰিখে নিশা বৰপেটা বৰ-বজাৰৰ মাজ ভাগত মানুহৰ কোঢ়াল শুনি বহুতৰে টোপনি ভাগে। সেই হাই উৰুমি আন কোনো কাৰণত হোৱা নাছিল। চিমেণ্টৰ বাবে শাৰিপাতি ঠিয় হোৱা শ শ লোকৰ গুঞ্জনহে আছিল।

এখন গোলালৈ আমদানি হোৱা ৪০০ বস্তা চিমেণ্ট প্ৰতিজনক ৫ বস্তাকৈ পিচ-দিনা ৰাতিপুৱা বিতৰণ কৰি দিব বুলি জানিব পাৰি শাৰিৰ আগত ঠিয় হোৱাৰ আশাত ৰাতি প্ৰায় আঢ়ৈ বজাৰ পৰাই ব্যৱসায়ৰ দোকানৰ সন্মুখত মানুহৰ সমাগম হয়। পোহৰ হোৱাৰ পূৰ্বে পৰা ৪ বজাৰ আগতে যি সকল গৈ শাৰিত ঠিয় হৈছিল তেওঁলোকেহে চিমেণ্ট পায় আৰু ৪ বজাৰ পিচত যোৱা সকল বিমুখহে উভটিব লগা হয়। ইয়াৰ পূৰ্বে আন এখন গোলাৰ সন্মুখত শাৰিপাতি ঠিয় হোৱা বাইজৰ মাজত ঠেলাহেচা হোৱাৰ পৰিনতি স্বৰূপে এজনে বেয়াকৈ মূৰত আঘাট পোৱাত তেওঁক চিকিৎসালয়লৈ নিবলগা হয়। লোহাৰ দামো দিনক দিনে বাঢ়ি গৈছে। এই বিলাকৰ কাৰণে দুখীয়া লোক সকলেহে ভোগ কৰিব লাগিব।

মাননীয় অধ্যক্ষ :—আপুনি ২৫ মিনিটতো বেছি কৈছে, আপোনাৰ পাৰ্টিয়ে দিব জানো ?

শ্ৰীমুকুট শৰ্মা :—মই আৰু বেছি সময় নলওঁ। মই আমাৰ নিজৰ জিলাৰ অভাৱৰ কথাকে কওঁ আৰু চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব খুজিছো। সেইটো হ'ল নগাওঁত এটা এয়াৰপোৰ্ট লাগে। অসমৰ প্ৰায়বিলাক জিলাতে এয়াৰপোৰ্ট আছে কিন্তু নগাওঁত

নাই। তাৰ কাৰণে বহুত অসুবিধা ভোগ কৰিবলগীয়া হয়। মই ৰাজ্য চৰকাৰক অনুৰোধ জনাইছো তাৰ কাৰণে যেন অতি সোনকালে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰে। (ভইচ—শিলঘাটত কৰিবলৈ কওঁক কাৰণ এয়াৰপোৰ্ট নাই কাৰণে ৰাজধানী হোৱা নাই।) সেইটো ক'ত হব লাগে এক্সপাৰ্ট আছে তেওঁলোকে চাব। শিলঘাটত হলে ভালেই পাম যিহেতু ৰাজধানী তাত হব লাগে বুলি কৈয়ে আছো।

গতিকে এইখিনিকে কৈ বক্তৃতাৰ সামৰণি মাৰিলো।

শ্ৰীগোলোক কাৰ্কীত ঃ—শ্ৰদ্ধেয় অধ্যক্ষ মহোদয়, জনতা চৰকাৰৰ প্ৰথম বাজেট ইয়াৰ আগতে প্ৰথম অধিবেশনতো বিৰূপ আলোচনা হৈছে। এই বাজেটৰ বিৰুদ্ধে কোৱা লোক সকলক মই দুই ভাগে বিভক্ত কৰিব খোজো। জনতা চৰকাৰে কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ আগতে যোৱা ৩০ বছৰ কালেই কংগ্ৰেছ চৰকাৰে ৰাইজক শাসন কৰিছিল। তেতিয়া তেওঁলোকে ৰাইজৰ স্বাৰ্থৰ কাৰণে মুঠেই মাত বোল কৰা নাছিল। নিবোকা চামোন হৈ আছিল। সেইসকলেই এতিয়া বেচি সমালোচনা কৰিছে। দ্বিতীয় শ্ৰেণীৰ বিৰোধী সকলে গঠনমূলক পৰামৰ্শৰে চৰককাৰৰ বাজেটখন সমালোচনা কৰিছে। এনে গঠনমূলক পৰামৰ্শৰ বাবে ধন্যবাদ জনাব লাগিব। কিন্তু যোৱা ৩০ বছৰ কাল যি সকল বোবাৰ ভাও ধৰি আছিল সেই বোবাৰ এতিয়া মাত ওলোৱাত পুতৌ কৰিব লগা হৈছে। কংগ্ৰেছ দলে যোৱা ৩০ বছৰ শাসন চলালে। কোনো এটা দলে ৰাজ্যৰ শাসনভাৰ ললে তেওঁলোকে দলৰ যি আদৰ্শ সেই আদৰ্শৰে দেশ শাসন কৰে আৰু যিবিলাক আঁচনি প্ৰস্তুত কৰা হয় তাত আদৰ্শ ফুটি উঠে কিন্তু দুখৰ বিষয় যোৱা ৩০ বছৰে কংগ্ৰেছে যি শাসন চলালে তাতনো কি আদৰ্শ ললে তাক আমি বুজি নাপালো। দলৰ আৰু শাসনৰ কোনো মিল আমি নেদেখিলো। মই ভাবো দলৰ আদৰ্শৰ লগত ৰজিতা খুৱাই শাসন যন্ত্ৰ গঢ়ি তুলিব লাগে। অৰ্থাৎ যিবিলাক বিষয়া বা কৰ্ম্মচাৰী থাকে তেওঁলোকে সেই ভিত্তিত বা আদৰ্শত প্ৰশিক্ষণ দি লব লাগে কিন্তু যোৱা ৩০ বছৰে শাসনযন্ত্ৰ আৰু চৰকাৰৰ আদৰ্শৰ লগত তেল পানীৰ নিচিনা অমিল হৈ থাকিল। অসমৰ স্বাৰ্থকো উপেক্ষা কৰি তেওঁলোকে দুভাগ হৈয়ে থাকিল। মই এই ছেগতে আমাৰ জনতা চৰকাৰকো কব বিছাৰিছো এই যিসকল বিষয়া আছে বা কৰ্ম্ম-চাৰী আছে তেওঁলোকক আমাৰ আদৰ্শৰে প্ৰশিক্ষণ দি লব লাগে। নহলে আপোনালোকে জানেই অকৰা তিৰোতাৰ লগত গৃহবাস কৰা কিমান কণ্টকৰ কথা। যোৱা ৩০ বছৰে জনসাধাৰণে যি নিৰ্যাতন ভোগ কৰি আহিছে তাৰ যাতে জনতা চৰকাৰে পুনৰাবৃত্তি নকৰে তাৰ বাবে মই অনুৰোধ কৰিলো। যোৱা জৰুৰীকালীন অৱস্থাতে যি ভিজিলেন্স চেল খুলি বহুতক যি সকৰুণ শাস্তি দিয়া হৈছিল সেই চৰকাৰৰলোক সকলক শাস্তি দিব লাগে। জৰুৰী কালীন শাসনৰ কলা দাগবোৰ মচি নিকা কৰিব লাগে। কিন্তু কোনো ব্যৱস্থা আজিও নহল। তাৰ সুমিমাংসা কৰিব বুলি আহবান জনালো।

অধ্যক্ষ মহোদয়, মহাত্মা গান্ধীৰ কথা মনত পৰিছে। মহাত্মা গান্ধীয়ে স্বৰাজ আনোতে ৪ টা কথাৰে অৰ্থনৈতিক স্বাধীনতা বিছাৰিছিল সেই কেইটা হল ভাত-কাপোৰ শিক্ষা আৰু চিকিৎসা। আজি ভাৰতবৰ্ষত বহুত সমস্যাই আছে কিন্তু গান্ধীজীৰ আদৰ্শ আছিল যাতে এই চাৰিটা কথাত দুখীয়া ৰাইজে পূৰ্ণ স্বৰাজ পায়। যোৱা ৩০ বছৰে কংগ্ৰেছ চৰকাৰৰ দিনত এই সমস্যাৰ অকনো সমাধান নহল।

আজিও হেজাৰ হেজাৰ লক্ষ্য লক্ষ্য গৰীব মানুহে ঘৰ সাজিবৰ বাবে এটুকুৰা মাটি, অলপ খেতি কৰিবলৈ এবিঘা মাটিৰ বাবে হাহাকাৰ কৰি আছে। এনে লক্ষ্য লক্ষ্য গৰীব ৰাইজে মাটি বিছাৰি ফৰেষ্ট ৰিজাৰ্ভত মাটি ভাঙিবলৈ যাওতে কংগ্ৰেছী চৰকাৰে লোহা তপতাই পিঠিত দাগ দিছিল। এনে সত্যাগ্ৰহী সকলৰ মাজত ময়ো এজন আছিলোঁ।

আজিও এই চৰকাৰ হোৱাৰ পিচত মই বিধায়ক হিচাবে বিভিন্ন ঠাইলৈ গৈ দেখিছো যে বহুতো গৰীব মাটিহীন মানুহে মাটি বিছাৰি চলাথ কৰিছে কিন্তু তেওঁ-লোকে মাটি পোৱা নাই। তেওঁলোকক কোনোবাই প্ৰতাৰণা কৰিছে প্ৰবঞ্চনা কৰিছে। যাৰ মুখৰ কথাত সহানুভূতি পাইছে তেওঁৰ কথাতেই গৈ তেওঁলোক বিষম দুৰ্যোগৰ সন্মুখীন হব লগীয়া হৈছে। মই দেখিবলৈ পাইছো দুখীয়া মাটিহীন লোকক মাটি দিম বুলি কৈ কংগ্ৰেছ চৰকাৰৰ দিনত পঞ্চায়তৰ জৰিয়তে এখন লিষ্ট তৈয়াৰ কৰিছিল, কিন্তু বৰ দুখৰ বিষয় এই তালিকা প্ৰস্তুত হোৱাৰ পিচত যুবক কংগ্ৰেছৰ নেতৃত্বত তৈয়াৰ হোৱা তালিকাৰ ওপৰতহে বেছি প্ৰধান্য দিয়া হৈছিল আৰু মাটিহীন মানুহক আঁতৰাই সেই তালিকাত মাটি থকা লোকক মাটি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছিল। এই প্ৰসঙ্গত মই আৰু এটা কথা কব বিচাৰিছো যে তেজপুৰ মহকুমাত বানপানীত ক্ষতিগ্ৰস্ত আৰু ভৰালী ও ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ গৰাখহনীয়াত ক্ষতিগ্ৰস্ত লোকক মাটি দিবলৈ কিছুমান মাটি চৰকাৰে অধিগ্ৰহণ কৰিছিল। এই মাটিহীন লোকৰ তালিকা প্ৰস্তুত কৰি থাকোতেই কংগ্ৰেছ চৰকাৰে বেলেগ এটা তালিকা প্ৰস্তুত কৰিলে। তেওঁলোকে দাবী কৰিলে যে তাত মুক্তি যুজাৰু সকলকহে মাটি দিব লাগে। এইদৰে তাত মাটিহীন লোকক তালি-কাৰ পৰা আঁতৰাই কংগ্ৰেছ শাসন কালত মুক্তি যুজাৰুক মাটি দিবৰ ব্যৱস্থা কৰিলে। যদি সচাঁকৈ এই লোকসকল গৰীব হয় তেন্তে মুক্তি যুজাৰু হওক বা নহওক তেওঁলোকক মাটি দিব লাগে—তাত মোৰ কোনো আপত্তি নাই। কিন্তু মাটি থকা মুক্তি যুজাৰু সকলক কি যুক্তিত মাটি দিব লগা হল? আজি মুক্তি যুজাৰু সেই ঠাইত নাই। আজি সেই মাটি হাজাৰ হাজাৰ টকাত বিক্ৰী কৰি সেই লোক সকল কলৈ গল কোনেও কব নোৱাৰে। মই এইখিনিতে আৰু এটা ডাঙৰ কথা কব বিচাৰিছো যে সেই মাটিহীন লোকক চাবলৈ মই গৈছিলো। যিবোৰ মানুহ সচাঁকৈয়ে সৰ্ব্বশ্ৰান্ত, যাৰ ১ লোচা মাটি নাই, খেতি কৰিবৰ কাৰণে মাটি নাই— সেই সকল মানুহক মাটি দিয়াৰ ওপৰত আমাৰ চৰকাৰে কিছুমান সংস্থাপনৰ ঋণ অথবা সাহায্য দিয়া দুৰৰ কথা আমাৰ চৰকাৰে এই ক্ষেত্ৰত কোনো ব্যৱস্থা নকৰি নিৰ্ব্বিকাৰ হৈ থাকিল। এই দৰিদ্ৰ লোকক দিয়া মাটিত কিছুমান দালালে প্ৰৰোচনা কৰি বহুতো মাটি থকা মানুহক মাটি দখল কৰিবলৈ সুবিধা কৰি দিছে। উদাহৰণ হিচাবে মই জয়সিদ্ধি গ্ৰাণ্টৰ কথা কব পাৰো। এই বিষয়ে মই এই দুখীয়া লোকসকলক ৰক্ষা কৰিবৰ কাৰণে উপায়ুক্তৰ লগত আলোচনা কৰিছিলো। কিন্তু যোৱা কংগ্ৰেছ শাসন কালত কোনো প্ৰকাৰেই সহায় সহানুভূতি লাভ কৰিব নোৱাৰিলো। সেই কাৰণে মই অনুৰোধ কৰিছো জনতা চৰকাৰৰ দিনত যাতে এই দৰিদ্ৰ লোক সকলক সহায় কৰে আৰু তেওঁলোকক সংস্থাপনৰ কাৰণে যি ঋণ চৰকাৰে দিছিল সেইটো যাতে তেওঁলোকক ৰেহাই দিয়ে।

তাৰ পাছত আমাৰ মহামানৱ মহাত্মা গান্ধীয়ে যি কাপোৰৰ কথা কৈছিল সেইটো আজিৰ সভ্যতাৰ নিম্নতম সামগ্ৰী। আমাৰ অসমখন উদ্যোগৰ ক্ষেত্ৰত তেনেই পিচপৰা, অসমৰ ভিতৰত আমাৰ তেজপুৰেই আটাইতকৈ পিচপৰা আৰু তেজপুৰৰ ভিতৰত এই উত্তৰ অঞ্চল সৰ্ব্বতো প্ৰকাৰেই পিচপৰা অঞ্চল। বিগত বছৰ কেইটাত আমি উদ্যোগ মন্ত্ৰী হিচাবে দুজনকৈ লোক তেজপুৰৰ পৰাই পাইছিলো সেই দুজন হল শ্ৰীত্ৰিপাঠী আৰু শ্ৰীবিশ্বদেৱ শৰ্ম্মা। এই দুজন প্ৰবীন নেতা উদ্যোগ মন্ত্ৰী হিচাবে থাকিও তেনে কোনো উল্লেখযোগ্যৰ উদ্যোগ প্ৰতিষ্ঠা কৰিব নোৱাৰিলে। তাৰ পৰিবৰ্ত্তে দৰিদ্ৰ জনসাধাৰণে আজিৱন ধৰি মাটিৰ বাবে হাহাঁকাৰ কৰি থাকিব লগীয়া হল। যিবোৰ চৰকাৰী বে-চৰকাৰী প্ৰতিষ্ঠান আছে সেইবিলাকতো আমাৰ শিক্ষিত যুবকসকলে চাকৰি-বাকৰি নাপায় পায় বাহিৰৰ পৰা অহা লোকেহে। যোৱা ৩০ টা বছৰে আমাৰ অসমে এই সমস্যা বিলাক সমাধান কৰিবৰ কাৰণে আন্দোলন কৰিবলগীয়া হৈছিল। কিন্তু এই আন্দোলনৰ ফল এই দৰিদ্ৰলোকসকলে ভোগ কৰিবলৈ পোৱা নাই। আমাৰ

চৰকাৰৰ দুৰ্ব্বল নেতৃত্বৰ কাৰণে অসমৰ শিক্ষিত ডেকা-গাভৰুৰে আজি সকলো ফালৰ পৰাই বঞ্চিত হব লগীয়া হল। মই আশা কৰিছো যে—কংগ্ৰেছ আমোলত আন্দোলন কৰি থকা ডেকা বন্ধু সকলে যি দুৰ্গতি ভোগ কৰিছে সেই দুৰ্গতি জনতা চৰকাৰৰ দিনত দূৰ কৰিবলৈ অসমত প্ৰত্যেক খণ্ডৰে শিল্প উদ্যোগ প্ৰতিষ্ঠা কৰি যাতে আমাৰ থলুৱা-লোকৰ স্বাৰ্থ ৰক্ষা হয় তাৰ বাবে নতুন চৰকাৰে ব্যৱস্থা কৰিব।

মই চতিয়া সমষ্টিৰ পৰা আহিছোঁ। ইয়াত ভদ্ৰলোক সকলে বাসকৰে বুলি ভূগোলত লিখা আছে। কিন্তু কিমান অশিক্ষিত আৰু দুৰ্দশাগ্ৰস্ত লোক বাস কৰিছে কোৱে নাজানে। যিকেইটা মৌজাৰে চতিয়া সমষ্টি গঠিত হৈছে তাৰ ভিতৰত চাৰিদুৱাৰ মৌজাও এটা। ই অত্যন্ত অৱহেলিত। বৰদুখেৰে ক'ব লগীয়া হৈছে যে ১৯৫৭, ৬২,৬৭ চনত নিৰ্ব্বাচনত মই থিয় হৈছিলোঁ আৰু পৰাস্ত হৈছো। ১৯৫৭ চনত মঙ্গলদৈ মৌজাত শতকৰা ১০ টা ভোট পাইছিলো। পিচৰ পাঁচবছৰত সেই মৌজাত এনেভাৱে

মাৰ্চ কৰিলো যে ৬২ চনত সেই মৌজাত শতকৰা ৮০-৯০ টা ভোট পাবলৈ সমৰ্থ হলো। এই ভয়তে পিচৰ নিৰ্ব্বাচনত ভৌগলীক ভাৱে কোনো সংযুক্ত নথকা জীয়াভৰালীৰ পাৰ কৰি বালিপাৰা সমষ্টিৰ লগত এই মঙ্গলদৈ মৌজাক লগ লগাই মোৰ সমষ্টিত নতুন মৌজা শাকোমঠা লগ লগোৱা হল। সেয়ে ৬৭ চনতো পৰাস্ত হলো। পিচৰ পাঁচ বছৰত শাকোমঠা মৌজাৰ লগত ঘণিষ্ঠ সম্বন্ধ মই গঢ়ি তুলিবলৈ সক্ষম হলোঁ। দুৰ্ভাগ্য বিষয় ৭৮ চনৰ নিৰ্ব্বাচনৰ আগে আগে শাকোমঠা মৌজা বিশ্বনাথ সমষ্টিৰ লগত লগ লগাই মোৰ সমষ্টিলৈ জীয়াভৰালীৰ পশ্চিম পাৰৰ এই চাৰিদুৱাৰ মৌজা অনা হল। সৌভাগ্য-ক্ৰমে মই এইবাৰ জয়লাভ কৰিলো। নিৰ্ব্বাচিত হৈ এই মৌজালৈ গৈ মই দেখা পাইছোঁ এই মৌজাটোৰ যোৱা ৩০ বছৰ কালেই চৰকাৰে অনাদৰ কৰি আহিছে। ইয়াৰ স্কুলৰ অৱস্থা ৰাস্তা-ঘাটৰ অৱস্থা অবৰ্ণনীয় ভাৱে শোকলগা জীপপাড়ীৰেও বহুত ঠাইলৈ যাব নোৱাৰি। সিদিনা এই মৌজাৰ ভিতৰুৱা গাঁও এখনলৈ গৈছিলো। জীপগাড়ী নচলাৰ বাবে হাতীৰে ঠেলাই জীপ নিব লগা হৈছে। যোৱা ৩০ বছৰত কংগ্ৰেছী শাসনত এই অঞ্চলৰ বাইজৰ কোনো প্ৰকাৰৰ উন্নতি নহল।

এই অঞ্চল বোৰত ১৫-২০ বছৰ ধৰি কোনো এটা স্কুল নহল. নতুন ৰাষ্টা-ঘাট নহল। হাজাৰ হাজাৰ লোকক তেওঁলোকৰ প্ৰাপ্য নায্য দাবীৰ পৰা বঞ্চিত কৰি ৰাখিলে। ভাৰতবৰ্ষ স্বাধীনতাৰ ৩০ বছৰৰ পিচতো দুৰ্ভাগ্যৰ বিষয়ে যে উৱলী যোৱা অৱস্থাতে আমাৰ শাসন চলি আছে। মই আশা ৰাখিছো আজি জনতা চৰকাৰে নতুন নীতি গ্ৰহণ কৰি অৱহেলিত আৰু নিস্পেষিত হৈ থকা লোক সকলক ৰক্ষণাবেক্ষণ দিবৰ কাৰণে স্কুল, ৰাষ্টা ঘাট আৰু চিকিৎসালয়ৰ ব্যৱস্থা হয় তাৰ কাৰণে আঁচনি গ্ৰহণ কৰক। অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ ইয়াত এ, জি অফিচৰ কথা উল্লেখ কৰা হৈছে। আমাৰ যি সকল লোকে অৱসৰ লৈছে তেওঁলোক অৱসৰ পোৱা বহুত দিন হোৱা স্বত্বেও আজিলৈকে পেন্সন ভোগ কৰিবলৈ পোৱা নাই। এই সকলোবিলাক এ, জি অফিচৰ কাগজতেই ৰৈ গল। মই অনুসন্ধান কৰি জানিব পাৰিছো যে ৰাজধানী ইয়ালৈ অহাৰ পিছতো এ, জি অফিচ কিয় ইয়ালৈ অহা নাই? তেওঁলোকে কৈফিয়ৎ দিছে যে স্থায়ী ৰাজধানী নোহোৱাৰ কাৰণে ইয়ালৈ আহিব নোৱাৰে দিছপুৰত ৰাজধানী হব নালাগে বুলি মই নকওঁ, কিন্তু ৰাজধানীৰ স্থান নিৰ্ণয়ৰ কাৰণে এটা বিশেষজ্ঞ কমিটি গঠন কৰি দিয়া হৈছিল সেই বিশেষজ্ঞ কমিটিয়ে আজিলৈকে কোনো ৰিপৰ্ট দাখিল কৰা নাই। বিশেষজ্ঞ কমিটিৰ ৰিপোৰ্ট বিধান সভাৰ মজিয়াত উত্থাপন নকৰাৰ কি কাৰণ থাকিব পাৰে? চৰকাৰে দিচপুৰকেই স্থায়ী ৰাজধানী বুলি ঘোষণা কৰা হলে অসমৰ ৰাইজে মানিললেহেতেন। কিন্তু দিচপুৰ স্থায়ী ৰাজধানী হব নোৱাৰে বুলি বিশেষজ্ঞ কমিটিয়ে ঘোষণা কৰিছে। গতিকে এই বিধান সভাৰ মজিয়াতে স্থায়ী ৰাজধানীৰ বিষয় আমাৰ জনতা চৰকাৰে নিস্পত্তি কৰিব।

মই আন এটা কথা কব খুজিছো। আমাৰ দেশত বৰ বৰ, মহান মহান নেতা সকলৰ নামত কিছুমান অনুষ্ঠাণ গঢ়ি উঠিব খুজিছে। সেই অনুষ্ঠাণবোৰ আমাৰ মন্ত্ৰী সকলে ফিটা কাটি উদ্বোধন কৰিছে। কিন্তু পিচত সেইবোৰ যেতিয়া উৰুলি যায় সেই বোৰৰ কথা ভাবিবলৈ নাইবা সেইবোৰ চাবলৈ কোনো নাযায়। মই এটা উদাহৰণ দিব খুজিছোঁ। সেই উদাহৰণেই অসমৰ অন্যান্য অনুষ্ঠাণবোৰৰ অৱস্হাও আঙুলিয়াব। চতিয়া সমষ্টিৰ জামুগুৰিৰ ত্যাগবীৰ হেমবৰুৱা দেৱৰ নামত এখন কলেজ সেই সময়ৰ শিক্ষা মন্ত্ৰী দেৱ বৰুৱা মহোদয়ে উদ্বোধন কৰাৰ কথা মই জানো। ১৯৭৬ চনত কলেজৰ শিক্ষক সকলৰ তৰফৰ পৰা যেতিয়া আন্দোলন হৈছিল তেতিয়া সেইখন কলেজৰ শিক্ষকেও অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল। তেওঁলোকক তাৰ পৰা আঁতৰাই আনিবৰ কাৰণে সেই কলেজখনক ডেফিচিট গ্ৰাণ্ট দিয়া হৈছিল আৰু এখন উন্নত কলেজলৈ ৰূপান্তৰিত কৰিব বুলি কৈছিল। দুৰ্ভাগ্যৰ বিষয় সেই কলেজখনৰ উৰুলি যোৱা অৱস্হাটো বৰ্ত্তমানৰ শিক্ষা মন্ত্ৰীয়ে চাই আহিছে। এইদৰে বিভিন্ন গাঁৱে-ভূঞে অনেক মন্ত্ৰীয়ে অনুষ্ঠাণ আদি উদ্বোধন কৰি ভোজ ভাত খাই ফুৰিলে, অনেক উৎসৱ পাতিলে। কিন্তু সেইবোৰ আজি মৰিশালিত পৰিণত হল। আমি ভাবো শিক্ষানুষ্ঠাণ বিলাক কেতিয়াও ৰাজনীতিৰ মেৰপাকত সোমাব নালাগে। যোৱা ৩০ বছৰ কালে ৰাজনৈতিক শিক্ষানুষ্ঠাণ বিলাকত টকা পইচা দিয়া হল। মই চচেলিয়েষ্ট পাৰ্টিৰ মানুহ আছিলো। সেই সংক্ৰান্ততে আৰু মোৰ অপৰাধৰ কাৰণেই মোৰ গাঁৱৰ কণ কণ লৰা-ছোৱালীৰ শিক্ষাৰ সুব্যৱস্হা আজিলৈ নহল। তাৰ এটা উদাহৰণ মই দিব খুজিছো। ধেমুহা বতাহত ভঙা স্কুল এখন ৰাস্তাৰ কাষলৈ আনিবৰ কাৰণে দিশপুৰলৈ আহি মই আমাৰ এম, এল, এ, আৰু ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী স্বৰ্ণ প্ৰভা মহন্তক ধৰিলোহি। কিন্তু কামত নাহিল, কাৰণ মই গোলোক কাকতি কংগ্ৰেছৰ মানুহ নহয়, সেই কাৰণেই সেইখন স্কুলে সাহাৰ্য্য আজিও নাপালে। আজিৰ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই সেইখন স্কুলৰ অৱস্হা নিজে দেখি আহিছে, তেখেতেই কব। এই ভাবে আমাৰ অসমৰ অনান্য ঠাইতো এনে ঘটিছে বুলি অনুমান হয়। মোৰ সমষ্টিত দেখিছো বহুতো স্কুলত কংগ্ৰেছী এম, এল, এ, সকলৰমাক, ভায়েক, ভনীয়েক আদিয়ে কাম কৰে। সেই বোৰ স্কুলত ১০ হেজাৰ, ১২হেজাৰলৈ অনুদান পায়। মই আশা ৰাখিছোঁশিক্ষা চিকিৎসা আদিৰ ক্ষেত্ৰত সকলোৱে সমান সুবিধা পাব লাগে। ৰাজনৈতিক বিচাৰেৰে চাব নালাগে।

বৰ্ত্তমান চৰকাৰৰ যিখন বাজেট দাঙি ধৰিছে মোৰ বিচাৰত যদিও সেইখন প্ৰগতিবাদী বাজেট নহয় তথাপি আশা ৰাখিছা এই বাজেটত যি টকা নিয়োগ কৰা হৈছে ইয়াৰ শতকৰা এশ ভাগেই যেন কামত লাগে। এই বাজেটৰ জৰিয়তে পিচপৰা ৰাইজে আশাৰ ৰেঙনি দেখিবলৈ পায়। মই মোৰ অভিজ্ঞতাৰ ফালৰ পৰা কব খুজিছো এটা ৰাস্তাৰ যি টকা মঞ্জুৰী দিয়া হয় সেই টকাৰ শতকৰা ৮০ ভাগ খৰচ নহয়, ৫০ ভাগ খৰচ হয় আৰু বাকী ৫০ ভাগ এম, এল, এ, অভাৰচিয়াৰ আৰু এচ, ডি, অ'ৰ মাজত বিতৰণ হয়। যদি এই অভিযোগ মিচা হয় তেন্তে ক্ষমা খুজিম সকলো মানুহে এইদৰে কয়। এই কাৰণে আমাৰ কামবিলাক নহয়। আন এটা কথা আমি দেখিবলৈ পাইছো মোৰ বন্ধু সকলেও স্বীকাৰ কৰিব যে কোনো এটা ৰাস্তা বা মথাউৰীৰ মেৰামতি কাম সময়ত নহয়, বাৰিষা কাললৈ পেলাই থয়। সেইকাৰণে মই আশা ৰাখিছো যোৱা ৩০ বছৰে জনসাধাৰণে যি খিনি নাপালে সেই খিনিৰ বাবে বৰ্ত্তমানৰ বাজেটত যি টকা ধৰা হৈছে সেই খিনি ঠিক ভাবে খৰচ কৰিবৰ বাবে আৱশ্যকীয় ব্যৱস্হা গ্ৰহণ কৰিব। আমাৰ ৰাইজে আজি কালি সকলো কথা বুজা হৈছে। সেই কাৰণে কামবিলাক কৰোঁতে বা টকা খৰচ কৰোঁতে ৰাইজৰ উপকাৰত অহাকৈ খৰচ কৰিব লাগে।

ভৰলী এখন নদী। এই নদীক দৰঙৰ চকুলো বুলি কোৱা হয়। এই নদীৰ পৰা হেজাৰ হেজাৰ, লাখ লাখ নৰ-নাৰীয়ে জীয়াতু ভোগিব লাগিছে। এই নদীৰ মথাউৰী বন্ধা হৈছে, কিন্তু মেৰামতি কৰা হোৱা নাই। ভৰলীৰ গড়াখহনীয়াত বোজান, দফলাগড়

আদিৰ সকলো মানুহেই জীয়াতু ভূগি সৰ্ব্বস্বান্ত হল, দুখন গাঁও নদীত জাহ গল। তাত ধুনীয়া পোচাক পিন্ধা মানুহ নাই, আৰু কংগ্ৰেছৰ বৰ বৰ নেতা থকা হলে সেই ঠাইৰ মানুহবোৰ উচ্ছন্ন যাব লগা নহলহেতেন। এই নদী গড়াখহনীয়াত প্ৰতিৰোধৰ কাৰণে যোৱা বছৰ ১৮ লাখ টকা মঞ্জুৰ হৈছিল বুলি শুনিছিলো, তাতে ৰএটা কাঠৰ বুৰুজ বন্ধা হল। নদীৰ কাষৰ মিৰি মানুহ খিনিয়ে বাধা দিছিল ভৰলী নদীত বুৰুজ বান্ধিব নালাগে, আমাৰ লগত কথা পাতি পৰামৰ্শ ললে ভৰলী নদীৰ গড়াখহনীয়া ৰোধ কৰিব পাৰিব, কিন্তু এক্সপাৰ্ট সকলে কথা নামানিলে। এই ১৮ লাখ টকাৰ ব্যয় কিমান হল মই নাজানো, কিছু টকা থাকিল। যোৱা জানুৱাৰী, ফেব্ৰুৱাৰী মাহতে যদি কাম আৰম্ভ কৰিলহেতেন তেন্তে হয়তো কাম কিছু হলহেতেন। ভৰলী নদীৰ গড়াখহনীয়া ৰক্ষাৰ কাম যদি সুদৃঢ় নহয় তেন্তে তাৰ মানুহ খিনিক ৰক্ষা কৰিব পৰা নহব। সেই নদীৰ এটা মৰাসুঁতী আছে। গড়াখহনীয়া ফলত এই মৰাসুঁতিক ঘাই সুঁতীত পৰিপত হলে সমগ্ৰ যামুগুৰিৰ বিচ্ছিন্ন হৈ যাব। গতিকে ইয়াৰ ব্যৱস্থা সোনকালে লব বুলি আশা ৰাখিছো।

চকীঘাট দলঙৰ পৰা আমাৰ অৰ্থনীতিত কিমান আঘাট পৰে মই সেই বিষয়ে কব খুজিছো। চকী ঘাটৰ পৰা জামুগুৰিৰ ব্যৱধান মাত্ৰ ১২ মাইল মাত্ৰ। অকল তেজপুৰ-লৈকে নহয় লক্ষীমপুৰ ধেমাজী, জোনাই আদিৰ পৰা গুৱাহাটীলৈ এই ৰাস্তাৰে অহাযোৱা হয়।

তেজপুৰ আৰু উত্তৰ লক্ষীমপুৰলৈ অহাযোৱা কৰোঁতে দৈনিক ৫০ খন বাচ সেই ৰাস্তাইদি চলে। চকীঘাটত দলং নোহোৱাৰ কাৰণে জামুগুৰীৰ ব্যৱধান ১২ মাইল থকা সত্বেও প্ৰায় ৩৬ মাইল বেচি ঘুৰিব যাব লাগে। ইয়াৰ ফলত প্ৰতি খন গাড়ীত যদি কমেও ৫০ জন যাত্ৰী ধৰো আৰু প্ৰতি জন যাত্ৰীয়ে যদি অতিৰিক্ত দুই টকাকে ব্যয় কৰে তেন্তে প্ৰতি দিনে তাত পাঁচ হাজাৰ টকা খৰচ হয় আৰু সেই অনুপাতে তাত বছৰি দুই লাখ পঞ্চাচ হাজাৰ টকা ৰাইজে অযথা ব্যয় কৰি আহিছে। এই দলঙৰ কাৰণে যোৱা ত্ৰিশ বছৰে যিমান পাৰে ৰাইজে আবেদন নিবেদন কৰি আহিছে, কিন্তু সকলো ফটুকাৰ ফেন হল। দলং নহল। গঙ্গাত বহু দলং হোৱা সময়ত অসমৰ ব্ৰহ্মপুত্ৰত দলং নহয়, সেইদৰে কলং নদীত বহু দলং হোৱা সময়ত ভৰলীত দলঙৰ বাবে টকাৰ নাটনি হল। মই কৈছিলো ভৰলীৰ দলঙৰ বাবে যদি পুঁজিৰ নাটনি হয় তেন্তে মই সমগ্ৰ তেজপুৰৰ ৰাইজৰ পৰা চান্দা বৰঙণি তুলি অন্তত কিছু লাখ টকা দিম, তথাপিতো দলং দিব লাগে। এই দলং হোৱাৰ পিচত যদি ঋণ পৰিশোধ কৰিব লগা হয় তেতিয়াও ৰাইজে টেক্স দিবলৈ সাজু আছিল। মই আশা ৰাখিছো চৰকাৰে বিভিন্ন সমষ্টিত যি টকা ভগাই দিয়ে-ৰাস্তা-ঘাট আদিৰ কাৰণে সেই টকা ব্যয় হব, এই টকাৰ ভিতৰত নধৰি অহা ৬ষ্ঠ পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাত ভৰলীৰ ওপৰত দলং দিবৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰিব। এই বাজেটত যি টকা ধৰা হৈছে তাৰ শতকৰা এশ ভাগ যাতে ব্যয় হয় তাৰ ব্যৱস্থা কৰিবৰ কাৰণে অনুৰোধ জনাই বাজেটৰ প্ৰতি সমৰ্থন আগবঢ়াই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো কাৰণ যোৱা ৩০ বছৰ কালে ৰাইজৰ মাজত এনে এটা ধাৰণাৰ সৃষ্টি হৈছিল যে ৰাস্তা, দলং, মঠাউৰি আদিৰ বাবে যি টকা মঞ্জুৰী হয় তাৰ আধামানহে কামত লাগে বাকী খিনিৰ অপব্যৱহাৰ হয়, বৰ্ত্তমানৰ চৰকাৰে এই ধাৰণা দূৰ কৰিব লাগিব। জয়হিন্দ।

শ্ৰীপূৰ্ণ বড়ো :—উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শ্ৰীকেশৱ গগৈ, বিত্তমন্ত্ৰীয়ে জনতা চৰকাৰৰ হৈ বাজেট উত্থাপিতকৰিছে, সেই বাজেটে অসমৰ জনসাধাৰণৰ আশা আকাংক্ষা পূৰণ কৰিব নোৱাৰে। কাৰণ বৰ্তমান চৰকাৰৰ যি বাজেট, এই বাজেটত কংগ্ৰেছ চৰকাৰৰ চিৰাচৰিত নীতিকে অনুসৰণ কৰিছে। আগৰ কংগ্ৰেছ চৰকাৰৰ বিত্তীয় নীতিত বিশেষকৈ পুঁজিপতি, জমিদাৰ সকলৰ স্বাৰ্থ ৰক্ষা হৈছিল। আৰু এতিয়াৰ এই বাজেটত ধনী পুঁজিপতি, জমিদাৰ সকলৰহে স্বাৰ্থ ৰক্ষা কৰিব। এই বাজেটত বিশেষকৈ এই শ্ৰেণীৰ স্বাৰ্থ পূৰণ হব। দুখীয়া জনসাধাৰণৰ স্বাৰ্থ ৰক্ষা কৰিব এই বাজেটে নোৱাৰে।

ভূমি সংস্কাৰৰ ক্ষেত্ৰত এই জনতা চৰকাৰে কোনো ধৰণৰ হাম হাতত লোৱা নাই আৰু ভূমি সংস্কাৰৰ ক্ষেত্ৰত এই বাজেট খনত কিছু কথা কৈছে যদিও বিশেষকৈ কাৰ্য্যত কিবা হব বুলি মোৰ ধাৰণা নহয়। কাৰণ ভূমি সংস্কাৰৰ কাম, কাৰ্য্যত পৰিণত কৰিব লাগিলে দেশৰ অৰ্দ্ধ জমিদাৰী প্ৰথা বিলোপ কৰিব লাগিব। বিগত বছৰ কেইটাত কৃষক বিৰোধী যি নীতি চলি আছিল তাক জনতা চৰকাৰে ত্যাগ কৰিব লাগিব। সেই কাৰণে বিভিন্ন ঠাইত কৃষক সকলৰ ওপৰত যি উচ্ছেদ কাৰ্য্য চলি আছে তাক বন্ধ কৰি কৃষক সকলৰ সংস্থাপনৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব। আমি বৰ্তমানেও দেখিবলৈ পাইছো যে জনতা চৰকাৰে কৃষক সকলক উচ্ছেদ কৰি আছে। কংগ্ৰেছ চৰকাৰে আমঠেকা, কচুবিল, পানবাৰী কচুবিল আদি অঞ্চলত উচ্ছেদ কৰিছিল, জনতা চৰকাৰেও উচ্ছেদ কাৰ্য্য চলাই আছে। জনতা চৰকাৰে কৃষকৰ উচ্ছেদ বন্ধ কৰি কৃষকক মাটি দিয়াৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগিব। মই জনাত দেশৰ শতকৰা পাচ ভাগ মানুহৰ হাতত শতকৰা ৩৭·২৯ ভাগ মাটি গোট খাইছে। আনফালে সমগ্ৰ দেশখনৰ শতকৰা ৭০ জন মানুহৰ হাতত এতিয়া মাটি আছে মাত্ৰ শতকৰা ২০ ভাগ। গতিকে জনতা চৰকাৰে ভূমি সংস্কাৰৰ কাম যদি ঠিক ধৰণে প্ৰয়োগ নকৰে আৰু সকলো প্ৰকাৰৰ জমিদাৰ, মাটিগিৰীৰ পৰা চিলিঙৰ যোগেদি মাটি অধিগ্ৰহণ কৰি দুখীয়া জনসাধাৰণক কোনোপ্ৰকাৰে সহায় কৰিব নোৱাৰিব। সেই কাৰণে গৰীব ভূমিহীন কৃষক সকলক মাটি দিব পৰাকৈ চিলিং আইন প্ৰয়োগ কৰিব লাগিব। চিলিঙৰ বহিৰ্ভূত যি মাটি পোৱা যায় সেই মাটি সমূহ ভূমিহীন কৃষকৰ মাজত বিতৰণ কৰিব লাগিব। ইয়াত এটা কথা মন কৰিবলগীয়া যে চিলিঙৰ বহিৰ্ভূত মাটিৰ গণনাগণনাৰ ওপৰত লক্ষ্য কৰিহে এই মাটি বিতৰণ কৰিব লাগিব। কাৰণ চিলিঙৰ বহিৰ্ভূত মাটিৰ বেচি খিনি এতিয়াৰ হিচাব মতে বিল পিতনি ওখ পাহৰুৱা মাটি। গতিকে এই ক্ষেত্ৰত ভূমিহীন কৃষকৰ মাজত মাটি বিতৰণৰ বাবে চিলিঙৰ যোগেদি মাটি ওলিয়াই খেতিৰ উপযোগী মাটি বিতৰণৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে হাতত লব লাগিব। ইতিমধ্যে ত্ৰিপুৰা চৰকাৰে ৫০ হেজাৰ ভূমিহীন কৃষক পৰিয়ালৰ মাজত প্ৰত্যেককে সাত বিঘাকৈ মাটি বিতৰণ কৰিছে আৰু ভূমিৰ পট্টা প্ৰদান কৰিছে। আনহাতে ভূমিহীনক ভূমি পট্টন দিয়াৰ ওপৰিও যি সকলে চৰকাৰী খাচ মাটি দখল কৰি আছিল, এনে পৰিয়ালৰ ৫০ হাজাৰ পৰিয়ালক ত্ৰিপুৰা চৰকাৰে ভূমিৰ পট্টা প্ৰদান কৰিছে। গতিকে অসমত জনতা চৰকাৰে ভূমিহীন, গৰীব কৃষক সকলক মাটি দিবৰ কাৰণে চিলিং প্ৰয়োগ কৰি মাটি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব। এই ভূমিহীন কৃষক সকলক যদি মাটি দিব পৰা নাযায় তেতিয়াহলে এই ভূমিহীন কৃষক সকলক জীয়াই ৰাখিবৰ কাৰণে কামৰ বিনিময়ত খাদ্য আঁচনি হাতত লব লাগিব। এই কামৰ বিনিময়ত খাদ্য আঁচনি হাতত লবলৈ সকলো ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব। কিন্তু বৰ্তমানলৈ জনতা চৰকাৰে এনে কোনো ধৰণৰ কাম হাতত লোৱা নাই। ভূমি সংস্কাৰৰ ক্ষেত্ৰত এই বাজেট খনত এটা কথা লিখা হৈছে "নিম্নতম প্ৰয়োজনীয় আঁচনিৰ অধীনত বাসস্থানৰ মাটি দিয়া ভূমিহীন কৃষক সকলক আৰু চিলিং আইনমতে পোৱা বাহি মাটি বিতৰণ কৰা লোক সকললৈ বিত্তীয় সাহায্য আগবঢ়োৱাৰ কেতবোৰ আচনি ইতিমধ্যে হাতত লোৱা হৈছে"। ভূমিহীন কৃষকক এতিয়াও মাটি দিয়া হোৱা নাই। বাসস্থানৰ বাবে মাটি দিয়াৰ কথা কোৱা হৈছে। মই জনাত এই গুৱাহাটীত কাম কৰা পিয়ন চকীদাৰ বহুত আছে, সেই সকলে চৰকাৰী মাটি দখল কৰি আছে, সেই সকলক বাসস্থানৰ বাবে মাটি দিয়া হোৱা নাই। অফিচ, কাচাৰীত কাম কৰা চকীদাৰ পিয়ন আছে যাৰ থাকিবলৈ ঘৰ ভেটি নাই, তেনে পৰিয়ালৰ সংখ্যা প্ৰায় আঠ হাজাৰ। এই সকলৰ বাসস্থানৰ বাবে মাটি দিয়া হোৱা নাই। গতিকে জনতা চৰকাৰে অচিৰে এই কাম হাতত লব লাগিব আৰু দুখীয়া লোক সকলৰ এটা সুব্যৱস্থা কৰি দিব লাগিব।

নিবনুৱা সমস্যাৰ ক্ষেত্ৰত এটা কথা কব লাগিব যে নিবনুৱা সকলৰ বাবে জনতা চৰকাৰে একো কাম কৰা নাই। বিশেষকৈ পুঁজিবাদী আৰু অৰ্দ্ধ সামন্তবাদী সমাজ

ব্যৱস্হাত এই নিবনুৱা সমস্যা এটা ব্যাধি, ই এই সমাজ ব্যৱস্হাৰ ফলশ্ৰুতি বুলি কব পাৰি। নিয়োগ বিনিময় কেন্দ্ৰৰ পঞ্জীয়ন মতে ১৯৭৭ চনৰ অক্টোবৰ মাহলৈ নিবনুৱাৰ সংখ্যা ২·৪ লাখ বুলি কোৱা হৈছে। কিন্তু ইয়াতকৈ অধিক নিবনুৱা অসমত নিশ্চয় আছে। ইয়াত কেৱল নিয়োগ বিনিময় কেন্দ্ৰত পঞ্জিভুক্ত হোৱা সংখ্যাৰ কথাহে কোৱা হৈছে। এই নিবনুৱা সমস্যা সমাধানৰ কাৰণে জনতা চৰকাৰে কোনো ধৰণৰ আৰ্চনি লোৱা নাই। এই নিবনুৱা সকলক নিবনুৱা অৱস্হাত বেকাৰ ভাট্টা দিয়াৰ বাবে কোনো ধৰণৰ ব্যৱস্হা জনতা চৰকাৰে কৰা নাই। কংগ্ৰেছ চৰকাৰতকৈ জনতা চৰকাৰ অধিক প্ৰগতিশীল হব বুলি আশা কৰিছিলো। জনতা চৰকাৰে এই ক্ষেত্ৰত কিছু কাম কৰিব বুলি আশা কৰিছিলো। ইতিমধ্যে পশ্চিমবঙ্গ চৰকাৰে এই নিবনুৱা সকলৰ কাৰণে যি বেকাৰ ভাত্তাৰ ব্যৱস্হা কৰিছে ই বিশেষকৈ শ্ৰমজীৱি জনগনৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব পাৰিছে। নিবনুৱা সকলক বেকাৰ ভাত্তা দিবৰ কাৰণে ব্যৱস্হা কৰিব লাগিছিল, এনে ধৰণৰ ব্যৱস্হা বাজেটত নাই।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষকৈ ষষ্ঠ পৰিকল্পনাতো প্ৰতিখন গাৱতে স্কুল পাতি দিয়াৰ কথা কোৱা হৈছে। কিন্তু আমি জানো যে, দেশখনৰ শতকৰা ৭০ জন এতিয়াও নিৰক্ষৰ হৈ আছে। গতিকে দেশত স্কুলতো প্ৰতি গাৱতে পাতিব লাগিবই। লগতে কংগ্ৰেছ চৰকাৰে অত বছৰে জনসাধাৰণক নিৰক্ষৰ কৰি ৰখাৰ যি চক্ৰান্ত কৰিছিল সেই চক্ৰান্ত ব্যৰ্থ কৰিব লাগিব। তাৰোপৰি আমাৰ দেশত বৰ্ত্তমান যি শিক্ষা ব্যৱস্হা চলাই থকা হৈছে, সেই ব্যৱস্হাৰ পৰিবৰ্ত্তন কৰিব লাগিব। কাৰণ বৰ্ত্তমানৰ শিক্ষা ব্যৱস্হাৰ উৎপাদন ব্যৱস্হাৰ সৈতে কোনো সম্পৰ্ক নাই। আনহাতে আমাৰ দেশত ধনী আৰু দুখীয়া সকলৰ কাৰণে বেলেগ বেলেগ স্কুল আছে। ধনী সকলৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ কাৰণে কিন্দাৰ গাৰ্দেন, পাব্লিক স্কুল আৰু সৈনিক স্কুল আদিৰ ব্যৱস্হা আছে। আৰু দুখীয়া সকলৰ কাৰণে গোহালিসদৃশ স্কুল পাতি দিয়া হৈছে। আনহাতে ধনীৰ লৰা ছোৱালীৰ বাবে স্কুলত অধিক সা-সুবিধা আৰু দুখীয়াৰ স্কুলৰ কাৰণে কম সা-সুবিধা থকাৰ ব্যৱস্হা থাকিব নালাগে। তাৰ পৰিবৰ্ত্তে সকলোৰে যাতে সমানে সুযোগ সুবিধাপাব পাৰে তাৰ ব্যৱস্হা কৰিব লাগে। ইয়াকে কৈ মই মোৰ বক্তব্য সামৰিলো।

শ্ৰীজ্ঞান গগৈ :—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ বাজেটৰ আৰম্ভনীতে মাননীয় বিত্তমন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে, এই বাজেট কম সময়ৰ ভিতৰতে প্ৰস্তুত কৰিব লগা হোৱা কাৰণে এই বাজেটৰ যোগে জনতা চৰকাৰৰ আচনি সমূহৰ কথা সম্পূৰ্ণৰূপে প্ৰতিফলিত কৰিব পৰা হোৱা নাই। তেখেতৰ বাজেটত আমি যি প্ৰগতিশীল চিন্তাধাৰাৰ ছাব দেখা পাইছো তাৰ কাৰণে আমি তেখেতক ধন্যবাদ জনাইছো তেখেতে নিবনুৱা সমস্যাৰ কথা উল্লেখ কৰিছে। নিবনুৱা সমস্যাই অসমত ভয়াবহ ৰূপ লৈছে। ১৯৭৫ চনত নিবনুৱাৰ সংখ্যা নিয়োগ বিনিময় কেন্দ্ৰৰ ৰেজিষ্টাৰৰ মতে ১·৯ লাখ আছিল আৰু সেই সংখ্যা ১৯৭৭ চনৰ অক্টোবৰ মাহত বাঢ়ি গৈ ২·৪ লাখ হৈছেগৈ। কিন্তু আমাৰ বোধেৰে এই সংখ্যা সঠিক নহয়। আমি জানো নিয়োগ বিনিময় কেন্দ্ৰ সমূহে মাত্ৰ চহৰ অঞ্চলতহে থাকে কিন্তু এই নিয়োগ বিনিময় কেন্দ্ৰ সমূহৰ যোগেদি আমাৰ গাৱঁলীয়া ৰাইজ উপকৃত হব পৰা নাই। কাৰণ আমি জানো যে, আমাৰ ভিতৰুৱা গাওঁ অঞ্চলৰ বহুতো চাকৰিপ্ৰাৰ্থীয়ে কেৱল মাত্ৰ চহৰত থকা নিয়োগ বিনিময় কেন্দ্ৰলৈ আহি নাম ৰেজিষ্টাৰ কৰোতে বহুতো অসুবিধাৰ সম্মুখীন হব লগা হয়। ফলস্বৰূপে বহুতে নাম ৰেজিণ্টাৰ কৰিব নোৱাৰে। তাৰোপৰি নাগৰিকত্বৰ চাৰ্টিফিকেতৰ কথা লৈ ও বহুতো নিয়োগ বিনিময় কেন্দ্ৰত প্ৰাৰ্থীয়ে নাম ৰেজিণ্টাৰ কৰিব নোৱাৰে। নিবনুৱাৰ প্ৰকৃত সংখ্যা জানিবলৈ হলে চৰকাৰে গাওঁ অঞ্চলটো নিয়োগ বিনিময় কেন্দ্ৰ খুলিব লাগে। উপৰিঞ্চ ধন খৰচ নকৰাকৈ খণ্ড উন্নয়ন কাৰ্য্যালয় সমূহৰ দ্বাৰা চৰকাৰে এই কাম কৰাব পাৰে দেশৰ নিবনুৱা সমস্যাৰ ভয়াবহতাৰ কথা পৃথিবীয়ে যাতে গম নাপায় তাৰ বাবে আগৰ ভগা চৰকাৰখনে এই কাম নকৰিলে। আমি আশা কৰিছো যে, আমাৰ নতুন চৰকাৰে নিবনুৱাৰ প্ৰকৃত সংখ্যা উলিয়াবলৈ যত্নৰ ক্ৰুটি নকৰে। মই দৃঢ়তাৰে কব খোজো যে, নিৰ-

নৱাৰ প্ৰকৃত সংখ্যা নজনাকৈ চৰকাৰৰ কোনো আঁচনিয়েই নিখুট হব নোৱাৰে। এই কথাত মই বিত্ত মন্ত্ৰীৰ লগত একমত যে, কৃষিৰ প্ৰতি কৰা অৱহেলাই আমাৰ অৰ্থনৈতিক অৱস্থা শোচনীয় হোৱাৰ ঘাই কাৰণ। কৃষিৰ উৎপাদন বঢ়াবৰ কাৰণে বিত্ত মন্ত্ৰীয়ে চিন্তা কৰাটো সুখৰ কথা হৈছে। কৃষিৰ উন্নতিৰ কাৰণে এখন সুচিন্তিত আঁচনি যুগুত কৰি নিৰ্দ্দিষ্ট সময়ৰ ভিতৰতে সেইখন সচা সচিকৈ কাৰ্য্যকৰী কৰি তুলিবৰ বাবে যুদ্ধকালিন তৎপৰতাৰে আগবাঢ়ি যাবলৈ মই চৰকাৰক আহবান জনাইছো। কৃষিৰ আঁচনি যুগুত কৰিবৰ বাবেও প্ৰকৃত তথ্য পাতিব প্ৰয়োজন। কিন্তু অসমত কৃষি সম্পৰ্কীয় সচা তথ্যপাতি পাবলৈ টান। এই সম্পৰ্কে কেইটামান বিসংগতিৰ কথা উল্লেখ কৰিব খুজিছো। জাতীয় কৃষি আয়োগে উল্লেখ কৰিছে যে, ৩১।৩।৭৪ তাৰিখলৈকে নেচনেল কমিচন অৱ এগ্ৰিকালচাৰে জলসিঞ্চনৰ বাবে অসমত ৭০৫টা বিজুলী শক্তি চালিত পাম্পচেট বা টিউবওৱেল আছে। কিন্তু অসম চৰকাৰৰ ১৯৭১ চনৰ বাৰ্ষিক জৰিপৰ প্ৰতিবেদনত কোৱা হৈছে যে ১৯৭০-৭১ চনলৈকে ১০০০টা পাম্পচেট আছে। আকৌ অসম চৰকাৰে ১৩ লাখ হেক্টৰ মাটিত জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰিব পৰা হব বুলি জলসিঞ্চন আয়োগৰ আগত কৈছিল। কিন্তু জলসিঞ্চন আয়োগৰ মতে ২২ লাখ হেক্টৰ মাটিত জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰিব পৰা হব।

অধ্যক্ষ মহোদয়, উদ্যোগৰ ক্ষেত্ৰত অসম অতি পিচপৰা। যোৱা ৬ বছৰত এই ক্ষেত্ৰত আমি আৰু পিচপৰি গলো। অসম ৰাজ্যখন উদ্যোগিক ক্ষেত্ৰত পিচপৰা বুলি ঘোষণা কৰিবলৈ অসম চৰকাৰে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক অনুৰোধ জনোৱাটো ভাল হৈছে। কিন্তু অসমৰ উদ্যোগিকৰণৰ বাটত থকা হেঙাৰ গুচাবলৈ কেৱল মাত্ৰ ট্ৰান্সপৰ্ট চাবচিদি দিলেই নহব। আমি লক্ষ্য কৰিছো যে, অসমত চেণ্ট্ৰেল চেল টেক্স শতকৰা দহ আৰু বেংগলত শতকৰা চাৰি, কিন্তু এই শতকৰা ছয় চেণ্ট্ৰেল টেক্সৰ ব্যৱধানৰ বাবে অসমত তৈয়াৰ হোৱা শিল্পজাত সামগ্ৰীৰ মূল্য এনেয়ে বাঢ়িযায় শতকৰা ৬। ফলস্বৰূপে নামৰূপ সাৰকাৰখানা আদিত বৃহত পৰিমানে প্ৰয়োজন হোৱা পলিথিন বেগ আদি অসমৰ উদ্যোগৰ পৰা কিনা নহয়। অসমৰ কেইবাজনো শিক্ষিত যুৱকে তৈয়াৰ কৰা পলিথিন বেগৰ বিক্ৰি সেইবাবেই হোৱা নাই। অসমৰ থলুৱা উদ্যোগীয়ে সম্মুখীনহোৱা এনেবোৰ অসুবিধা চৰকাৰে সু পৰিকল্পিত ভাবে দূৰ কৰিব বুলি আমি আশা কৰিছো। উদ্যোগীকৰণৰ বাটত আৰু এটা ডাঙৰ হেঙাৰ হৈছে বিজুলী শক্তি। ১৯৭৪ চনতে অসম চৰকাৰে বিজুলী বিতৰণৰ ক্ষেত্ৰত নিয়ন্ত্ৰনৰ ব্যৱস্থা কৰে। আজিলৈকে বিজুলী ৰেচনিঙৰ নিৰিখ পৰীক্ষা কৰি চোৱা নাই। উদ্যোগ সমূহে ফাইন ভৰি হলেও শক্তি অনুসৰি বিজুলীৰ ব্যৱহাৰ কৰিয়ে আছে। নতুন উদ্যোগতো বিজুলী সংযোগ কৰিয়ে আছে।

গতিকেই এটা কথা বুজিবলৈ টান হয় যে, যদি বিজুলীৰ নাটনিয়েই হয় তেতিয় হলে, ফাইন কৰিলে বৰ পৰা বিজুলী শক্তিৰ যোগান দিব পাৰি? বিজুলী যোগানৰ গোটেই ব্যৱস্থাটো চালি জাৰি চাই নতুন নীতি নিৰ্দ্ধাৰণ কৰিব লাগে। যদি সচাকৈয়ে বিজুলীৰ নাটনি হৈছে তেনেহলে প্ৰাইভেট জেনেৰেটৰ ব্যৱহাৰ কৰি বিজুলীৰ ব্যৱস্থা কৰিব খোজা উদ্যোগ প্ৰতিস্থান সমূহক তাৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় লাইচেন্স দিব লাগে। পঞ্জাবৰ নিচিনা ঠাইত কোনোবাই যদি এইদৰে প্ৰাইভেট ব্যৱস্থা আদি কৰি লয় তেতিয়াহলে, চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা শতকৰা ২০ ভাগ চাবচিদি পায়। কিন্তু অসমত আগেয়ে প্ৰতি ইউনিটত থকা দুই পইছাৰ ঠাইত এতিয়া আৰু তিনি পইছা বৃদ্ধিকৰি এতিয়া ৫ পইছা কৰিছে। যোৱাছয়টা বছৰত ৰাজ্যখনত উদ্যোগ আদিৰ ক্ষেত্ৰত পিছপৰি থকাৰ কাৰণে নিবনুৱা সমস্যা বৃদ্ধি হল। গতিকে এই সকলো বিলাক কথাকেই আজি নতুনকৈ চিন্তাকৰি চোৱাৰ প্ৰয়োজন হৈ পৰিছে। মই বাজেটৰ সম্পৰ্কত দীঘলীয়া বক্তৃতা দিবখোজা নাই। এই খন খৰখেদাকৈ কৰা বাজেট। ইয়াৰ যোগেদি যি দৃষ্টিভঙ্গীন পৰিছয় আমি পাইছো তাৰ কাৰণে আমাৰ

বিত্তমন্ত্ৰীক আমি ধন্যবাদ জনাব লাগিব ।আশা কৰিছোঁ, কেন্দ্ৰীয় জনতা চৰকাৰে আৰু আমাৰ ৰাজ্যিক চৰকাৰ আৰু জনতা পাৰ্টিয়ে ঘোষনা কৰা অনুসৰিয়েই পাছ বছৰত নিৰক্ষৰতা দূৰীকৰণ আৰু ১০ (দহ) বছৰত নিবনুৱা সমস্যা দূৰীকৰণত এই বাজেটে নিশ্চয় সহায় কৰিব ।

শ্ৰীশৈল বৰা :—মাননীয় উপাধ্যক্ষমহোদয়, এই বাজেট সম্পৰ্কত মোৰ ফালৰ পৰা বক্তব্য হল এয়ে যে নতুন চৰকাৰ আৰু নতন সদন হিচাবে আমাৰ ৰাজ্যখনৰ জনসাধাৰণে যি আশা আকাংখ্যা কৰিছিল সেই আশা আকাংখ্যা এই বাজেটে প্ৰতিফলিত কৰিব পৰা নাই । মোৰ বক্তব্য হল, এই বাজেট পুজিবাদী বাজেট । এনে এখন চিৰাচৰিত পুজিবাদী বাজেটৰ দ্বাৰা আমাৰ পিছপৰা ৰাজ্যখনৰ সৰ্ব্বাঙ্গীন উন্নতি সাধনৰ কাৰণে ভাৰতবৰ্ষৰ ভিতৰত আমাৰ ৰাজ্যখনৰ পিছপৰা অৱস্থাৰ অতিক্ৰম কৰাৰ কাৰণে সহায়ক নহব আৰু সেইকাৰণেই মই এই বাজেটৰ কাৰণে গভীৰ উদ্বেগ প্ৰকাশ কৰিছোঁ । গভীৰ উদ্বেগ প্ৰকাশ কৰিয়েই আমাৰ কমিউনিষ্ট দলৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীপ্ৰমোদ গগৈ ডাঙৰীয়াই দিয়া পৰামৰ্শ মতেই এই বাজেট খন সম্পূৰ্ণৰূপে সংসোধন কৰাৰ কাৰণে মই দৃঢ় ভাৱে সমৰ্থন কৰিছোঁ । এই পুজিবাদী বাজেটখন পৰিবৰ্ত্তিত কৰি অপুজিবাদী বিকাশৰ পথেদি আমাৰ ৰাজ্যখনক লৈ যোৱাৰ কাৰণে এই বাজেট খন সেই পৰিপ্ৰেক্ষিততে সংসোধন কৰিব লাগিব । আমাৰ ৰাজ্যখন প্ৰত্যেক বছৰেই ব্ৰহ্মপুত্ৰ, বৰাক আৰু ইয়াৰ উপনদী বিলাকৰ দ্বাৰা বানপানীৰ কবলত পৰি থাকে । প্ৰত্যেক বছৰেই ইয়াৰ ফলত অগনন ধন, জন, সম্পত্তি নষ্ট হৈ আহিছে । কিন্তু এই বিভীষিকাৰ পৰা ৰাজ্যখনক উদ্ধাৰ কৰিবৰ কাৰণে এই বিলাক স্থায়ী ভাৱে নিয়ন্ত্ৰণ কৰাৰ কাৰণে চৰকাৰে কোনো ব্যৱস্থা নকৰিলে আৰু ৰাজ্যখনক আত্মনিৰ্ভৰশীল ভাৱে গঢ়ি তুলিবৰ কাৰণেও কোনো ব্যৱস্থাৰ ইঙ্গিত এই বাজেটত নাই । তাৰোপৰিও এই পিছপৰা ৰাজ্যখনৰ যোগাযোগ ব্যৱস্থাৰ উন্নতিৰ কাৰণে তিনিচুকিয়া পৰ্য্যন্ত ব্ৰডগজ ৰেল লাইন তৈয়াৰ কৰাৰ কাৰণে কোনো ব্যৱস্থা নকৰিলে । ৰাস্তাঘাতৰ ক্ষেত্ৰত গাঁও ভূঁই বিলাকৰ যি অবৰ্ণনীয় অৱস্থা সেই ফালৰ পৰা উত্তৰলক্ষীমপুৰৰ সদৰ সমষ্টিৰ পৰা অহা সদস্য হিচাবে চাৰিটা মৌজাৰ এই সমষ্টিটোৰ কথাই আঙুলিয়াব পাৰি । নতুনকৈ জিলা হোৱা কেইবাবছৰো হল যদিও যোগাযোগৰ ক্ষেত্ৰত এই নগৰখন এখন পিতনি বুলিয়েই কব পাৰি । আঠুঅনীয়া বোকাত পৰি ওলাব নোৱাৰা অৱস্থা । সেই ফালৰ পৰাও এই বাজেটে সেই সকল জনগণৰ আশাক প্ৰতিফলিত কৰিব পাৰিব লাগিব । এই আশা আকাংখ্যাক প্ৰতিফলিত কৰিবলৈগৈয়েই আমাৰ চৰকাৰী কৰ্ম্মচাৰী সকল থাকিব পৰাকৈ বাসস্থান আদি নিৰ্ম্মাণ কৰাৰ আৰু নতুন মুখ্যমন্ত্ৰীৰ ওচৰত দাখিল কৰা দাবী সমূহ কাৰ্য্যকৰি কৰাৰ ব্যৱস্থা লব লাগিব । এই খিনি কৰাৰ বাহিৰেও লক্ষীমপুৰ নগৰত এটা ষ্টেডিয়াম কৰিব লাগিব । কৃষি কলেজো নিৰ্ম্মাণ কৰিব লাগিব । এটা জিলা পৰিষভৱাল, এটা পাবলিক হল, পি, ডব্লিউ, ডি,ৰ এটা মেকানিকল ডিভিজ্যন, নৰ্ম্মাল স্কুল নিৰ্ম্মাণ কৰাৰ ব্যৱস্থা হব লাগিব । এই বাজেটৰ জৰিয়তে এই বিলাক কাম কৰাৰ উপৰিও তাৰ চৰকাৰী চিকিৎসালয় খন স্থানান্তৰিত কৰিব লাগিব । স্থানান্তৰিত কৰি এই খন আকৌ ভাল ভাৱে নিৰ্ম্মাণ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব । এখন কাৰিকৰি বিদ্যালয়ো স্থাপন কৰিব লাগিব। ৰাস্তাঘাটৰ ক্ষেত্ৰতো লক্ষীমপুৰ-কমলাবাৰী ৰোডত খাবলুত দলং নিৰ্ম্মাণ ও উন্নতি সাধন, লক্ষীমপুৰ-ঘুণাসুতি হৈ ঢকুৱাখানা ৰোড এই বিলাকৰ প্ৰচুৰ উন্নতি সাধন হব লাগিব । লগে লগে নগৰৰ কাৰ্যেদিডাইভাৰশ্যন এটা ট্ৰাংকৰোডো হব লাগিব । সেইদৰে মঠাউৰি বিলাকৰ ক্ষেত্ৰতো দৃষ্টিপাত কৰিব লাগিব ।

আমাৰ লক্ষীমপুৰ সমষ্টিক এই বছৰ বানপানীৰ পৰা ৰক্ষা কৰিবৰ কাৰণে বহুতো বহুত পৰামৰ্শ আৰু সহযোগ আগবঢ়াইছিলে কিন্তু এতিয়া দেখা গৈছে তাত মঠাউৰী ভাঙি বানপানীৰ সমস্যা পুনৰ বৃদ্ধি হোৱাৰ আশংকা দেখা গৈছে, এই সম্পৰ্কত বানপানী নিয়ন্ত্ৰণৰ কাৰণে বান নিয়ন্ত্ৰন মন্ত্ৰীৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰা হৈছিল। গতিকেই মই কব খোজো এই বছৰ বানপানীৰ গড়াহৰ পৰা লক্ষীমপুৰ জিলা খন ৰক্ষা কৰাৰ ব্যৱস্হা হব লাগিব। উত্তৰ-লক্ষীমপুৰত সদৰত পানী যোগানৰ ব্যৱস্হা হব লাগিব, ষ্টেট ট্ৰেন্সপোৰ্ট আৰু মেকানিকেল ডিভিজনৰ এটা ডিভিজন ইয়াত অনাৰ ব্যৱস্হা হব লাগিব আৰু তাৰ লগতে মই ভাবো আমাৰ প্ৰতিখন জিলাতে একোজন দেপুটি চেক্ৰেটাৰী নিয়োগ কৰাব ব্যৱস্হা হব লাগে যাতে চৰকাৰৰ কাম-কাজ বিলাক জিলা ভিত্তিত নিয়াৰিকে সম্পন্ন কৰিব পাৰি। উত্তৰ লক্ষীমপুৰত বৃটিছৰ দিনতে যিবিলাক লাট গঠিত হৈছিল সেইবিলাক এতিয়াও তেনে ধৰণেই আছে কিন্তু ১৯৭২ চনত অসম চৰকাৰৰ চাৰ্কুলাৰ অনুযায়ী লাট বঢ়োৱাৰ ব্যৱস্হা হববুলি জনাইছিল কিন্তু এতিয়াও সেইটো একেই অৱস্হাত আছে, গতিকে লাট বঢ়োৱাৰব্যৱস্হা হব লাগে। আমাৰ লক্ষীমপুৰত পুলিছ থানাৰ কৰ্ট বিল্ডীং বিলাক নিৰ্ম্মণৰ সুব্যৱস্হা হব লাগে। নকাৰী ষ্টেলৰে ক্ৰচিংত অভাব ব্ৰীজৰ ব্যৱস্হা হব লাগে আৰু লক্ষীমপুৰৰ পৰা গুৱাহাটীলৈকে পোনপটীয়া ৰেইলওৱেৰ যোগাযোগ ব্যৱস্হা অতি সোনকালে হব লাগে। আবকাৰী আৰু সামাজিক শিক্ষাৰ পৰিচালনাৰ কাৰণে তাত বিষয়া নিয়োগ আৰু কাৰ্য্যালয় কৰাৰ ব্যৱস্হা হব লাগে। অসমৰ চিলিং আইন মতে পাবলগীয়া প্ৰায় ১৬ লাখ বিঘা মাটি অধিগ্ৰহণ কৰাৰ ব্যৱস্হা হব লাগে, ২ হাজাৰ গোচৰ এতিয়াও নিষ্পত্তি হোৱা নাই সেইবিলাক কেচ অতি সোনকালে নিষ্পত্তি কৰাৰ ব্যৱস্হা হব লাগে। চিলিং আইন আৰু ৰায়তী স্বত্ব ঋণ মুক্ত আইন কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ ব্যৱস্হা হব লাগে। কৃষি শ্ৰমিকৰ দৰ্ম্মহা নিৰ্দ্ধাৰণ আইন তৈয়াৰ হব লাগে। সেই ফালৰ পৰা মই কব বিচাৰিছোঁ আৰু এই বাজেট খনক এখন চিৰাচৰিত বাজেট বুলি মন্তব্য কৰিছোঁ, ই পুজীবাদী ব্যৱস্হাৰ মাজত সাধাৰণ সংস্যাৰ অথাৎ অসমৰ ৰাইজৰ আশা-আকাংশা পুৰণ কৰিব পৰা নাই, এই বছৰ এই বাজেট খন এপাচি কচুত এটা জালুকৰ নিচিনা হৈছে। কেন্দ্ৰত জনতা চৰকাৰ আৰু অসমত জনতা কোৱালিশ্যন চৰকাৰৰ নেতৃত্বত অসমত ৰাইজৰ আশা আকাংশা পুৰণ কৰিবলৈ হলে আমাৰ ৰাজ্যখনত চলি থকা সাম্ৰাজ্য বাদী, সামন্ত বাদী আৰু পুজীবাদী শোষণৰ অন্ত পেলাব লাগিব। খবৰকাগজত আমাৰ বিত্ত মন্ত্ৰীয়ে দিয়া এটা বিবৃত্তিত দেখিছোঁ যে আমাৰ ৰাজ্যখনৰ ধাৰৰ বোজা প্ৰায় ৬৭০ কোটি টকা। এতিয়া আমাৰ ৰাজ্যত জনম গ্ৰহণ কৰা নবজাত শিশু সকলে ৪৪০.৮০ টকা বিৰাট ধাৰৰ বোজা লৈ জন্ম লাভ কাৰব, এই কথাত মই উদ্বেগ প্ৰকাশ কৰিছোঁ আৰু কব বিচাৰো টকা নাই বুলিয়েই যে আমাৰ ৰাজ্যখনৰ উন্নয়নৰ কাম-কাজ বিলাক কৰা নহব তাত আমি পতিয়ন নাযাও। এতিয়া আমাৰ এই ৰাজ্যখনত যদি পুজীবাদী, সাম্ৰাজ্যবাদী আৰু সামন্ত বাদী শোষনৰ অবসান নঘটাই চৰকাৰে যদি তেওঁলোকৰ চকীদাৰ হৈ থাকে তেতিয়াহলে আমাৰ জন-সাধাৰণৰ আশা-আকাংশা কেনো কালে প্ৰতিফলিত নহব।

আমাৰ ৰাজ্যখনৰ লাখ লাখ দুখীয়াৰ দুখ কোনো কালে মোচন নহব। সেয়েহে মই আমাৰ ৰাজ্যখনৰ এই জনতা কোৱালিশ্যন চৰকাৰৰ ওচৰত দৃষ্টি আকৰ্ষন কৰিছো যাতে এই বাজেটৰ জৰীয়তে অহা কেই বছৰৰ ভিতৰত জনসাধাৰণৰ এই কল্যাণমূলক কাম বিলাক কৰাৰ ব্যৱস্হা কৰিব লাগে। আৰু যদি চৰকাৰে সেই ব্যৱস্হা বিলাক কৰিব নোৱাৰে তেতিয়াহলে ৰাইজে ব্যাপক আন্দোলনৰ যোগেদি এই ব্যৱস্হা কৰিব। অসমত এতিয়াও এটা তৃতীয় শোধনাগাৰ হব পাৰে, সেই শোধনাগাৰ ব্যৱস্হা আমাৰ চৰকাৰে কৰিব লাগিব। এই খিনিয়েই বাজেটৰ ওপৰত মোটামোটি ভাবে ৰাখিলো।

*শ্ৰীধনীৰাম ৰংপীঃ—মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আজি সদনত ১৯৭৮ আৰু ১৯৭৯ চনৰ যি খন বাজেট ডাঙি ধৰা হৈছে সেই সন্দৰ্ভত মই দুষাৰ মান কব বিচাৰিছোঁ। যোৱা তিনিমহীয়া যি খন বাজেট উত্থাপন কৰা হৈছিল আৰু সেই সময়ত সেই খচৰা খন আলোচনা কৰা হৈছিল আৰু সমালোচনাও কৰা হৈছিল। আজি ইয়াৰ যিটো আহিব ধৰা বছৰৰ বাজেট ডাঙি ধৰা হৈছে সেই বিষয়ে আমি আলোচনা কৰিবলৈ ওলাইছোঁ। যোৱা ৩০ বছৰৰ কংগ্ৰেছৰ যি ৰাজত্ব চলি আছিল আৰু ৰাজত্বৰ কালতে আমাৰ ৰাজ্যখনৰ নীতি-পদ্ধতি সকলে যি সুখ শান্তি পাইছে সেইবিলাক বিষয়ে আমাৰ বহুতো মাননীয় সদস্যই আলোচনা কৰা দেখিবলৈ পাইছোঁ। যোৱা ৩০ বছৰে কংগ্ৰেছে মহাত্মা গান্ধীৰ যি আদৰ্শ সেই আদৰ্শৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি ভাৰতবৰ্ষৰ ৬০ কোটি মানুহৰ উন্নতিকল্পে আপ্ৰাণ চেষ্টা কৰা হৈছিল যাতে আমাৰ এই দেশখনে কৃষিৰ ক্ষেত্ৰতেই হওক বা শিল্পৰ ক্ষেত্ৰতেই হওক আগবাঢ়ি যাব পাৰে। খেতিয়ক সকলে যাতে জীয়াই থাকিব পাৰে, সমাজখন যাতে বাচি থাকিব পাৰে আৰু সেই সমাজখন বাচি থাকিবলৈ খেতিয়কৰ ওপৰত বেছিকৈ নিৰ্ভৰ কৰিছে আৰু সেইকাৰণেই আজি প্ৰত্যিক খন ৰাজ্যত মাইজৰ ওপৰত বেছিকৈ হেচাঁ পৰিছে।

ভাৰতৰ্ নিচিনা দেশখন হৈছে কৃষি প্ৰধান দেশ। ইয়াৰ শতকৰা ৮০ জন মানুহেই কৃষিৰ ওপৰত জিৱিকা নিৰ্বাহ কৰে। সেই কাৰণে ভাৰতৰ শিল্পৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষকৈ আগ বঢ়া নহয়। কাৰণ আমাৰ খেতিয়ক সকলে বিশেষকৈ সমাজত জীয়াই থাকি বাচি থাকিবৰ কাৰণে প্ৰধানকৈ কৃষিৰ ওপৰতেই নিৰ্ভৰ কৰে। সেই কাৰণে কৃষি ৰাইজৰ ওপৰত বেছিকৈ হেচা পৰিছে আৰু অসমৰ মাটিৰ ওপৰতো বাৰুকৈ হেচা পৰিছে। আৰু এই হেচা দিনে দিনে বেছিহে গৈ আছে। স্বাধীনতাৰ আগতে যি জনসংখ্যা ভাৰতবৰ্ষত আছিল তাৰ পাচত ভাৰতৰ জনসংখ্যা দিনক দিনে আগবাঢ়ি যাবলৈ ধৰিলে। সেই কাৰণে স্বাধীনতাৰ আগতে মাটিৰ ওপৰত যি হেচা পৰিছিল সেই হেচাও বেছিকৈ পৰিবলৈ ধৰিলে। আমাৰ অসমত বিশেষকৈ যোৱা ৩০ বছৰৰ ভিতৰত মাটিৰ ওপৰত বহুত বেচি হেচাঁ পৰিছে। কাৰণ দেশ বিভক্ত হোৱাৰ পাচত অন্যান্য প্ৰদেশৰ জনসংখ্যা আহি আমাৰ অসমৰ পাহাৰে পৰ্বতে ঠাই ললেহি। ফলত মাটিৰ ওপৰত বাৰুকৈ হেচাঁ পৰিল। গতিকে এই পৰিস্থিতিত জনতা চৰকাৰৰ নালাগে আন যিকোনো চৰকাৰেই এই মাটিৰ সমস্যা সমাধান কৰাৰ কথাটো ভাৱিবলগীয়া হৈ পৰিছে। সেই কাৰণে জনতা চৰকাৰ হোৱাৰ পিছত তেওঁলোকে আগৰ চৰকাৰৰ যি ভুল ক্ৰুটি আঙুলিয়াই দিছে তাত আমি একো দুখ পোৱা নাই। বৰঞ্চ ভালেহে হৈছে। কাৰণ তেতিয়াহলে তেওঁলোকেও সেই কথাতেই চলিব পাৰিব। আমাৰ কাৰবী ভাষাত এটা গল্প আছে। সেইটো হৈছে এজন মানুহে এটা কুকুৰ আৰু এটা গাহৰী পুহিছিল। গাহৰিটোৱেগৃহস্থৰ খেতিত মাটি চহাই খেতিৰ উৎপন্ন কৰি দিয়ে। আৰু কুকুৰটোৱে উৎপন্ন কৰাখিনি গৃহস্থৰ লগতে ভাগৰতবা কৰি খায়। এদিন গৃহস্থ বাহিৰলৈ যাবলগীয়া হল। তেতিয়া গাহৰি আৰু কুকুৰক দায়িত্ব দি গল যে, পথাৰত দুই জনে লগ লাগি মাটিখিনি খেতিৰ উপযুক্ত কৰি চহাই থব। গৃহস্থ যোৱাৰ পিছতেই কুকুৰ শুই থাকিল। আৰু গাহৰিয়ে মাটিখিনি চহাই খেতিৰ উপযুক্ত কৰি থলে। কিন্তু গৃহস্থ অহাৰ কিছু আগতে কুকুৰটোৱে আৰু কেইটামান কুকুৰ মাতি আনি সেই মাটিখিনিৰ ওপৰত খেল-ধেমালি কৰিবলৈ ধৰিলে। গৃহস্থ আহি কলে যে, গাহৰি তই কি কৰিছিলি? কুকুৰেহে দেখুন মামি চহালে। তেতিয়া গাহৰীয়ে কলে যে মাটি খিনি সিহে চহাইছিল। গৃহস্থই তেতিয়া কলে যে, তাত দেখুন তোৰ ভৰিৰ চিন নাই বৰং কুকুৰৰ চিনহে আছে। থিক তেনেদৰে, আজি আমাৰ পৰিস্থিতিও থিক তেনেকুৱাই হৈছে। কংগ্ৰেছে যুদ্ধ বিগ্ৰহ কৰি নানান সমস্যাৰ সমাধান কৰি নানা ধৰণৰ আঁচনি আদি কৰি কামত আগবাঢ়িছিল। কিন্তু হঠাৎ ওলাল জনতা চৰকাৰ। কাৰ্বী গল্পটোৰ নিছিনা যেতিয়া কুকুৰে মাটি চহোৱাৰ প্ৰমাণ হল তেতিয়াই সিহঁতে থিক কৰিলে যে, কুকুৰ মানুহ লগত থাকিব আৰু গাহৰি নেথাকে। তেনেদৰে কংগ্ৰেছৰ ৩০ বছৰীয়া কালত কংগ্ৰেছে বহুল সমস্যা অতিবাহিত কৰি অহাৰ পিছত এতিয়া হলগৈ জনতা চৰকাৰহে। দেশত

*Speech not corrected

ৰিফিউজি বিলাকেই হৈছে ৰাজনৈতিক ক্ষেত্ৰত গণ্ডগোলৰ সৃষ্টি কৰা আচল কাৰণ। তথাপিও নানাধৰণৰ পৰিকল্পনা, পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনা আদি কৰি জনসাধাৰণক উন্নতিৰ পথত আগোৱাই নিবলৈ মন কৰিছিল আমাৰ কংগ্ৰেছ চৰকাৰে। কিন্তু আজি জৰুৰী-কালীন অৱস্থাৰ নামত যি এজন নেতাই ডবল ভুল কৰাৰ কাৰণেই কংগ্ৰেছ চৰকাৰৰ স্থান নাইকীয়া হল। জনতা চৰকাৰেও ফলত স্থান পালে। এই উদাহৰণ মই অলপ আগতে দিলোঁৱেই। ইয়াৰ প্ৰমাণ মই মোৰ সমষ্টিতেই দিব পাৰো। যোৱা এঘাৰ বছৰে মোৰ সমষ্টিৰ জিলা পৰিষদৰ এম, পি হিচাবে কাম কৰি আহিলো কিন্তু এতিয়া তাত অন্যপ্ৰকাৰৰ কিছুমান ক্ষেত্ৰত আগবাঢ়ি গৈছে। মই যিদৰে সকলোকে সমভাৱে চাই মোৰ দায়িত্বভাৰ চলাই-ছিলো সেইদৰে বৰ্ত্তমান হলে হোৱা নাই। দেখা গল যে, যোৱা বিধান সভাৰ নিৰ্ব্বাচনৰ সময়ত ইমান দিনৰ কংগ্ৰেছৰ নামত যি সকলে সুবিধা পাই আহিছিল সেই সুবিধা বিলা-কৰ পৰা আজি বঞ্চিত হৈছে। বৰ্ত্তমান তাত মই যি দেখিছো বাকী সকলে এদিন হলেও অন্য এটা দাবী কৰিব আৰু তেওঁলোকে সেইটোৱেই আশা কৰিছে। বহিৰাগত আহি ভৰ্ত্তি হোৱাৰ ফলত যেনেকৈ আজি ত্ৰিপুৰা ৰাজ্যত ট্ৰাইবেল সংখ্যালঘু শ্ৰেণীত পৰিণত হৈছে ঠিক তেনেকৈ কাৰ্বী জিলাতো বহিৰাগতৰ যি সোঁত বৈছে তাৰ ফলত হয়তো এইটো হৈ থাকিবলৈ দিলে কাৰ্ব্বী জিলাতো ট্ৰাইবেল সকল সংখ্যালঘু শ্ৰেণীত পৰিণত হবগৈ। সেই পৰিস্থিতিৰ পৰাই উদ্ধাৰ পাবৰ কাৰণে তেওঁলোকেও অদূৰ ভৱিষ্যতত বেলেগ ৰাজ্যৰ দাবীৰে আগবাঢ়ি আহিব পাৰে। অসমত যিবিলাক সা-সুবিধা দিয়া হৈছে সকলোতে যদি সমভাৱে সেই বিলাক দিয়া নহয় তেতিয়া হলে, যিদৰে মেঘালয়, মণিপুৰ, নগালেণ্ড আদিৰ সৃষ্টি হবলৈ পালে অৱশ্যে নগালেণ্ড কেতিয়াবাই বেলেগ হৈ গল।

আজি মেঘালয়, নাগালেণ্ড ভাগ হৈ গল। যাৰ ফলত অৰ্থনৈতিক সমস্যা, মাটি বাৰীৰ সমস্যা তেওঁলোকে নিজেই আজি নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব লাগিছে। কিন্তু আজি উত্তৰ-কাছাৰৰ কাৰবী আংলং জিলাৰ মানুহৰ যি অৰ্থনৈতিক সমস্যা মাটি-বাৰীৰ সমস্যা উদ্ভৱ হৈছে তাক মই বৰ্ণনা কৰিব নোৱাৰো। যদি মন্ত্ৰী সকলৰ কোনোবা মোৰ লগত যায় মই প্ৰমাণ কৰি দেখুৱাব পাৰোঁ। যোৱা সাধাৰণ নিৰ্ব্বাচনৰ পিছত জনতা চৰকাৰে ঘোষণা কৰিলে যে ১০ বিঘাৰ তলত বা ১০ বিঘালৈকে যাৰ মাটি আছে তেওঁলোকে খাজনা আদি দিব নেলাগে আৰু তেওঁলোক ১০ বিঘা পৰ্যন্ত মাটিৰ পট্টা দিয়া হব। যেতিয়াই তেওঁলোকে এই বাৰ্তাৰ পালে তেতিয়াই কাৰবী আংলঙৰ মানুহে ভাবি ললে যে ১০ বিঘালৈকে যেতিয়া খাজনা আদি মকুত তেওঁলোকে কেৱল ১০ বিঘাহে খেতিৰ মাটি উলিয়াই ললে। তেওঁলোকে ভাবিলে ইয়াতকৈ বেছি মাটিৰ প্ৰয়োজন নাই আৰু হয়তো ইহাতকৈ বেছি মাটিৰ পট্টাও চৰকাৰে দিব নোৱাৰে। কিন্তু এই পিছপৰা জাতিটো বাচি থাকিবলৈ হলে, মানুহ হিচাবে জীয়াই থাকিবলৈ হলে খেতিৰ মাটি আৰু বহুতো বেছিকৈ প্ৰয়োজন হয়। গতিকে আমাৰ জনতা চৰকাৰে এই পিছপৰা জাতিটোৰ কথা ভালদৰে বিবেচনা কৰি সকলোৰে উন্নয়নৰ কাৰণে দিহা পৰামৰ্শ দিয়া অতি প্ৰয়োজন বুলি মই ভাবোঁ। নহলে এই পিছপৰা জাতিটোৰ ভৱিষ্যত অন্ধকাৰ। মই এজন এই পিছপৰা জনজাতি সকলৰ প্ৰতিনিধি হিচাবে কথাটো কব খুজিছোঁ যে আমাৰ ৰাইজৰ মনত যি এটা বিভাজনৰ ভাব মনত উদয় হৈছে, সেইটো যাতে পিছত দকৈ শিপাবলৈ নাপায় তাৰ কাৰণে আৰু এই পিছপৰা জাতিটোক বিপদৰ পৰা ৰক্ষা কৰিবৰ কাৰণে আমাৰ চৰকাৰে জনজাতি ৰাইজৰ ঋণৰ কিবা ব্যৱস্থা কৰিবলৈ মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিলো। কংগ্ৰেছ চৰকাৰৰ দিনত যিটো কৰা নহল, জনতা চৰকাৰৰ দিনতো যাতে পুণৰাবৃত্তি কৰা নহয় তালৈ যেন চৰকাৰে চকু ৰাখে। অৱশ্যে গণতান্ত্ৰিক দেশ এখনত সকলোৰে অধিকাৰ আছে আৰু সেই অধিকাৰ মতে ৰাইজে পৰিবৰ্ত্তন বিচাৰিব পাৰে। আমেৰিকাৰ নিচিনা দেশ এখনত একেটা পাৰ্টিয়েই ৩০ বছৰ পৰ্য্যন্ত শাসন কৰিব পৰা নাই। বোধহয় এইটো লৈ আমি গৌৰৱ অনুভৱ কৰিব পাৰোঁ যে এচিয়া মহাদেশৰ ভিতৰত কেৱল ভাৰতবৰ্ষতেই একেটা কংগ্ৰেছ পাৰ্টিয়ে ৩০ বছৰ ধৰি শাসন কাৰ্য্য

চলালে। (ভইচ ঃ— এইটো লজ্জাৰ কথাহে গৌৰৱৰ কথা নহয়।) আৰু এই ৰাজত্বৰ কালছোৱাত পিছপৰা জনজাতিৰ উন্নতিৰ কাৰণে বহুতো কাম কৰিলে আৰু বেছি সময় পোৱা হলে সম্পূৰ্ণ উন্নাত কৰিব পাৰিলেহেঁতেন বুলি আমি ভাবোঁ। বৰ্ত্তমান জনতা চৰকাৰৰ আমোলত যাতে সেই আধৰুৱা কাম সম্পূৰ্ণ হৈ উঠে তাকে আমি আশা কৰো। কিন্তু বৰ্ত্তমান চৰকাৰে যিখন ৭৮-৭৯ চনৰ বাজেট দাঙি ধৰিলে তাত পিছপৰা জনজাতিৰ উন্নয়ণৰ কাৰণে কোনো আঁচান তাত নাই। এইটো কথা কটকী ডাঙৰীয়াইও উনুকিয়াই গৈছে যে পিছপৰা জনজাতিৰ উন্নয়ণৰ কাৰণে যিটো চৰকাৰী টকা অনুদান দিয়া হয় সেইটো যাতে সম্পূৰ্ণৰূপে উন্নয়ণৰ কামতে খৰছ কৰা হয়। এই ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে খৰছ কৰা নীতিও সলনি কৰিব লাগে। জনতা চৰকাৰে উন্নয়ণমূলক কামৰ বাবে দিয়া চৰকাৰী অনুদানৰ নীতিৰ প্ৰতিও লক্ষ কৰিব লাগে। সেইটো হৈছে, যেতিয়া যি কামৰ বাবে টকাৰ প্ৰয়োজন তেতিয়াই দিয়া উচিত। উদাহৰণস্বৰূপে বানপানী অহাৰ সময়ত মথাউৰিত মাটি দিলেও বান নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব পৰা নেযায়, বৰঞ্চ বানপানীয়ে সেই মাটি উটুৱাইহে নিব মথাউৰি মেৰামতি কৰাটো দূৰৰে কথা। ফলত চৰকাৰী টকা এনেয়ে খৰছ হব। ব্ৰহ্মপুত্ৰত পানী বাঢ়িছে বুলি আজি বাৰ্তাৰিত পাইছোৱেই। এতিয়াই যদি ইয়াৰ ব্যৱস্থা নলয় পিছলৈ থাল হেজাৰে হেজাৰে চৰকাৰী ধন পানীৰ তলতহে যাব। কিন্তু আমাৰ চৰকাৰে যিটো সময়ত যি কামকৰিব লাগে অৰ্থাৎ চৰকাৰী অনুদান সময়ত খৰছ নকৰি বেলেগ সময়ত কৰা আমি দেখিবলৈ পাওঁ। তাৰোপৰি আমাৰ ফাইনেন্স বিভাগে কোনো চৰকাৰী অনুদান ৩১ মাৰ্চৰ আগতে কোনো আঁচনিৰ বাবে অনুমোদন নকৰে। প্ৰথমে ফাইনেন্স বিভাগে এ,জি, লৈ পঠায়। এ,জিৰ পৰা অনুমতি যাব জিলা পৰ্য্যায়লৈ। এইদৰে আহোতে আহোতে ৩১ মাৰ্চ পাৰহি, তেতিয়াহে বিপদগ্ৰস্থ ৰাইজে টকাৰ অনুমোদন পাব। ইফালে ৰাইজৰ অৱস্থাই তেতিয়ালৈ বিপদৰ চৰম সীমা পায়গৈ। আমাৰ অসমত কোনো দিন সময়মতে টকা খৰছ হোৱা নাই আৰু সময় মতে কাম হৈ উঠা নাই। বিশেষকৈ পি, ডব্লিউ, ডি বিভাগত কামৰ হেমাহি বেছিকৈ দেখা যায়। বিশেষকৈ ৰাষ্টা-ঘাট আদি নিৰ্ম্মাণৰ কাম প্ৰয়ে আধৰোৱা হৈ থকা দেখা যায়। ইয়াৰ কাৰণ টকা কামৰ সময়ত নোপোৱাটোৱেই। গতিকে ৰাষ্টা-ঘাট আদি নিৰ্ম্মাণৰ কাৰণে চৰকাৰী অনুদান ৩১ মাৰ্চলৈ নথৈ আগতে দিব লাগে যাতে অক্টোবৰ-নবেম্বৰ মাহৰ পৰাই কাম আৰম্ভ কৰিব পৰা হয়। নহলে চৰকাৰী টকাৰ প্ৰায় শতকৰা ৮০ ভাগহে কামত লাগেগৈ, বাকী ২০ ভাগ আধাৰোৱা হৈ থাকে। গতিকে জনতা চৰকাৰে কামবোৰ পিছলৈ পেলাই নথৈ আগতীয়াকৈ কামবোৰ সমাধা কৰে তেতিয়া হলে আমাৰ পিছপৰা ৰাইজৰ কামবোৰ হৈ উঠিব। বৰ্ত্তমান চৰকাৰে কেৱল আদৰ্শৰ কথা দোহাৰি নেথাকি কামত লাগিব লাগে আৰু বিভাগবোৰ উপযুক্ত কৰ্মচাৰীৰ হাতত অৰ্পণ কৰিব লাগে। অসমত বিশেষকৈ বান নিয়ন্ত্ৰন, ৰাষ্টা-ঘাট নিৰ্ম্মাণ আদি কামৰ বাবে চৰকাৰে টকাৰ অনুদান ৩১ মাৰ্চলৈ নথৈ আগতে দিব লাগে। ইয়াৰ পিছতহে কৃষি আদিৰ বাবে অনুদান দিব লাগে। আৰু অসমৰ ই, এন, ডি, বিভাগটোৰ কথা মন কৰিব লগীয়া। এই বিভাগটোত আটাইতকৈ বেছি ভাগ টকা খৰছ কৰা হয়। কিন্ত সময় মতে কোনো কাম হৈ নুঠে। গতিকে মই আশা ৰাখিছো আৰু যিটো হিচাব বাজেটত দাঙি ধৰা হৈছে সেইবোৰ যাতে সম্পূৰ্ণ ৰূপে জনজাতিৰ উন্নয়নমূলক কামত খৰছ হয় আৰু ৰাইজেও আশা প্ৰকাশ কৰে চৰকাৰী অনুদানৰ সত ব্যৱহাৰ হোৱাটোকে। ইয়াকে কৈ মোৰ বক্তব্য সামৰিছো।

* শ্ৰীমোজাম্মিল আলী চৌধুৰী ঃ—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, বিত্তমন্ত্ৰী শ্ৰীকেশৱ চন্দ্ৰ গগৈ ডাঙৰীয়াই ১৯৭৮-৭৯ চনৰ কাৰণে যি বাজেট উত্থাপন কৰিছে সেই বাজেট মই সমৰ্থন কৰিছো। এই বাজেটৰ ছয় পৃষ্ঠাত বিত্তমন্ত্ৰী মহোদয়ে এই বাজেটত জনতা চৰকাৰৰ সকলো নীতি প্ৰতিফলিত হোৱা নাই বুলি কৈছে। গতিকে এই বাজেটখন সম্পূৰ্ণ জনতা চৰকাৰৰ নীতি প্ৰতিফলিত হোৱা বাজেট নহয় বুলি মন্ত্ৰী মহোদয়েই কৈছে। মই মোৰ বাজেট বক্তৃতাৰ আৰম্ভণিতে নিয়োগৰ সম্পৰ্কত কব খুজিছো।

নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত দেখা যায় যে আমাৰ অসমত আঠান্নবৈৰ হাজাৰ ছয় শ পোন্ধৰজন শিক্ষিত নিবনুৱা আছে। কিন্তু বাজেটত এই কথা উল্লেখ কৰা হোৱা নাই। ইয়াৰ উপৰিও আমাৰ অশিক্ষিত নিবনুৱা আছে। অসম এখন কৃষি প্ৰধান দেশ কাৰণেই যিবিলাক অশিক্ষিত নিবনুৱা তাৰ সৰহ ভাগেই কৃষক। গতিকে শিক্ষিত নিবনুৱাৰ কাৰণে চিন্তা কৰাৰ লগতে অশিক্ষিত নিবনুৱাৰ কাৰণেও চিন্তা কৰিব লাগিব। বাজেট বক্তৃতাত উল্লেখ কৰা হৈছে যে কৃষি প্ৰধান দেশ সত্বেও কৃষিৰ ওপৰত অৱহেলা কৰা কাৰণেই আমাৰ অৰ্থনৈতিক অনগ্ৰসৰতাৰ মূল কাৰণ হৈ উঠিছে। এই কথা সম্পূৰ্ণ সত্য বুলি ভাবিব নোৱাৰিলেও এই কথা কিন্তু সত্য যে অসমৰ যিমান পৰিমাণৰ মাটি আছে আৰু সেই অনুপাতে যিমান জনসংখ্যা বাঢ়ি আহিছে তাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত কৃষি যোগ্য ভূমিৰ সংখ্যা বৰ্দ্ধিত হোৱা নাই। গতিকে কৃষকৰ সমস্যা নিৰ্ভৰ কৰিব ঘাইকৈ কৃষি যোগ্য মাটিৰ পৰিমাণৰ ওপৰত। ইয়াৰ কাৰণে অসমত কৃষিভিত্তিক উদ্যোগ গঢ়ি তুলিব লাগিব। অসম সচাঁকৈয়ে ভাৰতবৰ্ষৰ অন্যান্য দেশৰ তুলনাত আমাৰ দেশ অনুন্নত। ইংলণ্ড আমেৰিকা, ৰুচিয়া জাপান আদি দেশৰ যদিও কৃষিযোগ্য ভূমি কম তথাপি তাত কৃষিভিত্তক উদ্যোগ গঢ়ি তুলিব পাৰিছে কাৰণেই দেশ আগবাঢ়ি যব পাৰিছে। কৃষক সকলে যিহেতু ঘাইকৈ কৃষিৰ ওপৰতেই নিৰ্ভৰ কৰে গতিকে কৃষি ভিত্তিক উদ্যোগ নহলে অশিক্ষিত নিবনুৱা সমস্যা সমাধান কৰা সম্ভৱপৰ নহয়। বাজেটৰ ছয় পৃষ্ঠাত মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই কৈছে যে কেন্দ্ৰত জনতা চৰকাৰে উদ্ভাৱন কৰা নতুন ঔদ্যোগীক নীতিৰ মূল উদ্দেশ্য হৈছে ঔদ্যোগীক আধাৰ প্ৰসাৰিত কৰা আৰু দেশৰ ব্যাপক জনশক্তি ব্যৱহাৰ কৰা। এই যৌথ উদ্দেশ্য সাধন কৰিবলৈ ক্ষুদ্ৰ ক্ষুদ্ৰতম, গ্ৰাম্য, কুটীৰ আৰু ঘৰুৱা উদ্যোগ সমূহৰ ওপৰত অতিশয় গুৰুত্ব আৰোপ কৰা হৈছে।ক্ষুদ্ৰতম খণ্ড নিৰ্ম্মাণৰ বাবে মুঠ ৫০৪ টা সামগ্ৰী সংৰক্ষিত কৰি ৰখা হৈছে। এই খিনি কথা সচাঁকৈয়ে শলাগিবলগীয়া। জনতা চৰকাৰে নিৰ্বাচনী ইস্তাহাৰত যিটো ঘোষণা কৰিছিল সেই মতে কাম কৰিবলৈ হলে আগতে যেনেকৈ চহৰ সমূহত উদ্যোগ স্থাপন কৰা হৈছিল সেই ব্যৱস্থাৰ পৰিবৰ্ত্তে এতিয়া গাঁওসমূহত উদ্যোগ গঢ় দিয়াৰ ব্যৱস্থা খৰতকীয়াকৈ হাতত লব লাগিব। যিহেতু ভাৰত-বৰ্ষৰ শতকৰা পয়সত্তৰ জন লোক খেতিয়ক আৰু অসমত শতকৰা আশীভাগলোক খেতিয়ক। গতিকে এই বৃহৎ সংখ্যাকে লোকে খেতিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিছে। কেৱল গাঁওসমূহত উদ্যোগ স্থাপনৰ দ্বাৰাহে বৰ্ত্তমান চহৰ সমূহৰ কাৰণে হৈ থকা সমস্ত পোহৰৰ অকণমান হলেও সেইবিলাক গাঁওসমূহলৈ পঠাব পৰা হব। গতিকে জনতা চৰকাৰৰ গাঁওমুখী উদ্যোগ গঠনৰ কথা নিশ্চয় শলাগিবলগীয়া।

আমাৰ এজন মাননীয় সদস্যই কৃষকক উচ্ছেদ কৰাৰ কথা উল্লেখ কৰিছে। মই আগতে চোচিয়েলিষ্ট পাৰ্টিত আছিলো আৰু এতিয়া জনতা পাৰ্টিৰ সদস্য। আগতেও কৃষক আন্দোলনত ভূমিকা লৈ চিঞৰ বাখৰ কৰিছিলো আৰু কৃষকৰ উচ্ছেদৰ কাৰণে মাত মাতিছিলো। বাকী ৰিজাৰ্ভত কৃষক আন্দোলন কৰিছিলো। কিন্তু কথা হল তেনেকুৱা ৰিজাৰ্ভ বিলাকত আগৰ যদুনামুখ সমৰ্থিত এম-এল-এ ডাঙৰীয়াৰ নিচিনা কিছুমান লোকে নিজৰ নামত আশী নব্বৈ বিঘা মাটি থকা সত্বেও তেওঁৰ লৰাৰ নামত মাটি দখল কৰিছে। নিজৰ নামত ইমান বিঘা মাটি থকা সত্বেও লৰাজনক মাটিহীন লোকৰ নামত মাটি দখল কৰাইছে। তেনেকৈ যদি প্ৰকৃত ভূমিহীন মানুহখিনি উলিয়াই লৰ পৰা নাযায় তেনেহলে কেৱল মাটি থকা নথকা সকলো লোককে একেলগে উচ্ছেদ কৰাটো টান হব। সেই কাৰণে মই মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়ৰ জৰিয়তে জনতা চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো।

নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত মই আকৌ ঘূৰি আহিছো। এই শিক্ষিত নিবনুৱাৰ যিটো সংখ্যা এই নিবনুৱা সকলৰ ক্ষেত্ৰত কিছুমান ভেদাভেদ নীতি আগৰ চৰকাৰে প্ৰচলন কৰিছিল। অসম এখন দেশ যিখন দেশত বিভিন্ন সম্প্ৰদায়ৰ মানুহ অতিজৰে পৰা আছে। অসমত

হিন্দু মুছলমান, জৈন খৃষ্টান, আহোম বাভা আদি বিভিন্ন ধৰণৰ জাতিয় বসবাস কৰে। ভাৰতবৰ্ষৰ তুলনাত অসম এখন নমুনাৰ দেশ। অসম এখন সৌন্দৰ্যপূৰ্ণ দেশ তুলনা ক্ৰমে ইয়াক দ্বিতীয় কাশ্মীৰ বুলিয়ে কয়। ইয়াৰ মাটি সাৰুৱা যাৰ কাৰণে নাতি-সিতোষ্ণ বুলি কোৱা হয়। গতিকে এই দেশৰ প্ৰতি সকলোৰে লোভ আছে। অসমত যি সকল খিলঞ্জীয়া লোক আছে যি সকলে অসমৰ উন্নতি বিছাৰে যি সকলে যুগ যুগ ধৰি অসমতে বসবাস কৰি আছে তেওঁলোকৰ মাজত যাতে ভেদাভেদৰ সৃষ্টি চৰকাৰে নকৰে। কাৰণ আগৰ চৰকাৰে কৰা বহুত প্ৰমান আমাৰ হাতত আছে তাৰ কাৰণে মই নতুন চৰকাৰক এতিয়াই অনুৰোধ কৰিছো। অসমত হিন্দু মুছলমান পিচপৰা সম্প্ৰদায় বা আদাৰ কমিউনিটিৰ যিটো হিচাব আছে সেইমতে নিয়োগৰ ব্যৱস্থা কৰিলে কেতিয়াও ভেদা-ভেদৰ সৃষ্টি নহয়। মোৰ আগৰ বক্তা বন্ধু শ্ৰীৰংপী ডাঙৰীয়াই কৈছে যে কাৰবি আংলং জিলাত যি ধৰণে নতুন মানুহ সোমাইছে তাৰ পৰা সমস্যাৰ সৃষ্টি হৈছে। এইটো এটা দুখৰ কথা। কাৰবি আংলং জিলাখন অটোনোমাচ দিষ্ট্ৰিক্ট, গতিকে তাত মানুহ গৈ দখল কৰিব পাৰে যিহেতু ই ভাৰতবৰ্ষৰ অঙ্গ। তেওঁলোকক ইমুৰৰ পৰা সিমুৰলৈ যোৱাৰ অধিকাৰ আছে কিন্তু সেইটোৱে সমস্যাৰ সৃষ্টি কৰিব বুলি আমি নাভাবো। কিন্তু তাত গৈ যদি সেই জিলাৰ মানুহক শোষণ কৰো তেনেহলে নিশ্চয় খং কৰাৰ বাণ্টা থাকে। আগৰ চৰ-কাৰে কিছুমান কথাত জনসাধাৰণ ক্ষুব্ধ হোৱাৰ যি পৰিবেশ সৃষ্টি কৰিছিল সেই পৰিবেশ যাতে আমাৰ নতুন চৰকাৰে সৃষ্টি নকৰে তাৰ বাবে অনুৰোধ কৰি ৰাখিলো। যি পৰিবেশৰ দ্বাৰা কোনো এটা বিদ্ৰোহৰ সূচনা হয় তেনেপৰিবেশ যাতে সৃষ্টি নহয় সেইটো আগতেই ভাবিলে মাননীয় সদস্য ৰংপী ডাঙৰীয়াই ভয় কৰাৰ কোনো কাৰণ নাই। নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত আগৰ চৰকাৰে যি ভেদাভেদ বা সাম্প্ৰদায়ীকতাৰ সূচনা কৰিছিল সেইটো যাতে আৰু নহয় তাৰ কাৰণে আমি সচেষ্ট থাকিব লাগে। কাৰণ এইটো জাতি এই জাতি গঢ়ি উঠি-বলৈ হলে আমাক বহুত বস্তুৰে দৰকাৰ। জনসংখ্যা থাকিলেই জাতি নহয়।

আৰবত ১০ কোটি জনসংখ্যা আছে কিন্তু তথাপি তেওঁলোকে এটা জাতি ৰূপা-য়িত কৰিব পৰা নাই। আৰবৰ ভিতৰতে ইজিপচিয়ান কাথানিয়ান আদি সৰু ৰাজ্যৰ সৃষ্টি হৈছে। ইয়াৰ কাৰণ হৈছে তাৰ ভৌগলিক পৰিবেশ। গতিকে আমাৰ এই সুন্দৰ শস্য শ্যামলা দেশখনতো যাতে আমাৰ ক্ষুদ্ৰ স্বাৰ্থৰ কাৰণে গোট সৃষ্টি নকৰো তাৰ কাৰণে চৰকাৰক সকিয়াই দিছো। অসমৰ নিচিনা সমস্যাবহুল দেশ এখনত জাতি উপজাতিৰ নামত যাতে কুঠাৰাঘাট নপৰে সেইটোলৈ লক্ষ্য কৰা উচিত হব। আমাৰ উদ্দেশ্য প্ৰথমতে যাতে কোনো গোষ্ঠী মনোভাবৰ সৃষ্টি নহয় আৰু যাতে জাতীয়তাবোধ আমাৰ মাজত পুনৰ জাগ্ৰত হয় সেইটোহে।

ইয়াৰ পাছত মই সমবায়ৰ কথা অলপ কব বিচাৰিছোঁ। ভাৰতবৰ্ষ এখন সমাজবাদী ৰাষ্ট্ৰ বুলি জনাজাত। এই সমাজবাদী ৰাষ্ট্ৰত সমাজবাদ প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ হলে আমি সম-বায় প্ৰতিষ্ঠা কৰিবই লাগিব। সমবায় বিনা এখন ৰাষ্ট্ৰ কেতিয়াও উন্নত হব নোৱাৰে। পৃথিবীৰ ভিতৰত সৰ্ব্বতিপ্ৰকাৰে উন্নতি লাভ কৰিছে সমাজবাদী ৰাষ্ট্ৰ চুইডেনে। এই চুইডেনৰ আদৰ্শ ভাৰতবৰ্ষই গ্ৰহণ কৰাটো বৰ ভাল কথা। কিন্তু দুখৰ বিষয় ভাৰতবৰ্ষৰ যি সমাজবাদ সেইটো চুইডেনৰ সমাজবাদৰ দৰে উন্নত নহয়। ইউৰোপৰ চুইজাৰলেণ্ড একেবাৰে পাহাৰী ঠাইত অৱস্থিত আৰু পাহাৰী ৰাষ্টা সম্পদেৰে আবৃত। তাত কোনো খেতিবাতি নহয়, অথচ সেইখন এটা সৰু দেশৰ অৱদান অলেখ। তাত চুইডেন, ফ্ৰান্স, জাৰ্ম্মেনী আদি বিভিন্ন ভাষাভাষীৰ লোক আছে। তাত যি ঘড়ী উৎপাদিত হয়—সেই ঘড়ী তাত থকা প্ৰত্যেকটো পৰিয়ালৰ মহত অৱদান। প্ৰত্যেকটো পৰিয়ালেই ঘড়ীৰ একোটা অংশ সমবায় ভিত্তিত তৈয়াৰ কৰে। সমবায় ভিত্তিতেই একোএকোটা পৰিয়ালে কাম কৰি উন্নত জীৱন যাপন কৰি আছে। এটা পৰিয়ালে ঘড়ীৰ কাটা কেইডাল তৈয়াৰ কৰে তাৰু আনৰে পৰিয়ালে ঘড়ীৰ দাইল তৈয়াৰ কৰে।সেইদৰে বেলেগ এটা পৰিয়ালে ঘড়ীৰ চকা কেইটা তৈয়াৰ কৰে। এনেকৈ গোটেই দেশখনেই সমবায় ভিত্তিত সকলো বস্তু উৎপাদন কৰি সেই উৎপাদিত সামগ্ৰীবোৰ সমবায় দোকানত বিক্ৰি কৰি ন্যায্য মূল্য লাভ কৰি

আছে। সেইদৰে লাভৰ অংশ প্ৰত্যেক পৰিয়ালৰেই একোটা চেয়াৰ থাকে। তেওঁলোকে এটা সময়ত সকলোৱে একেলগে মিলিত হয় আৰু যিখিনি লাভ হয় সেইখিনি উপৰঞ্চি হিচাবে ভগাই লয়। এনেকৈয়ে ইউৰোপৰ সৰু সৰু দেশবোৰে সমাজবাদ প্ৰতিষ্ঠা কৰি আছে সমবায়ৰ যোগেদি। কিন্তু ভাৰতবৰ্ষই এই সমাজবাদৰ আদৰ্শ গ্ৰহণ কৰিও আজি ৩০ টা বছৰে সমবায়ৰ প্ৰকৃত ৰূপ দিব নোৱাৰিলে।

সমবায়ৰ বুলিলে আমাৰ ৰাইজে কি বুজে মই কব নোৱাৰো, কিন্তু মোৰ সমষ্টিৰ ৰাইজৰ মতে সমবায় বুলিলে কিছুমান প্ৰেছিডেণ্ট, চেক্ৰেটৰী আৰু সদস্যক পুহিবৰ কাৰণে কৰা ব্যৱস্থাহে। বাকী ৰাইজৰ তাত কোনো হাত নাই। সমবায় ভিত্তিত গঢ়ি উঠা শিলঘাটৰ পাটৰ মিলৰ যি দুৰাৱস্থা তাত দেখা গল যে ৫ কোটি টকা লোকচান। সেইদৰে বাকী সমবায়খণ্ড বিলাকতো কেৱল লোকচান। মোৰ সমষ্টিত এটা ক'-অপাৰেটিভৰ বছৰত প্ৰায়েই মিটিং হৈ থাকে, তাৰে এটা হিচাবত দেখিলো যে নিগনিয়ে দুহেজাৰ ধান নষ্ট কৰিছে। দোকানিখন অনুসন্ধান কৰি দেখা গল যে দোকানৰ ভিতৰত নিগনিৰ মস্ত তিনিটা গাঁত আছে। সেই তিনিটা গাঁতেৰে বছৰি ২ হেজাৰ ধান গুচি যায়। এই কথাৰ বহুত-বাৰ সমালোচনা হৈ গল—অথচ দেখা গল যেচৰকাৰৰ ফালৰ পৰা সেই গাঁতবোৰ নোহোৱা কৰাৰ কোনো ব্যৱস্থা নকৰিলে। চৰকাৰে কৰি নিদিলে ৰাইজৰ তত কোনো হাত নাই। গতিকে এইখন দেশত যদি প্ৰকৃততে সমাজবাদ গঢ়ি তুলিব লগীয়াহয়—তেতিয়াহলে সমবায়ৰ উন্নতি সাধন কৰিবই লাগিব। চুইডেন, চুইজাৰলেণ্ড, ৰাছিয়া, চীন আদি মহত দেশবিলাকে যদি সমাজবাদ প্ৰতিষ্ঠা কৰি চলিব পাৰে—তেনেহলে ভাৰতবৰ্ষ এখন চহকী দেশ—ইয়াত সমাজবাদৰ আদৰ্শ নচলাৰ কাৰণথাকিব নোৱাৰে। সমবায় বিনে কোনো দেশেই উন্নতি লাভ কৰিব নোৱাৰে আৰু সমবায় চাবা উন্নতি হোৱাৰ কোনো উপায় নাই। তাৰ বাবে আমাৰ যিবিলাক নীতি আছে—সেইবিলাক সংশোধন কৰি হলেও আমি সমবায়ৰ আদৰ্শ গঢ়ি তুলি দেশত সমাজবাদ প্ৰতিষ্ঠা কৰিব লাগিব। তেতিয়াহে আমাৰ দেশ সমাজ-বাদী ৰাষ্ট্ৰ হিচাবে পৰিগণিত হব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কৃষিৰ বিষয়ে কও যে বছৰি বানপানী হৈ থকাৰ ফলত আমাৰ দেশত ২৬ কোটি টকাৰ শস্য নষ্ট হৈ থাকে আৰু ৪৫ লখ লোকৰ ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈ থাকে। আজি আমাৰ বান-নিয়ন্ত্ৰণৰ যিটো ব্যৱস্থা আছে—তাত যথেষ্ট ভুল পদ্ধতি আছে। উদাহৰণ স্বৰূপে যিটো যমুনা জলসিঞ্চন স্কীম লৈছে তাত সিদিনা আমাৰ মাননীয় বান-নিয়ন্ত্ৰণ মন্ত্ৰীয়ে তালৈ যোৱাত আমি তেখেতক দেখুৱাই দিছো যে এফালে যমুনাত বান্ধ দিছে আৰু তাৰ ফলত অনিফালে বাৰিষা কালত বানপানী হৈ হাজাৰ হাজাৰ বিঘা মাটিৰ শস্য নষ্ট কৰি আছে।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ ঃ—মাননীয় সদস্য জনে পাচ মিনিটৰ ভিতৰত শেষ কৰিলে ভাল হয়

*শ্ৰীমোজামিল আলি চৌধুৰী ঃ— হয় ছাৰ, মই সোনকালেই শেষ কৰিম। গাতকে প্ৰত্যেক বছৰে হাজাৰ হাজাৰ বিনা মাটিৰ শস্য ৰক্ষা কৰিবলৈ হলে বান নিয়ন্ত্ৰণ ব্যৱস্থাত যিবিলাক ভুল পদ্ধতি তথা আঁকোৱাঁহ আছে—সেই সকলোবিলাক চালি জাৰি চাই যাতে সংশোধন কৰি লয়—তাৰ বাবে মই আমাৰ চৰকাৰক অনুৰোধ জনাই মোৰ বক্তব্য সামাৰিলো।

Mr. DEPUTY SPEAKER :—Shri Akram Hussain will Speak.

*শ্ৰীএ, এন আক্ৰম হুচেইন ঃ—শ্ৰদ্ধেয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ বিওমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই যিখন বাজেট আমাৰ আগত ডাঙি ধৰিছে আৰু তাত যিবাৰ ছবি ডাঙি ধৰিছে সেইখন সচাঁকৈ অসম বাসী ৰাইজক একেবাৰে নিৰস কৰিছে। মোকেই নিৰস কৰিছে। মই ভাবিছিলো নতুন চৰকাৰৰ নতুন বাজেটত নিশ্চয় কিবা এটা সোৱাদ পাম। কিন্তু ইয়াত আছে যে খোৱা বস্তুৰ মূল্য কমিছে। সচাঁকৈ বাস্তৱিকতে খোৱা বস্তুৰ দাম কমিছেনে? এইটো মচুৰ দাইলৰ দাম কমি যোৱা কথাটো যদি সত্য হয় তেতিয়াহলে বাজেট খনৰ কথা খিনিও সত্য হব। আমি এই বাজেট খনত আমাৰ ৰাজ্যৰ উন্নতিৰ কাৰণে কোনো স্পষ্ট

*Speech not corrected.

ইঙ্গিত ইয়াত পোৱা নাই। এই বাজেটৰ দ্বাৰা অসমৰ ৰাইজৰ কোনো উপকাৰ হব নোৱাৰে। এই বাজেটত স্পষ্টভাবে বছৰটোত কিমান টকা খৰচ হব, ভবিষ্যতে কুৰ-কাটল লগাবনে নাই—সেইবোৰৰ কোনো আশ্বাস আমি পোৱা নাই।

(ভইচেচ—কেৱল বিগত আৰু আগত আত্মাৰ কথাহে আছে)

মই১৯৭৮-৭৯ চনৰ বাজেটখনৰ কথাহে কৈছো আৰু মই মুছলমান লোক হিচাবে বিগত আৰু আগত আত্মাৰ কথা সম্পৰ্কে বিশ্বাস নকৰো। এতিয়া আমাৰ বিশেষ কথা হৈছে যে যিদিনা মচুৰ দাইলৰ দাম কমি যোৱা কথা আমাৰ মাননীয় মন্ত্ৰী শ্ৰীদুলাল বৰুৱা ডাঙৰীয়াই কাকতত উল্লেখ কৰিছে। কিন্তু তেখেতে কব পাৰিবনে এতিয়া সচাকৈয়ে মচুৰ দাইলৰ দাম কমিছেনে আৰু তেখেতে মছুৰ দাইল ৩.২৪ পইচাত দোকানৰ পৰা কিনিছেনে ?

ADJOURNMENT

Mr. DEPUTY SPEAKER :—Hon. member will continue his speech tomorrow. The house now stands adjourned for today till tomorrow at 1(a.m.

The house then rose at 5 p.m. and stood adjourned till 10 a.m. on Thursday, the 25th May, 1978.

Dated
Dispur, the 24th May, 1978.

P. D. BARUA,
Secretary
Assam Legislative Assembly.

AGP. (L.A.) No. 1470/78—1,250—13.9-80.